

YONI

Tetela Bwebwe'ana Yoni Cileleya

Yoni Yesu 'ana tomuliya 'aigeda, ma Yesu Yoni 'ihelauweya madouna, 'oinega Yesu 'ina toholo-hila mulina 'ihetohepwaila Yesu weyahina, ma tetelina 'ileleya 'abehega Yesuina tauna Yehoba, ta hesi meYudiya 'idi tohanugetao Yesu siguipai-leya, ta taudi 'idi lolina galana 'oinega meLoma Yesu silohe'amasiya kelose 'oina.

Buki bewa 'alona Yesu 'ina hegwaegwaeyao baibaiwadi Yaluyaluwa Tabuna weyahina, ma tauna Yesu 'ina hane galewa mulina 'ihewaseyama bale'uwa, 'ana tohemisao 'i'abihe waiwaidi, ma 'i'abihenuwa sanapuwedi Yehoba ma Yesu weyahidi.

Gwae Ciheloheya

¹ Tuta 'ebe hegaina hauhau 'oina Gwae huhuna 'imiyamiya. Huhunaina tuwa Tauna Keliso. Tauna Yehoba ba'idana, eeta tauna tuwa Yehobaina.

² Weyahina 'ebe hegaina hauhau 'oina Gwae huhunaina Yehoba ba'idana simiyamiya.

³ Ma Gwae huhunaina tauna ginaula mab-waiyana 'ipaihowediya ma wete ginaula mab-waiyadi 'ihemasalahediya Yehoba ba'idana, ta geya 'eta wete tohemasalaha.

⁴ Gwae huhunaina mayawasina moisa, 'oinega 'asilala 'i'eweyama ta 'i'abi latuheyama tomiya bale'u mabwaiyada 'oida.

5 Ma 'oinega 'asilalaina guguyou 'oina 'isae haneya ma guguyouina geya 'ina waiwaimo. Casilalaina geya wete 'ina 'ebe lolagumo.

6 Eeta Yehoba loheya 'aigeda 'ihesumaneya, sanina Yoni,

7 Tauna tomota 'oidiya 'inaoma ma 'abehega 'asilalaina weyahina 'ida hepwaile ma 'oinega 'abehega tomota baibaiwadi sihesagohe ma 'idi hemisa silagu 'asilalaina 'oina.

8 Tauna Yoniina geya 'asilalaina, ma hesi 'asilalaina 'ana to'etala hepwahepwaila.

9 Ma 'asilalaina 'asilala moisa. Gogo gabulena mabwaiyada 'oida 'ihe'asilala.

10 Tauna 'itauya pwaima gogo gabulena 'oina, ma gogo gabulena 'imiyamiya, ma tauna tuwa gogo gabulena 'ana tohemasalaha, ma gogo gabulena 'ana tomiyaedi geya sisanapu to loheya.

11 Ma saugaina wete 'iboi 'inaoma 'ina bodao 'oidiya, ma wete taudi silogwahateya.

12 Ma hesi boda tupwadimo 'ina gwae sihesagoheya ta sihemisaeya 'abehega tauna tuwa To'abihetenaina. Coinega bodaedi 'oidiya 'itagwala 'abehega Yehoba natunao.

13 Bodaedi taudi tagwae sili'uhila. Ma li'uhilaina geya 'abehega loheloheya bweyahidi nuwana 'idi nuwatuhu 'oinega. Ma hesi li'uhilaina Yehoba 'oinega.

14 Ma Gwae huhuna 'iheloheya, ma bewa tuwa mahetedai tamiyamiya. Ma 'ina wasawasa madou hedadena 'i'abi hemaedaneya 'oima ta 'a'iteya, 'oinega 'asanapuya 'abehega tauna tuwa Yehoba natuna moisa, ma wete tauna

tohelau moisa, wete mumugana mabwaiyana bwebwe'ana.

¹⁵ Mwalo Yoni Yesu 'ihepwaileya 'enana madouna 'oinega 'igwae, “Loheyainaina bewa tauna weyahina yahehewasa, tutaina yagwaeya, 'Loheya 'aigeda muliguwega 'itautauyama, sanina madou hedadena 'abwa taugu. Weyahina taugu 'abwa geya yali'u ma tauna 'imiyamiya.’

¹⁶ “Tauna tohelau ma to'ebwaya moisa, weyahina 'ina helauina 'oinega mabwaiyada 'ilohemahegita.

¹⁷ Yehoba 'ina lolina Mosese 'oinega silatuwa. Ma hesi helau moisa ma mumuga bwebwe'adi Yesu Keliso 'oinega silatuma.

¹⁸ Yehoba 'ana 'ita geya 'eta taiya 'ida 'iteya, ma hesi natuna moisa 'iboi 'isanasanapu Tamana 'ana 'ita. Weyahina tauna Tamana deina 'imiyamiya, 'oinega tauna Tamana 'ana 'ita 'ihe'itegita.”

Yoni tauna to loheya?

¹⁹ Tuta beno 'oidiya, meYudiya 'idi tohanugetao topwaoli tupwadi ma Libai tupwana 'ina bodao 'oidiyega sihesumanedima Yelusalema 'oinega Yoni sabi hesilalaina 'abehega tauna to loheya.

²⁰ Beno 'oina Yoni geya 'ilowahi'wata 'idi hesilalaina 'oina weyahina, ma hesi 'idi hesilalaina 'ana maisa bwebwe'ana ma maemaedanina 'i'ebwaediya 'igwae, “Taugu geya To'abihetenaina.”

²¹ Coinega taudi wete sihesilala hileya sigwae, “Hede taiya 'owa? Bo 'abehega 'owa Ilaitiya?” Ma Yoni 'igwaeya, “Taugu geya Ilaitiya.” Ma

taudi wete sihesilala hileya sigwae, “Bo nuwana 'owa 'aigeda wete palopita, palopitainaina tauna 'ayamwayamwa?” Ma Yoni 'ihegwae hilediya 'igwae, “Geya.”

²² Coinega tohesilalaedi wete sigwae hila, sigwae, “Cowa hede to loheya? Mane hana 'uda hegwaemai ma 'aneyage 'alohihila ma 'ima tohanugetao 'ahegwae bwaibwainidi to'aha gide 'ino hegwaegwae weyahu.”

²³ Ma Yoni 'igwaeya, “Mwalona palopita Aiseya weyahigu 'ihepwaila pwaiya 'igwae, ‘Cabwa nata tobwau 'aigeda yoho 'awawa 'ilatu ma 'ibwaubwau 'igwae, “Cinapwana 'ina 'eda wahunae ma wa'abi heduhedumwalu.””

²⁴⁻²⁵ Coinega tohalewasaedi taudi Palisiyedi sihewasaedima sihesilaleya sigwae, “Ceguma 'owa geya To'abihetenaina, bo 'owa geya Ilaitiya, bo 'owa geya palopitaina tauna weyahina 'ayamwayamwana, hede to'aha weyahina 'u'abi'abi hehabitaiso?”

²⁶ Ma Yoni 'idi hesilalaina 'ihemaiseya 'igwae, “Taugu tuwa tomota we'ahega ya'abi'abi hehabitaisodi. Ma loheyaina geya wasanapu bewa tuwa gamwagamwanimiya 'itotoholo.

²⁷ Tauna tuwa muliguwega 'itautayama, sanina madou hedadena 'abwa taugu. Geya sawasawahigu ma 'ana butu 'ahenega yalihasi yahule, weyahina tauna loheya madou hedadena.”

²⁸ Ginaula mabwaiyana bewa Bedani 'oina silatuwa, beno Yoni 'ina 'ebe hehabitaiso 'oina, Yolidani hali tupwega.

Yehoba 'ina lami weyahina

29 Ci'adaleya, Yoni Yesu 'i'iteya 'itautauyama 'oina. Ma Yoni boda 'ihewaediya 'igwae, “Loheya nage 'itautauyama Yehoba 'ina lami, tauna 'abwa mebale'u weyahida 'i'amasa, ma 'ida puiyao 'i'ewa yahuledi.

30 Loheyainaina mwalona weyahina yahepwaila nugeta, tutaina yagwaeya 'abehega loheya 'aigeda muliguwega 'itautauyama, tauna sanina madou hedadena 'abwa taugu. Weyahina tauna tonugeta, 'abwa muliyetega yalatumu.

31 Loheyainaina taugu geya yasanapu toho. Beno yasanapuya 'abehega taugu meIsileli 'oimiya yatauyama ma we'aha 'oinega ya'abi'abi hehabitaisogemi. Muliyetega 'abwa 'igu paihowa 'oinega loheyainaina 'omi wasanapu.”

32 Yoni 'ihewpaila latuwa 'igwae, “Yehoba Yaluyaluwana ya'iteya 'ana 'ita gidemusa gabubu galewega 'isuluma Yesu 'oina 'itowa.

33 Mwalo loheyainaina geya yasanapu toho. Ma hesi Yehoba tauna 'ihesumanegauma babitaiso we'ahaga yapaipaihowadi, 'ihewaegauwa 'igwae, ‘Cabwa nata Yaluyaluwagu 'u'ita 'isuluma ma loheyaina 'oina 'itowa, beno tauna 'abwa Yaluyaluwagu 'oinega boda 'i'abi hehabitaisodi.’ ”

34 Coinega Yoni boda 'ihewaediya 'igwae, “Loheyainaina moisa mataguwega ya'iteya, ma bewa tuwa weyahina 'oimiya yahehewasa tauna moisa Yehoba natuna.”

Yesu 'ana tomuliyao nugenugetaidi

35 Ci'adaleya hali sabwelo 'oina, Yoni ma'ana tomuliyao siteluwa mahetenaositotoholo,

³⁶ ma Yesu si'iteya deidiyega 'itautauya. Coinega Yoni 'ana tomuliyaedi 'ihegwaediya 'igwae, “Loheyaina nage Yehoba 'ina lami.”

³⁷ Eema siteluwaedi Yoni 'ina gwae sihesagoheya, 'oinega Yesu simuliyeya.

³⁸ Simulimuliyeya, sitautauya ma Yesuina 'i'ita lohihila, ta 'i'itediya mulinega sitautauyama. Coinega 'ihesilalediya 'igwae, “To'aha nuwanuwami?” Ma taudi sigwae, “Tohe'ita, ta'ehina 'umiyamiya?”

³⁹ Coinega Yesu 'ihegwaediya, 'igwae, “Tanaowa ma 'igu 'ebe miya yahel'itegomi.” Sitautauya ma Yesu 'ina 'ebe miyaina si'iteya, beno lahilahi, 'oinega nobwa mahetena simiya heboiya.

⁴⁰ Tomuliyaedi siteluwa 'oidiyega 'aigeda sanina Andulu, Saimoni Pita tasina.

⁴¹ Anduluina tasinaina Saimoni 'inuwatuhuya, 'oinega 'itauya tasinaina 'ibesa mwayamwayauweya, ma 'ilobeya, ma 'ihegwaeya 'igwae, “Mesaiyaina 'alobeya.” (Mesaiya* 'ana bui Keliso, beno 'ena Gilisi. Ma 'ana sanapu To'abihetena.)

⁴² Eeta Anduluina tasina Saimoni 'itoeya ma mahetena sitauya Yesu 'oina. Ma Yesu Saimoniina 'i'ebubuya, 'ihegwaeya, 'igwae, “Cowa sanu Saimoni, tamau Yoni. Bewa tuwa sanu hauhauna yabwauwe Pita.” (Pita 'ana bui beno da'uile.)

Pilipi ma Nataniyela Yesu 'ibwauwediya

⁴³ Gona 'i'adaleya, Yesu nuwanuwana 'itauya Galili. Citauya ma Galili 'oina Pilipi

'ilobeya, 'ibwauweya 'igwae, “Pilipi, 'unaoma 'umuliyegau.”

⁴⁴ Pilipi 'ina 'asa sanina Bedeseida, beno Andulu ma Pita 'idi 'asa.

⁴⁵ Muliyetega Pilipi Nataniyela 'ilobeya, ma 'ihewgaeya 'igwae, “Nataniyela, loheyaina sigwaegwaeneya 'alobeya. Tauna mwalona Mosese 'ina buki 'oina weyahina 'ihehewgaegwae. Palopitao 'idi lele 'oidiya wete weyahina sihewgaegwaeneya. Tauna tuwa Yesu, tamana Yosepa, Nasaleta loheyaina.”

⁴⁶ Ma Nataniyela Pilipi 'ihewgaeya 'igwae, “Geya 'eta to'aha bwebwe'ana Nasaleta 'oinega 'ida latuwa.” Ma hesi Pilipi 'igwaeya, “Tuwa hana 'unaoma, tatauya ma loheyaina 'u'ita.” Coinega siteluwaedi sitauya Yesu 'oina.

⁴⁷ Sitautauya, ma Yesu Nataniyela 'i'iteya, ma Nataniyelaina weyahina 'ihewgaegwaeya 'igwae, “Loheya nage gwama Isileli moisa, ma mumugana 'ausalana mabwaiyana.”

⁴⁸ Nataniyela Yesu 'ihesilaleya 'igwae, “Togidega ta 'usanapugauwa?” Ma Yesu 'igwae, “Nige heneyage ya'ita nugetegowa 'abwa muliyetega Pilipi 'ibwauwegowa, tutaina 'owa damaya huhuna 'umiyamiya.”

⁴⁹ Coinega Nataniyela Yesu 'ihewgaeya 'igwae, “Cinapwana, 'owa moisa Yehoba natuna. Ma wete 'owa meIsileli 'ima kini.”

⁵⁰ Coinega Yesu 'ihewgaeya 'igwae, “Nataniyela, 'abwa hesi 'uhemisaegauwa weyahina yahewgaegowa 'abehega damaya 'oina 'umiyamiya ma ya'itegowa, 'awa? Ma hesi 'uda sanapu 'abehega bewa tuwa 'ebe'ita 'i'iuna

'oiuwa. Ma 'abwa nata tuta sinaonaoma 'oidiya 'abwa ginaula madoudi 'u'itadi.”

⁵¹ Ma Yesu wete 'ihewaediya 'igwae, “Yagwae moisa 'oimiya, 'abwa nata galewa huwehuweina 'u'ita, ma wete Yehoba 'ina aneloseyao 'u'itadi sihanehane ma sisulusuluma taugu Loheyaiguina 'oiguwa.”

2

Kena 'oina hehai 'aigeda sipaihoweya

¹ Sabwelo 'eluwa sigumwala ma hehai sipaihowa 'asa sanina Kena 'oina, beno Galili 'ina tupwa 'oina. Hehaiina solana Yesu sinana 'imiyamiya.

² Ta Yesu wete ma'ana tomuliyao hehaiina 'oina sibwauwediya ma siluhuwa 'e'ahaiina si'aiya.

³ Cidi 'aiina solana 'adi waini mabwaiyana 'igumwala, 'oinega Yesu sinana 'ihewaeya 'igwae, “Natugu, waini mabwaiyana 'igumwala pwaiya.”

⁴ Coinega Yesu sinana 'enana 'ihemaiseya, 'igwae, “Cowa sahena 'uloiloinegau, weyahina geya 'igu paihowa yahegaine.”

⁵ Ma 'iyamo Yesuina sinana topaihowao 'ihewaediya 'igwae, “Yesu 'enana wahesagohe, 'eguma to'aha nuwanuwana tuwa wada paihowa.”

⁶ Tupwaina 'oina we'aha 'adi we'aha patu 'adi baibaiwa sikisi sitotoholo, da'ule 'oidiyega sipaihowediya. Taudi sowasowahidi ma we'aha

madouna 'oidiyega silohemahadi, meYudiya mu-
mugadiyega 'idi 'ebe deudeula weyahidi.

⁷ Coinega Yesu topaihowaedi 'ihegwaediya ma
we'aha patuwedi gaugaulidimo we'ahega silo-
hemahediya ta mabwaiyadi simaha.

⁸ Ma wete 'ihegwaediya ma we'aha patuwedi
'oidiyega we'aha tupwadi sigoidiya ma
sitauyediya haiina toni wagana 'oina.

⁹ Coinega hehaiina toni wagana we'ahedi
'inuma tohodiya, ta 'adi 'amna bwebwe'ana.
Weyahina we'ahedi 'ihemala waini pwaiya,
tuwa waini moisa. Beno 'oina hehaiina toni
waganaina geya 'isanapu ta'ehega waini bewa
si'eweya, benomo topaihowaedi sisanapuya.
Eema hehaiina toni wagana tohai loheyana
'ihegwae gahuweya

¹⁰ 'igwae, “Togidega ta waini bewa
bwebwe'ana ne'abwega tuwa 'abwa 'ulagu
latuheyama? Ma hesi 'uda sanapu 'abehega
tauda mumugada beno waini bwebwe'ana
ta'ebwae nugetedi tomota 'oidiya 'abwa
muliyetega waini galana.”

¹¹ Beno Yesu 'ina 'ila'ilala waiwaina 'ihegaine
nugeteya 'asa Kena 'oina, beno Galili tupwaina,
ma 'ihe'itaeya tomota 'oidiya, ma wetenuge
'ina waiwai si'iteya, 'oinega 'ana tomuliyao si-
hemisaeya.

¹² Hehaiina 'igumwala, ma Yesu sinana ma
tasinao ma wete 'ana tomuliyao mahetenao sisu-
luwa Kapaneumi 'oina. Beno 'oina simiyamiya
tupwana sabwelo 'oidiya.

*Yehoba 'ina hada 'oinega Yesu tohegimwane
'ipa'idiya*

13 MeYudiya 'idi Hataona Guyaina 'ana tuta 'i'ehohoya, ma Yesu 'ihaneya Yelusalema,

14 Yehoba 'ina Hada He'asisi* 'oina 'iluhuwa ma tohegimwane 'i'itediya sihehegimwane. Tohegimwaneyedi beno bulumakau ma sipi ma wete gabubu sihehegimwaneyedi hadainaina 'oina. Mane 'adi tohe'ebwaya hila wete 'i'itediya 'idi 'ebelagu hatahatala deina simiyamiya.

15 Coinega Yesu balae 'i'eweya ma 'oinega tohegimwaneyedi ma 'idi hebahebaiyao Yehoba 'ina hada 'oinega 'ipa'idiya. Mane 'adi tohe'ebwaya hilao 'idi 'ebe lagu hatahatala wete 'i'ahu peinediya ma 'idi mane 'ihabiya biyaunediya.

16 Ma wete gabubu 'adi tohegimwane 'ihegwaediya 'igwae, “Cimi bwasmowao wa'ahalidi ma hada bewa 'oinega walatu, sahena Tamagu 'ina hada wahemohomoho ma 'abehega 'imi 'ebe gimwane.”

17 Cana tomuliyao si'e'ebubu ma Yehoba 'ina buki 'ina hepwailla sinuwatuhu yahiya beno 'igwaeya, “Yehoba yo, 'ino hada tobwebwe'ana 'iya, ma nuwagu 'i'eweya.”

18 Muliyetega meYudiya 'idi tohanugetao sitauya Yesu sihesilaleya sigwae, “To 'ila'ilala nata 'oinega 'uhe'itemai ma 'oinega 'asanapu to lona 'oinega ginaula bewa 'upaipaihowadi?”

19 Coinega Yesu 'enadi 'ihemaiseya 'igwae, “Hada bewa 'eguma waligehe, nata sawasawahigu sabwelo 'etoi 'oidiya yahetoholo hila.”

20 Ma 'iyamo taudi sigwaeya, sigwae, “Hada bewa sabwelo 'etoi 'oidiya 'uhetoholo hila? Ma hesi 'uda sanapu 'abehega hada bewa bolime poti sikisi 'oidiya si'abi'abi.”

21 Ma hesi Yesu geya hada moisana weyahina 'ihehegwaegwae, ma 'iboi tuwa wahina weyahina 'ihegwaegwae.

22 Muliyetega Yesu 'amasa 'oinega 'itoholo hila ee 'abwa 'ana tomuliyaedi 'ina gwaeina 'oidiya sinuwatuhuya, 'oinega Yehoba 'ina hepwalkina bukiina 'oina ma wete Yesuina 'ina gwaeyedi 'abwa hesi sihemisa bwaibwainidiya.

*Yesu boda mabwaiyadi 'idi nuwatu
'isananapudi*

23 Tutaina 'oina Yesu Hataona Guyaina 'oina 'imiyamiya. Ma boda mabwaiyadi 'ina paihowa waiwaina si'iteya, 'oinega sihemisaeya 'abehega tauna tuwa To'abihetenaina.

24 Ma hesiyage bodaedi Yesu geya 'ihemisaedi. Weyahina 'idi nuwatu mabwaiyana 'isanapu nugetediya.

25 Coinega geya 'eta taiya sawasawahina ma boda weyahidi 'ihegwaegwae Yesu 'oina, weyahina Yesu boda mabwaiyadi 'idi nuwatu 'atediya simiyamiya 'isananapudi.

3

Nikodimo ma Yesu 'idi hegwaegwae

1 Loheya 'aigeda sanina Nikodimo, tauna Palisi 'idi boda 'aigeda. Ma wete tauna meYudiya 'adi tohanugeta.

² Loheyainaina nihuwanega 'itauya Yesu 'oina ma 'ihegwaeya 'igwae, “Cinapwana, 'asanapuya 'owa tohe'itaina Yehoba 'oinega 'utauyama. Weyahina geya 'eta taiya 'ina paihowa waiwaina 'owa gidemusa 'eguma Yehoba geya mahetena.”

³ Coinega Yesu Nikodimo 'ihegwaeya 'igwae, “Yagwae moisa 'oiuwa, 'eguma geya'abwa 'uli'u hila, geya'abwa wete Yehoba 'ina 'ebeloina 'u'ita'ita.”

⁴ Ma Nikodimo Yesu 'ihesilaleya 'igwae, “Togidega ma taugu loheya madougu ma 'abehega sinagu gamwanega yali'u hila? Ma moisa tuwa, geya sawasawahigu ma sinagu gamwana yaluhu ma 'ihenatune hilegau.”

⁵ Coinega Yesu Nikodimo 'ihegwaeya 'igwae, “Yagwae moisa 'oiuwa, 'eguma geya'abwa we'aha ma Yehoba Yaluyaluwana 'oidiyega 'uli'uli'u hila, nata geya'abwa wete Yehoba 'ina 'ebe loina 'oina 'uluhulu.

⁶ Tomota natudiyao sili'u tomota moisa. Ma Yehoba Yaluyaluwana 'oinega yaluyaluwamo 'ihenatune.

⁷ “Coinega sahena nuwau 'ihehenainaida weyahina yahegwaegowa 'abehega 'ihenatune hilago.

⁸ Yaumai 'ina towa wete gidemusa, 'eguma ta'ehega nuwanuwana ma 'oinega 'itowa, nata tuwa wete 'oinega 'itowama. Ta yaumai nata moisa 'enadi tahesagohedi, ma hesi geya tasanapu ta'ehega yaumai 'ihaha'esama, nuwana to'eha 'itautauya. Ceda 'aigedanaina wete gidemusa 'eguma taiyawedi Yehoba Yaluyaluwana 'ihenatunedi.”

9 Coinega Nikodimo Yesu 'ihesilala hileya 'igwae, “To'aha 'ino gwaeina 'ana sanapu?”

10 Ma Yesu Nikodimo 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Cowa 'aigeda meIsileli 'idi tohanugeta madouna. Ma to'aha weyahina 'igu gwae bewa 'oiuwa geya 'usanapu?”

11 Ma yagwae moisa 'oiuwa 'abehega bewa tuwa 'ahehegwae bwaibwainigomi to'aha gide-musa 'asanapudiya ma 'a'itediya. Ma hesi 'ima gwaevedi geya wada hesagohediya ma nuwana wada hemisaediya.

12 Ceguma bale'u weyahina 'ahehepwaila ma geya wada hemisaediya, togidega nata galewa 'ina 'ebe loina wasanapu 'ese tutaina 'eguma galewa weyahina 'ahegwaegwae 'oimiya?

13 Coimiyega geya 'eta taiya wete galewa 'oina 'ihane tohona, yaboi Loheyaiguina sowasowagu, weyahina galewega yasulu nugetama.

14 “Mwalona gidemusa tubudao 'oidiya yoho 'awawa sitautauya ma Mosese mwata pwawati 'oinega 'ipaihoweya ma 'aiwe 'oinega 'i'abi hane-heyha ma 'oinega tubudaowedi lema silobeya. Coinega taugu 'abwa nata wete 'aiwe 'oina si'abi hanehegau,

15 ma taiyawedi 'omi 'eguma wahemisaegauwa, nata yawasi miyamiya hatayana waloba.

16 Comi tomiya bale'u Yehoba 'ihelauwegomiya sinabwana, 'oinega taugu natunaina 'aigeda tuwa 'itagwalegauwa 'oimiya, ma 'oinega taiyawedi 'omi 'eguma wahemisaegau, geya'abwa wahehesilae, ma hesi yawasimi miyamiya hatayana waloba.

17 Ta Yehobaina natunaina taugu 'ihesumanegauma bale'uwa geya 'abehega yaloinaegomi, ma hesi yatauyama 'imi pui 'oidiyega sabi lemegomi.

18 “Coinega taiyawedi 'omi 'eguma Yehoba natunaina taugu wahemisegau, nata geya'abwa loina mwaudi walobalobadi. Ma hesi taiyawedi 'omi geya wahemisegau, 'omi loina mwauna 'oina waluhu pwaiya, weyahina taugu Yehobaina natunaina moisa geya wahemisaegau.

19 Loinaedi mwauidiyedi huhuna bewa gide-musa: Maedanaina 'isulu pwaima bale'uwa, ma hesi tomiya bale'u nuwanuwadi guguyou. Coinega maedanaina silogwahateya, weyahina mumugadiyedi galadi.

20 Coinega taiyawedi mumugadi galadi maedanaina geya nuwadi. Ma wete geya nuwadi ma maedanaina 'oina silatu, nata gidemusa mumugadiyedi galadi maedanaina 'i'abi latuhedi.

21 Ma hesi taiyawedi mumugadi bwebwe'adi, nata taudi ma'idi yaliyaya maedanaina 'oina silatu ma maedanaina 'idi mumuga bwebwe'adiyedi 'i'abi latuhedi 'abehega Yehoba 'oinega simumuga 'esa.”

Yoni Yesu weyahina 'ihepwaila latuwa

22 Muliyetega Yesu ma'ana tomuliyao sitauya Yudiya 'ina tupwa 'oina. Tupwainaina 'oina sabwelo tupwadi 'oidiya simiyamiya ma Yesu tomota 'i'abi'abi hehabitaisodi.

23 Yoni wete 'asa 'aigeda sanina Ainoni 'oina, beno 'asa Selimi deina, 'i'abi'abi hehabitaiso. Weyahina tupwainaina 'oina we'aha madouna

'imiyamiya, eeta we'ahinaina 'oina boda sitautuyama, ma Yoni 'i'abi'abi hebabitaisodi.

²⁴ Tutainaina 'oina Yoni 'abwa geya deliya silagu luhuwe.

²⁵ Ta Yoni 'ana tomuliyao Yudiya loheyaina 'aigeda mahetedi sihe'ohe'ohena babitaiso weyahina. Weyahina geya sisanapu taiya 'ina babitaiso bwebwe'ana hedadena tauna sawasawahina ma tomota 'i'abi he'ehaudi.

²⁶ Coinega tohe'ohe'oheyedi sitauya Yoni 'oina sigwae, “Cinapwana, mwalona loheyaina 'oima 'ugwaegwaeneya tutaina 'owa ma tauma Yolidani we'ahina hali tupwanega tamiyamiya. Tauna bewa tuwa loheyaina 'i'abi'abi hebabitaiso, ma boda mabwaiyadi 'ina babitaiso nuwadi 'i'eweya, 'oinega si'au'auta 'oina.”

²⁷ Ma Yoni 'ana tomuliyaeadi 'enadi 'ihemaiseya 'igwae, “Geya 'eta taiya sowasawahina ma 'iheloheya madou 'eguma Yehoba geya 'oina 'itagwala.

²⁸ Coimiya wete yagwae pwaiya ta wasanapuya 'abehega taugu geya To'abihetenaina. Taugu tuwa Yehoba 'ihesumanegauma yanugetama ta loheyainaina 'ana muliya.

²⁹ Loheyainaina tauna gidemusa haihai meloheyana ma taugu tuwa 'ana tohayahina. Tuwa gidemusa 'eguma haihai loheyana mwanena 'iloba ma 'oinega 'iyana 'aigeda haihai loheyainaina 'enana 'ihesagohe ma weyahina 'iyaliyaya. Coinega taugu wete gide Yesu wasana yahesagoheya ma weyahina yayaliyaya sinabwana.

³⁰ Tauna 'ilobwaineya ma 'iheloheya madou, ma hesi taugu tuwa yamuliyeyamo.

Loheyaina tauna galewega 'isuluma

³¹ “Loheyainaina tauna galewega 'isuluma, to-mota mabwaiyadi 'imadou sinediya. Weyahina taiya 'eguma bale'uwegwa 'itauyama, tauna tuwa bale'u loheyaina, ma bale'u ginaulinao 'oidiyega 'ihehegwaegwae. Ma hesi loheyainaina tauna galewega 'isuluma, tauna moisa tomota mabwaiyadi 'imadou sinediya.

³² To'aha gide 'inonodiya ta 'i'itediya weyahidi 'ihehegwaegwae. Ma hesi 'ina gwaeyedi geya 'eta taiya 'ida 'abi yahidiya.

³³ Ma hesi taiyawedi 'eguma 'ina gwaeyedi si'abi'abi yahidi, beno taudi sihepwaileya 'abehega Yehoba 'ina gwae moisa.

³⁴ “Loheyainaina Yehoba 'ihesumaneyama tauna 'ina gwae 'ihehepwailedi, weyahina Yehoba Yaluyaluwana 'oinega 'ilohemaheya.

³⁵ Eeta Yehoba natunaina 'ihelauweya, 'oinega 'ina 'ebeloina mabwaiyana natuna nimana 'ilaguya.

³⁶ Coinega taiyawedi 'omi 'eguma Yehoba natunaina wahemisae, nata yawasi hataya waloba. Ma hesi taiyawedi 'omi 'eguma Yehoba natunaina geya wahemisae, nata geya'abwa yawasi hataya walobaloba, ma hesi 'omi nata Yehoba 'ina gamwasowala 'oimiya geya'abwa 'igumwagumwala.”

4

Yesu ma Sameliya wahineina 'idi hegwaegwae

¹ Yesu 'ina 'abi hehabitaiso 'oinega 'ana tomuliyao baibaiwadi 'ilobediya. Ma hesi Yoni 'ana tomuliyao geya baibaiwadi.

² Yesu moisa geya babitaiso 'ida paihowediya, 'ana tomuliyae di sibo i babitaiso sipaipaihowadi.

³ Ma Palisiyao 'enadi Yesu 'ihesagoheya 'abehega 'ina paihowa wasana sisanapuya, 'oinega Yudiya 'i'ebe sineya ma 'ilohihila Galili.

⁴ Cina tauyaina 'oina nuwanuwana ma 'abehega Sameliya 'oinega 'itauya.

⁵ Coinega 'itauya Sameliya 'ana gamwagamwana 'oina 'ilatuwa ma 'itautauya ta 'asa 'aigeda 'oina 'ilatuwa, 'asainaina sanina Saika, 'oinega geya 'eda saliyana mwalona Yakobo bale'uina natuna Yosepa 'i'ebwaeya.

⁶ Casainaina 'oina we'aha 'eli 'aigeda 'imiyamiya, Yakobo mwalo 'ana paipaihowa. Yesu tupwainaina 'oina 'ilatuwa 'asudiladila gamwana. Wahina 'ibeluwa, ma we'ahina papalina 'imiyatoiya sabi 'aiyawasi.

⁷ Tuta 'i'iuna 'oina ma Sameliya wahineina 'aigeda 'ilatuwa we'ahinaina 'oina 'ana we'aha sabi goi. Beno 'oina Yesu wahineina 'i'iteya ma 'oina 'i'ahwanoiya 'igwae. “Wahine, we'aha 'u'ebwaegau yanuma.”

⁸ Tuta beno 'oina Yesu 'iboinamo 'imiyamiya, weyahina 'ana tomuliyae di sitauya 'asa madouna 'oina 'adi sigimwagimwane.

⁹ Coinega Sameliya wahineina Yesu 'ihegwaeya, “Cu'ita, 'owa Yudiya loheyaina ma taugu Sameliya wahineina. Ma to'aha weyahina we'aha weyahina 'oiguwa 'u'ahwanoiye ya?”

Weyahina meYudiya ma meSameliya geya si'ahwa 'iya'iyagu.

10 Coinega Yesu Sameliya wahineina 'ihewahileya, “Yehoba 'eguma 'ina helau 'oiuwa 'usanasanapu, ma wete 'eguma 'usanapugauwa taiya taugu 'oiuwa we'aha weyahina ya'ahwa'awanoi, 'owa hesi 'ilobwainegowa 'oiguwa 'uda 'ahwanoi ma we'aha yawasiu weyahina ya'ebwaego.”

11 Ma wahineina 'igwaeya “Cinapwana, 'owa geya 'ino 'ebe goimo. Weyahina we'aha gaula bewa 'isulu hedadeya ma 'ugwaeya 'abehega we'aha 'u'ebwaegau yawasigu weyahina.

12 Cowa nuwana 'utohotoho ma 'abehega tubudai Yakobo 'ulagu suluhe? Ma hesiyage 'uda sanapu 'abehega 'ama we'aha 'eli bewa, Yakobo mwalona heneyage 'ipaihoweya ma we'ahinaina bewa, manatunao ma wete 'idi hebahebaiyao 'idi 'ebe numa.”

13 Ma Yesu wahineina 'ihewahileya, “Taiya 'eguma we'aha bewa 'oinega 'inuma, nata wete tani'ona 'iyahala hila.

14 Ma hesi taiya 'eguma we'ahina 'oiguwega ya'ebwae ma 'inuma, nata geya'abwa wete tani'ona 'iyahayahala hila. Weyahina we'ahina 'oiguwega ya'ebwae, nata 'atena 'ihebidala yawasina miyamiya hatayana weyahina.”

15 Coinega wahineina 'igwaeya “Cinapwana, we'ahinaina bewa tuwa 'uda 'ebwaegau, ma 'aneyage geya'abwa tani'ogu 'iyahayahala hila bo nuwana geya'abwa wete yahilahilama we'aha 'eli bewa 'oina ma yagoigo hila.”

16 Coinega Yesu wahineina 'ihegwae hileya, “Cutauya mwaneu 'u'auliyama.”

17 Ma wahineina Yesu 'ihegwaeya 'igwae, “Ciya, taugu geya mwanegumo.” Coinega Yesu wahineina 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Moisa beno 'ugwaeya 'abehega geya mwaneumo.

18 Ma hesi mwanemwao 'adi baibaiwa nima 'ai'aigeda taudi bewa tuwa geya mahetemwao. Ma hesi loheyaina tauna bewa tuwa maheteu wamiyamiya geya mwaneu moisa, 'awa?”

19 Coinega wahineina 'igwaeya, “Cinapwana, 'abwa hesi yasanapugowa 'owa 'abe 'aigeda palopita.

20 Bewa tuwa 'uhegwaegau to tupwa 'oina 'ilobwaineya ma Yehoba 'oina tatapwalolo? Weyahina tauma mwalona tubumayao 'oidiyega ma bewa tuwa 'itautauya 'ima 'oya bewa Sameliya 'oina 'atapwatapwalolo. Ma hesi 'omi meYudiya wagwaeya 'abehega Yelusalema 'ebe tapwalolo moisa.”

21 Ma Yesu wahineina 'ihegwae hileya, “Wahine, bewa tuwa 'uhemisaegau. Weyahina 'abwa tuta sinaonaoma 'oidiya, tomota geya'abwa 'oya bewa Sameliya 'oina bo Yelusalema 'oina sitapwatapwalolo.

22 Comi meSameliya geya wasanapu taiya 'oina watapwatapwalolo. Ma hesiyage tauma meYudiya 'asanapuya taiya 'oina 'atapwatapwalolo, weyahina tauma 'oimega Yehoba 'ina lemaina 'ilatuwa.

23 Ma sauga deina ma wete bewa 'ilatu pwaima, ma taiyawedi taudi Tamada 'ana totapwalolowao moisa, Tamadai 'oina sitapwalolo yaluyaluwadi

mabwaiyana 'oidiyega ma wete nuwadi moisa 'oidiyega. Weyahina totapwalolowedi taudi bewa gide Yehoba nuwanuwana ma 'oina sitapwalolo.

²⁴ Weyahina Yehoba tauna tuwa yaluyaluwa, 'oinega taiyawedi 'eguma 'oina sitapwatapwalolo, 'ilobwainediya ma yaluyaluwadi mabwaiyana 'oinega ma wete nuwadi moisa 'oidiyega 'oina sitapwalolo.”

²⁵ Coinega wahineina Yesu 'ihewgwaehileya, “Yasanapuya 'abehega 'abwa nata To'abihetenaina 'itauyama, tauna sibwauweya Keliso. Tauna nata 'itauyama 'abwa ginaula mabwaiyana 'oida 'ilihasidi.”

²⁶ Ma Yesu 'ihewgwaeya, 'igwae, “Taugu bewa To'abihetenaina 'oiuwa yahehegwaegwae.”

²⁷ Tutaina 'oina Yesu 'ana tomuliyaedi silohihilama, ta 'idi Cinapwana si'iteya wahine mahetena sihehegwaegwae. Coinega taudi nuwadi 'ihenainaida, ma hesiyage geya 'eta taiya Yesuina 'ihesilala ma 'igwae, “To'aha nuwanuwau?” Bo 'igwae, “To'aha weyahina wahine maheteu wahewgwaegwae?”

²⁸ Ma hesi wahineina 'ina 'ebe goi 'i'ebesineya ma 'itauya 'asai, tomota 'ihewgwaediya 'igwae,

²⁹ “Ciyagwao, wanaoma tatauya wa'ita loheyaina tauna mumugagu mabwaiyana 'oiguwa 'ihewpwailediya nuwana tauna To'abihetenaina?”

³⁰ Coinega tomotaedi 'asa madounaina 'oinega silatuwa ma sitauya Yesu 'oina.

³¹ Beno 'oina tomuliyaedi Yesu sihegwaeya sigwae, “Cinapwana, mane musa 'eta to'aha 'uda 'aputoho?”

32 Ma hesi 'ihegwae hilediya, 'igwae, “Cagu 'e'ahai 'imiyamiya, 'omi geya wasanapu.”

33 Ta tomuliyaedi nuwadi 'ihenainaida, ma siboi 'oidiya sigwae, “Nuwana 'eta taiya 'ana 'e'ahai 'itauyeyama.”

34 Muliyetega Yesu 'ana tomuliyaedi 'ihegwae hilediya, “Bewa tauna 'aguina: Tauna 'ihesumanegauma 'ina nuwatuhu yapaihowadi ma 'ina paihowa mabwaiyana yalosalohidi.”

35 Coinega wete 'ihegwae hilediya 'igwae, “Tomadega 'imi nuwatuhu 'abehega wai'ena 'ehata sigumwala 'abwa mamasalai. Ma hesi yagwae moisa 'oimiya 'abehega mamasalai bewa tuwa 'ilatu pwaiya. Nata hina wa'ita lohihila ma tanoha 'adi 'ita wa'itadi.

36 Ma hesi taiyawedi 'eguma 'e'etahiina 'oina si'etahi, nata 'adi maisa siloba. Tanohinaina 'e'etahinaina yawasi miyamiya hatayana weyahina. Tanohinaina 'ana todauna hagadi ma wete 'ana to'etahi hagadi, ma hesi mabwaiyadi nata 'idi yaliyaya mahemahetena.

37 Ta moisa tuwa Yehoba 'ina buki 'oina 'ihepwaila bwaibwaina 'igwaeya 'Loheya 'aigeda todauna ma 'aigeda to'etahi.’

38 Coinega bewa tuwa taugu yahehesumane-gomi ma tanohinaina 'oina geya wadauna 'oinega wa'etahi. Hali tomota mwalo sidauna, ma 'idi paihowega 'omi 'etahi nata wapaihowa.”

39 Casa nage 'oina meSameliya baibaiwadi Yesu sihemisaeya, weyahina wahineina 'oidiya 'ihepwaila 'igwae, “Cigu 'eda'eda mabwaiyana 'oiguwa 'ihepwalediya.”

⁴⁰ Saugaina 'oina meSameliya sitauya Yesu 'oina ma sigwae, “Ceguma sowasowahina 'owa mahetemai tada miyamiya.” Coinega 'itagwala ma 'imiya hila gide sabwelo 'eluwa 'oidiya.

⁴¹ Coinega boda baibaiwadi wete sihemisaeya 'ina gwae weyahina.

⁴² Eeta wahineina sihegwaeya sigwae, “Moisa tuwa 'ino gwaeina geya 'u'abo. Ta geya 'abehega 'ino gwaemo 'oidiyega ma 'ahemiseya, weyahina tauma 'aboi wete 'ina gwae 'ahesagohediya ma 'asanapuya 'abehega moisa tauna tuwa Tolemaina gogo gabulena mabwaiyada weyahida.”

Yesu toloina 'aigeda natuna 'i'abi hebwebwe'aniya

⁴³ Sabwelo 'eluwa sigumwala ma Yesu tupwaina 'i'ebesineya ta Galili 'oina 'itauya.

⁴⁴ Yesuina 'iboinamo 'igwaeya, “Moisa, palopita geya 'adi he'asisimo 'eguma siboi 'idi 'asa 'oina siguguguya.”

⁴⁵ Ma hesi tutaina Yesu Galili 'oina 'ilatuwa, meGalili siyaliyaya, weyahina bodaedi Yesu 'ina paihowa waiwaina si'iteya tutaina mwalo sitauya Yelusalema Hataona Guyaina 'oina.

⁴⁶ Muliyetega Yesu 'ilohihila Kena 'oina, beno Galili 'ina tupwa 'oina. Casainaina 'oina mwalona Yesu we'aha 'i'abi buiya ma 'ihemala wainiya. Beno 'oina toloina 'aigeda madouna natuna 'ilohala ma 'asa Kapaneumi 'oina 'i'eno'eno.

⁴⁷ Toloinaina Yesu wasana 'ihesagoheya 'abehega Yudiya 'oinega 'itautayama Galili. Coinega loheyainaina Yesu 'oina 'itauya ma

'i'ahwanoiya 'igwae, “Ceguma sawasawahina 'owa mahetegu tatauya Kapaneumi ma natugu 'u'abi hebwebwe'ane. Weyahina gwamainaina 'i'iunamo ma yawasina 'igumwala.”

48 Coinega Yesu toloinaina 'ihewgae hileya, “Geya 'eta taiya 'ida hemisaegauwa, beno tuwa 'eguma 'igu paihowa waiwaiidi ya'abi latuhedi wa'itadi ee 'abwa wahemisaegau.”

49 Ma hesi toloinaina Yesu 'ihewgae, “Cinapwana, 'ulomwayamwayau 'unaoma tatauya, nata gide natugu yawasina 'igumwala.”

50 Coinega Yesu 'igwae, “Natuina 'i'iuna ma 'ibwebwe'ana, nata 'ulohihila natuina 'u'ita bwebwe'ana 'imiyamiya.” Eeta loheyaina Yesu 'ina gwae 'ihemisaeya ma 'ilohihila natunaina 'oina.

51 Citautauya ta 'edai 'ina topaihowao 'eluwa 'ilobediya, ma wasa si'ebwaeya sigwae, “Cinapwana, natuina 'ibwebwe'ana pwaiya.”

52 Coinega 'ihesilalediya 'igwae, “To sauga gide 'oina natugu 'iyawesaiya?” Ma taudi sigwae, “Boi 'asudiladila 'ana gamwagamwana 'oina ma wahina mabwaiyana 'iyawesaiya.”

53 Nage 'oina gwamaina tamana Yesu 'ina gwae 'inuwatuhuya tutaina 'oina 'igwae, “Natuina 'i'iunamo ma 'ibwebwe'ana.” Beno 'oina loheyainaina ma'ina susuwao Yesu sihemisaeya.

54 Bewa Yesu 'ina paihowa waiwaina heluwena 'i'abi latuheya, tutaina Yudiya 'oinaga 'itauyama ma Galili 'oina 'ipaihowa.

5

We'aha 'aigeda ni'una 'oina Yesu tolohala 'aigeda 'i'abi hebwebwe'anya

¹ Muliyetega Yesu 'ihaneya Yelusalema meYudiya 'idi guyai weyahina.

² Yelusalema 'oina sipi 'idi 'ahwa'eda deina, we'aha 'aigeda ni'una 'imiyamiya. We'ahinaina meYudiya 'enadiyega beno Bedeseida. Ma we'ahinaina papalina hada 'ebe 'aiyawasi ma'ana 'ahwa'eda 'adi baibaiwa nima 'ai'aigeda simiyamiya.

³ Hadaedi 'oidiya tololohala baibaiwadi si'eno'eno, taudi mata gibugibuidi ma peupeudi ma wete hemwalomwalo howaidi.

⁴ (-)

⁵ Tolohalaedi 'oidiyega loheya 'aigeda 'ana lohala 'oina 'imiyamiya gide bolime teti 'eiti (38) sigumwala.

⁶ Tutainaina Yesu 'itauyama loheyainaina 'i'iteya ta wete 'isanapuya 'abehega 'ana lohalaina 'oina 'imiyamiya tuta saliya hedadena 'oidiya. Coinega Yesu loheyaina 'ihegwaeya 'igwae, “Nuwanuwau ma 'ubwebwe'ana?”

⁷ Coinega loheyaina Yesu 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Cinapwana, geya 'eta taiya weyahigu ma 'i'ahala dobihegau we'aha bewa 'ina tuta nihi 'oina. Tuta baibaiwana 'oidiya yatohotihona ma 'abehega yaboigumo yadobi we'ahaina bewa 'oina, ma hesi geya sawasawahigu. Weyahina taugu 'abwa yaheheboi ma 'iyagwaowedi silomwayamwayau sidobi nugeta ma 'adi

lohalaedi 'oidiyega sigumwagumwala, ma taugu 'agu 'itaina.”

⁸ Ma Yesu loheyaina 'ihegwaehileya, “Cutoholo 'ino sita 'u'ewadi ma 'utauya.”

⁹ Saugaina 'oina loheya 'ibwebwe'ana ma 'ina sita 'i'ewediya ma 'itauya.

Sabweloinaina 'oina Sabati,

¹⁰ 'oinega meYudiya 'idi tohanugetao loheyaina si'iteya ma sihegwaeya sigwae, “Geya 'ana 'ita bwebwe'ana Sabati 'oina 'ino sita 'u'a'ahala dadanedi.”

¹¹ Loheyaina 'idi gwae 'ihemaiseya 'igwae, “Loheyaina tauna 'i'abi hebwebwe'anegauwa 'ihegwaegauwa 'igwae, ‘Cino sita 'u'ewadi ma 'utauya.’”

¹² Coinega sihesilala hileya sigwae, “To loheya beno gidemusa 'ihegwae 'esegowa?”

¹³ Ma hesi loheyaina 'ana lohala 'igumwagumwala 'ana to'abi hebwebwe'anaina geya 'isanapu. Weyahina 'asainaina 'oina boda madouna simiyamiya ma Yesu soladiyega 'itauya pwaiya.

¹⁴ Muliyetega Yesu loheyaina 'ilobeya Yehoba 'ina hada solana, ma 'ihegwaeya 'igwae, “Bewa tuwa 'ubwebwe'ana pwaiya, 'oinega sahena wete 'upuipui hila, nata gide ginaula gala hedadedi 'oiuwa silatu.”

¹⁵ Beno 'oina loheyaina 'itauya meYudiya 'idi tohanugetao 'oidiya ma 'ana to'abi hebwebwe'anaina 'ihepwaileya 'abehega Yesu tauna 'ana to'abi hebwebwe'anaina.

16 Beno huhuna 'oinega meYudiyaedi Yesu sihe'aleheya, weyahina ginaula bewa Sabati 'oina 'ipaihoweya.

17 Ma hesi Yesu meYudiyaedi 'ihegwaediya 'igwae, “Sabwelo mabwaiyana 'oidiya Tamagu 'ipaipaihowa, 'oinega taugu wete gide yapaihowa 'esa.”

18 MeYudiyaedi Yesu 'ina gwae sihesagoheya, 'oinega sitohotoho waiwai ma 'abehega togidega ma silohe'amasi. Weyahina Sabati 'ana lolina 'iligehiya, ma wete 'igwaeya 'abehega Yehoba Tamana moisa ta 'abehega Yehoba mahetena sihemahemahetena.

Yehoba natuna 'ina lolina

19 Coinega Yesu tomotaedi 'ihegwaediya 'igwae, “Yagwae moisa 'oimiya, taugu geya sowasowahigu ma yaboi 'igu nuwatuhu 'oinega yapaihowa. Ma hesiyage to'aha gide Tamagu ya'iteya 'ipaipaihowadi, taugu wete gide yapaihowa 'esa.

20 Ma Tamagu 'ihelauwegauwa, 'oinega 'ina paihowa mabwaiyana to'aha gide 'ipaipaihowadi 'ihe'itegauwa. Ma wete paihowa madoudi nata 'abwa 'ihe'itegau ma yapaihowadi, 'oinega mabwaiyami nuwami sihenainaida.

21 Gide Tamagu to'amasa 'l'abi'abi hetoholo hiledi ma yawasidi 'i'ebwa'ebwaedi. Coinega taugu wete gide yawasi hauhauna tomota ya'ebwa'ebwaedi taiyawedi taudi yahesinuwedi.

22 “Ma wada sanapu 'abehega Tamagu geya 'eta wete 'ina lolina mwauna 'imiyamiya tomota 'adi heyatala weyahina, weyahina heyatala 'ana

loina mabwaiyana 'i'ebwae pwaigauwa ma yaboi yapaihowadi,

²³ ma 'oinega mabwaiyami wahe'asisiyanegau gide Tamagu wahehe'asisiyana 'ese. Ma 'eguma taiyawedi geya wahe'asisiyanegau, beno wete Tamagu tauna 'ihesumanegauma geya wahe'asisiyane.

²⁴ “Coinega yahegwae bwaibwainigomi 'eguma taiyawedi 'omi 'igu gwae wahesagohedi ma wete 'agu Tohesumaneina wahemisae, nata yawasi miyamiya hatayaina waloba. Ma 'oinega heyatala 'ana tuta 'oina 'omi geya'abwa loina walobaloba. Weyahina 'omi 'amasa 'ina tupwa wa'ebesineya ma wahabala yawasi hauhauna 'ina tupwa.

²⁵ “Ma wete yahegwae bwaibwainigomi 'abehega tuta bewa tuwa 'ilatulatuma, bo tagwae tuta 'ilatu pwaima ma to'amasa Yehoba natuna 'enana sihesagohe, beno taugu tuwa 'enagu. Ma 'eguma taiyawedi 'omi 'enagu wahesagohe, nata yawasi hauhauna waloba.

²⁶ “Tamagu tauna yawasi moisa huhuna, 'oinega 'oiguwa 'itagwala ma taugu wete yawasi huhuna,

²⁷ ma wete heyatalaina 'ana loina 'i'ebwaegauwa ma taugu heyatala yapaihowadi, taugu tuwa Loheyaiguina moisa.

²⁸ Coinega sahena nuwami sihehenainaida gwae bewa weyahina. Ma wete tuta 'inaonaoma 'oina to'amasa mabwaiyadi nata 'enagu sihesagohe

²⁹ ma galihega silatuma. Ma 'eguma taiyawedi taudi mumugadi bwebwe'adi, nata yawasi

bwebwe'ana siloba. Ma taiyawedi taudi mumugadi geya bwebwe'adi, lolina mwauna siloba.

Yesu 'ana tohepwailao

³⁰ “Taugu wete geya sowasowahigu ma yaboigumo paihowaedi yapaihowadi, weyahina 'igu lolina heyatala weyahina Yehoba tauna 'ihe'itegauwa, 'oinega 'igu lolina bwebwe'ana. Weyahina taugu geya yatohotoho ma 'abehega yaboi 'igu nuwatuhi yapaihowadi, ma hesi to'aha gide 'agu Tohesumaneina 'ina nuwatuhi gide yapaihowa 'esedi.

³¹ “Eeta 'eguma yaboi weyahigu yahehepwaila, nata geya'abwa wa'ahwa'ahwa moisaegau.

³² Ma hesiyage wada sanapu 'abehega hali loheya weyahigu 'ihepwaila pwaiya, ma yasana-puya to'aha gide 'ina hepwaila weyahigu mab-waiyana gwa moisa.

³³ Loheyainaina mwalona tohalewasa tupwadi 'oina wahesumanediya, sanina Yoni. Ta gwa moisa 'i'ebwaediya ta 'oimiya wete sihepwaila bwaibwaina.”

³⁴ Coinega Yesu wete 'ihewaediya 'igwae, “Taugu tomota 'idi hepwaila geya weyahina yada nuwatuhiwa. Ma hesi gwa bewa Yoni weyahina yahehepwaila ma 'oinega nuwami 'i'asilala ma 'abihetena waloba.

³⁵ Yoni tauna gide mayale waiwaina, 'oinega 'omi nuwanuwami ma 'ina 'asilalaina 'oina way-aliyaya tuta 'i'iunamo.

³⁶ Ma Yoni weyahigu 'ihepwaila, beno geya ginaula madouna. Ma hesi ginaula 'aigeda madou hedadena 'imiyamiya, beno 'ebe'itaedi

Tamagu 'oinega bewa tuwa yapaipaihowadi. Coinega paihowaedi weyahidi wanuwatuhu bwaibwaina, ma 'oinega wasanapugau 'abehega Tamagu tauna 'ihesumanegauma.

³⁷ “Tamagu tauna weyahigu 'ihewwaila pwaiya ma hesi 'omi geya 'eta tuta 'enana wahesagoha toho, bo nuwana manina wa'ita tohoya,

³⁸ ma wete 'ina gwae 'oimiya geya 'atemiya walagudi, huhunaina geya wahemisaegau 'abehega taugu Yehoba 'oinega yatauyama.

³⁹ Yehoba 'ina buki wahasihisili. Ma wanuwatuhu 'abehega bukiina 'oinega yawasimi miyamiya hatayana wada loba. Ma hesi geya wasanapu 'abehega bukiina taugu tuwa weyahigu 'ihehegwaegwae.

⁴⁰ Beno 'oinega geya nuwami ma wanaoma 'oiguwa yawasimi miyamiya hatayana weyahina.

⁴¹ “Ma hesi wada sanapu 'abehega taugu geya tomota 'idi hepwtu weyahidi yada nuwatuhuwa.

⁴² Comi weteyage yasanapu pwaigomiya, geya 'eta wete Yehoba 'ana helau 'atemiya walagu tohodi.

⁴³ Taugu Tamagu saninega yatauyama ma geya wahemisaegau. Ma hesi 'omi 'eguma hali loheya tauna saninega 'itauyawa 'oimiya, nata loheyainaina wahemisae.

⁴⁴ Ta moisa tuwa, 'omi nuwanuwami ma 'ami hepwtu waboi 'oimiyega wahesagohedi. Ma hesi geya watohona ma 'ane Yehoba 'iboimo 'oinega 'ami hepwtu walobadi. Beno 'oinega geya sowasowahimi ma wahemisaegau.

⁴⁵ “Sahena wanuwanuwatuhu 'abehega taugu nata Tamagu 'oina yahe'ewegami, loheya 'aigeda hesi tauna nata 'ihe'ewegami, tauna wanuwatuhuya 'abehega 'abwa nata 'ilemegomi, sanina Mosese.

⁴⁶ Ma 'eguma moisa Mosese wahemisaeya, taugu wete gide wahemisaegau. Weyahina Mosese tauna mwalona Yehoba 'ina buki 'oina weyahigu 'ihewaila pwaiya.

⁴⁷ Ma hesi 'ina hepwillina geya wahemisaey, 'oinega geya sowasowahimi ma 'igu gwae wahemisaedi.”

6

Yesu boda madouna 'ihe'aidiya

¹ Coinega Yesu 'ilohihilama Galili 'ina tupwa ma 'igeluwa 'ihabala Galili holaina hali tupwanega. Holainaina sanina heluwena Taibiliya.

² Eeta boda madouna mulinega sitauya, weyahina 'ina paihowa waiwaina tolhala 'oidiya si'ita pwaiya.

³ Coinega Yesu ma'ana tomuliyao sihaneya 'oyai simiyatoiya.

⁴ Tutaina 'oina meYudiya 'idi Hataona Guyaina 'ana tuta 'i'ehohoya.

⁵ Yesu 'i'ita lohihila ma boda madouna 'i'itediya mulinega sitautauyama, 'oinega Yesu Pilipi 'ihewgaeya 'igwae, “Ta'ehoga nata 'e'ahai tagimwanedi ma boda bewa tahe'aidi?”

⁶ Hesilala bewa 'oinega Pilipi 'itohoya, ma hesi Yesu 'isanapu nugeteya to'aha nata 'ipaihowa.

⁷ Ma Pilipi Yesu 'ihewgaeya 'igwae, “Boda bewa madou hedadena, ma 'eguma tu handeledi kina

'oinega beledi tagimwanedi weyahidi, bwagana nata 'i'iuna 'i'iuna si'ai, ma hesi nata geya'abwa mabwaiyadi sowasowahidi.”

⁸ Coinega Yesu 'ana tomuliya 'aigeda wete Yesu 'ihewgaeya 'igwae,

⁹ “Gwama 'aigeda yalobeya 'ana beledi nima 'ai'aigeda, ma wete 'ana silahana 'eluwa. Ma boda mabwaiyadi geya sowasowahidi.” Tomuliyaina sanina Andulu, Saimoni Pita tasina.

¹⁰ Muliyetega Yesu 'ana tomuliyaedi 'ihewgaediya 'igwae, “Tomota mabwaiyadi wahewgaedi ma modumoduwa simiya 'alatutu.” Weyahina 'asainaina 'oina modumodu 'ana 'asa, 'oinega mabwaiyadi modumodu 'oina simiya toiya, loheloheyaedimo 'adi baibaiwa gide paibi tausani.

¹¹ Muliyetega Yesu beledi 'i'ewediya ma weyahidi 'igwae helauwa Yehoba 'oina, 'abwa muliyetega tomotaedi simiyatoiya 'ihewguyaiyediya ma silahanedi wete gide 'oidiya 'ipaihowa 'esediya. Coinega mabwaiyadi si'aiya ta sowasowahidi, simwausuwa.

¹² Simwausuwa, ta Yesu 'ana tomuliyaedi 'ihewgaediya 'igwae, “Beledi 'ana tupwa mabwaiyana wasiwa he'autedi, sahena 'eta to'ehina wete wamudamudali.”

¹³ Coinega belediyedi mugumugudi sisiwa he'autediya ma boha tuwelo 'adi baibaiwa silohemahediya.

¹⁴ Cigumwala ma bodaedi Yesu 'ina paihowa waiwaina 'ana 'ila'ilala si'iteya ma sigwae, “Tauna tuwa bewa palopitainaina tauna 'abehega gogo gabulena 'oina 'itauyama.”

15 Eeta Yesu tomotaedi 'isanapudiya 'abehega nata si'abiyahi ma 'oidiya 'ihekini. Ma hesi Yesuina geya nuwana, 'oinega 'iboinamo 'ilohihila 'oyai.

Yesu 'ina tauya hola tabwanega

16 Coinega lahilahiyega 'ana tomuliyaedi sido-biya Galili holaina gadowaina 'oina,

17 ma 'idi waga 'oina sigeluwa ma sihababala Kapaneumi, ma ni'u 'awawa 'iguguyouwa. Eeta Yesu geya 'itauya 'oidiya.

18 Coinega sihababala ma ni'uwa yaumai ma bagodu madouna silobeya.

19 Tutaina 'oina sihadobiya ni'u gamwagamwana, 'abwa muliyetega Yesu si'iteya hola tabwanega 'itautayama 'idi waga deina. Beno 'oina simatauta.

20 Ma 'iyamo Yesu 'ihewaediya 'igwae. “Sa-hena wamatamatauta, taugu tuwa.”

21 Coinega tomuliyaedi Yesu sido'oya wagai, ma tutaina 'oina sisohota 'asaina silagalaga 'oina gadowaina.

Yesu tauna 'e'ahai moisa tomota yawasida weyahina

22 Gona 'i'adaleya ma bodaedi taudi Galili holaina hali tupwanega simiyamiya, sisanapuya 'abehega boi Yesu ma'ana tomuliyao 'idi waga 'aigeda tuwa 'oinega sigeluwa. Ma hesi 'idi lohihila 'oina tomuliyaedi siboidimo sigeluwa wagai ta sitauya, ma Yesu geya mahetedi sigelu.

23 Ma 'iyamo waga tupwadi Taibiliya 'oinega sitauyama gadowaina 'oina boi Yesu boda beledi

'oinega 'ihe'aidiya, tutaina belediyedi 'i'ahwa bwebwe'angediya Yehoba 'oina.

²⁴ Ma bodaedi Yesu ma'ana tomuliyao sibesa 'asaediya, 'oinega wagaedi 'oidiya sigeluwa, ma sihabala Kapaneumi 'oina Yesu sibesebese.

²⁵ Muliyetega Galili holaina hali tupwega silobeya, ma sihegwaeya, sigwae, “Cinapwana, tolahisa 'uhabalama?”

²⁶ Coinega Yesu tomotaedi 'ihewgaediya 'igwae, “Yagwae moisa 'oimiya, belediyedi 'oidiyega yahe'aigomiya ma wamwauwuwa 'oinega bewa wabesebesegau, geya 'igu paihowa waiwaidi 'adi 'ila'ilalaina weyahina.

²⁷ Coinega bewa tuwa yahegwaegomi, sa-hena 'e'ahai gumwagumwalidi weyahidi wa-paipaihowa, ma hesi 'e'ahai yawasimi miyamiya hatayana weyahidi wapaihowa. Ce'ahainaina bewa weyahina yahegwaegwae. Loheyaiguina taugu nata ya'ebwaegomi. Weyahina Tamagu 'ina paihowa bewa weyahina 'ihesumanegauma ma yapaihowadi.”

²⁸ Coinega tomotaedi Yesu sihegwae hileya, “To'aha nata 'oidiyega Yehoba 'ina paihowa 'apaihowadi?”

²⁹ Ma Yesu 'ihewgae hilediya, “Yehoba 'ina paihowaina bewa gide taugu wahemisaegauwa, weyahina tauna 'ihesumanegauma.”

³⁰ Ma wete sihegwae hileya, “To 'ila'ilala nata 'oima 'upaihowa ma 'oinega 'ahemisaego?”

³¹ Mwalona gide tubumayao yoho 'awawa 'e'ahainaina si'aiya sanina mana. Yehoba 'ina buki 'oina wete gide 'ihewwaila 'esa 'igwae, 'Ce'ahainaina galewega 'i'ebwaediya ma si'aiya.’

Coinega 'owa mane wete 'ino 'ila'ilala 'upaihowa ma 'a'ita.”

³² Ma Yesu tomotaedi 'ihegwaediya 'igwae, “Yagwae moisa 'oimiya, Mosese 'e'ahainaina beno geya galewega 'i'ebwaegomi, ma hesi Tamagu tauna hene 'e'ahai moisaina galewega 'i'ebwa'ebwaegomi.

³³ Ma 'e'ahainaina Yehoba 'oinega tauna 'ilatu pwaima bale'uwa ma tomota yawasidi 'i'ebwa'ebwaedi.”

³⁴ Coinega taudi wete Yesu sihegwaeya, sigwae, “Cinapwana, 'e'ahainaina beno sauga mabwaiyana 'u'ebwa'ebwaemai.”

³⁵ Ma Yesu wete 'ihegwaediya, “Taugu yawasimi 'ana 'e'ahai, 'oinega taiyawedi 'omi 'eguma watauyama 'oiguwa, geya'abwa wagogomale. Taiyawedi wete 'eguma 'omi wahemisaegau, nata geya'abwa tani'omi siyahayahala.

³⁶ “Ma yahegwae pwaigomiya 'abehega wa'ita pwaigauwa, ma hesi geya wahemisaegau.

³⁷ Tomotaedi taudi Tamagu 'i'ebwaegauwa hesi nata 'oiguwa sitauyama, ma 'eguma sitauyama 'oiguwa, nata geya'abwa yalolohesoheoyedi.

³⁸ Weyahina taugu galewega yasuluma geya 'igu nuwatuhi sabi paihowaina, ma hesi tauna 'ihesumanegauma 'ina nuwatuhi sabi paihowaina.

³⁹ Cihesumanegauma ma 'igu tomotaedi 'i'ebwaegauwa 'ina nuwatuhi bewa gide ma 'abehega geya'abwa 'eta taiya 'oidiyega yahe'wadalele. Ma hesi mabwaiyadi 'amasa

'oinega yada 'abi hetoholo hiladi tuta 'ana 'ebe losaloha 'oina.

⁴⁰ Tamagu bewa gide wete 'ina nuwatuhu ma 'abehega taiyawedi 'eguma taugu natunaina si'itegauwa ma sihemisaegauwa, nata yawasidi miyamiya hatayana siloba. Ma wete tuta 'ana 'ebe losaloha 'oina 'amasa 'oinega ya'abi hetoholo hiladi.”

⁴¹ Beno 'oina meYudiya Yesu 'ina gwae sihesagoheya ma silomugiyeya 'ina gwaeina weyahina 'igwae, “Taugu bewa 'e'ahainaina galewega yasuluma.”

⁴² Ma siboidimo 'oidiya sigwae, “Loheya bewa Yosepa natuna, sanina Yesu, 'awa? Tamana ma sinana wete tasanapu pwaidiya, ma togidega ta 'igwaeya 'abehega tauna galewega 'isuluma?”

⁴³ Coinega Yesu 'ihewgae hilediya, “Sahena waboi 'oimiya weyahigu walolomugi.

⁴⁴ Weyahina Tamagu 'ihesumanegauma ma 'oinega taiyawedi 'omi 'ilisigomi ma wanaoma 'oiguwa, 'omi nata tuta 'ana 'ebe losaloha 'oina 'amasa 'oinega ya'abihetoho hilegomi. Ma taiyawedi 'eguma geya 'ilidima taudi nata geya'abwa 'oiguwa sinaonaoma.

⁴⁵ “Gwae bewa mwalo heneyage Yehoba 'ina buki 'oina palopitao sileleya sigwae, “Tomota mabwaiyadi nata 'adi he'ita Yehoba 'oinega siloba.’ Ma 'oinega taiyawedi 'omi Tamadai 'ina he'ita wahesagoheya ma wasanapudiya, 'omi nata 'oiguwa watauyama.

⁴⁶ Ma geya 'eta taiya Tamadai 'i'ita toho, beno tuwa yaboi, weyahina taugu 'oinega yasuluma.

47 Coinega bewa yagwae moisa 'oimiya 'eguma taiyawedi 'omi wahemisaegau, nata yawasi miyamiya hatayana waloba.

48 Taugu tuwa yawasimi 'ana 'e'ahai.

49 Tubumiyaowedi mwalona yoho 'awawa 'oina 'e'ahai sanina mana si'aiya, ma 'iyamo geya manaina 'oinega yawasidi miyamiya hatayana siloba, ma hesi 'oinega simiyamiya 'ana siga si'amasaeya.

50 “Ma hesi 'e'ahai hauhaunaina galewega 'isuluma taiyawedi 'omi 'eguma wa'ewa ma wa'ai, nata geya'abwa wa'ama'amasa.

51 Weyahina taugu yawasimi 'ana 'e'ahai galewega yasuluma, ma taiyawedi 'omi 'eguma 'e'ahainaina 'oiguwega wa'ai, nata yawasimi miyamiya hatayana waloba. Ce'ahainaina beno taugu hesiyogu ya'ebwaegomi ma wa'ai, weyahina wahigu yatagwaleya mebale'u mabwaiyami yawasimi weyahina.”

52 Beno 'oina meYudiya siboidimo sihe'ohe'ohena sigwae, “Togidega ma loheya bewa 'abehega hesiyona 'i'ebwaegita ma ta'ai?”

53 Coinega Yesu 'ihewae hilediya, “Yagwae moisa 'oimiya, taugu loheyaiguina moisa, ma 'eguma hesiyogu geya'abwa wa'ai'ai ma wete 'eguma geya'abwa bweyahigu wanumanuma, nata geya'abwa yawasimi miyamiya hatayaina walobaloba.

54 Ma hesi taiyawedi 'omi 'eguma hesiyogu wa'ai ma bweyahigu wanuma, nata moisa yawasimi miyamiya hatayaina waloba, ma wete taugu 'abwa nata 'amasa 'oinega ya'abi hetoholo hilegomi tuta 'ana 'ebe losaloha 'oina.

⁵⁵ Weyahina wahigu bewa tauna 'e'ahai moisa, ma wete bweyahigu 'ebe numa moisa.

⁵⁶ Taiyawedi 'omi 'eguma wahigu wa'ewa wa'ai ma bweyahigu wanuma, 'omi 'oiguwa wamiyamiya ma taugu wete 'oimiya yamiyamiya.

⁵⁷ Tamagu tauna moisa miyamiya hatayaina 'ihesumanegauma, tauna 'oinega yawasigu ya'ewa'ewa. Coinega taugu wete gide, 'eguma taiyawedi 'omi hesiyogu wa'ai, 'omi nata wete yawasimi 'oiguwega wa'ewa'ewadi.

⁵⁸ “Ce'ahainaina bewa galewega 'isuluma geya gide tubumiyaowedi 'e'ahainaina mwalona yoho 'awawa si'aiya. Weyahina 'e'ahainaina mwalona si'aiya ma geya 'oinega yawasidi miyamiya hatayana siloba, ma hesi 'oinega simiyamiya 'ana siga si'amasaeaya. Ma hesi 'e'ahaiina bewa 'oiguwega taiyawedi 'omi 'eguma wa'ai, nata yawasimi miyamiya hatayana waloba.”

⁵⁹ Gwae bewa mabwaiyana 'ihewwaila latuhediya Kapaneumi 'oina tutaina hada tapwalolo 'oina 'ihehe'ita.

Yawasi miyamiya hatayaina hegwaegwaeina

⁶⁰ Cihehe'ita, ma 'ana tomuliyao Yesu 'ina gwaeina sihesagoheya, 'oinega tupwana baibai-wadi siboidimo 'oidiya sigwae, “Gwae bewa 'ana hesagoha mwauna, 'oinega tauda geya nuwada.”

⁶¹ Ma hesi Yesu nige heneyage 'isanapu pwaiya 'abehega 'ana tomuliyaoowedi gwae bewa weyahina silolomugi. Coinega 'ihewwaeidiya 'igwae, “Gwae bewa weyahina ma 'abehega waguipaila?”

62 Taugu loheyaiguina moisa ma togidega 'eguma wa'itegau yahane 'asainaina mwalona 'oinega yasuluma?

63 Yehoba Yaluyaluwana 'iboinamo yawasimi 'ana to'ebwaya, ma hesiyage wahimi geya 'eta wete 'ina lema 'oimiya. Cigu gwaeyedi ya'ebwaya pwaigomiya ma 'oidiyega yawasimi Yehoba Yaluyaluwana 'oinega wa'ewa'ewadi.

64 Ma hesiyage tupwami geya wa-hemisegauwa.” Gwae bewa Yesu 'i'inatediya weyahina 'isanapu nugeteya taiyawedi geya sihemisae, ma wete 'isanapuya taiya tauna 'abwa nata 'itebae 'ana 'alehaowedi 'oidiya.

65 Coinega wete 'igwae, “Nuwatuhu bewa weyahina mwalona yahegwaegomiya 'abehega geya 'eta taiya sowasowahina ma 'itauyama 'oiguwa, 'eguma Tamagu geya 'oina 'itagwala.”

66 Bewa weyahina tomuliyaedi taudi Yesu silog-wahateya ma si'ebesineya.

67 Ma site tuwelowedi siboidimo simiya hila, 'oinega Yesu 'ihewgaediya 'igwae, “Comi togidega, nuwanuwami wete watauya?”

68 Coinega Saimoni Pita Yesu 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Cinapwana, taiya nata 'oina 'atauya? Weyahina 'owa 'uboi yawasi miyamiya hatayana 'ana gwae 'oiuwa 'imiyamiya.

69 Ma wete tauma 'ahemisaegowa 'abehega 'owa To'abihetenaina Yehoba 'oinega 'utauyama.”

70 Coinega Yesu 'ihewgae hilediya, 'igwae, “Moisa tuwa, 'omi wate tuwelo yahesinuwa

pwaigomiya, ma hesiyage 'oimiyega nata 'aigeda Seitani 'ina boda.”

⁷¹ Gwae bewa Yesu 'igwaeneya Yudasaya weyahina, tauna Saimoni Isakaliyota natuna. Yudasaina tauna tuwa 'aigeda Yesu 'ana tomuliya, ma hesi nata Yesu 'itebae 'ana 'alehaowedi 'oidiya.

7

Yesu tasinao geya sihemisae

¹ Muliyetega Yesu Galili 'ina 'ebe lolina mabwaiyana 'oidiya 'itauya, ma hesiyage geya nuwana Yudiya 'ina 'ebe lolina 'oidiya 'itauya. Weyahina meYudiya 'idi 'inapwanaedi nuwanuwadi Yesu silohe'amasi.

² Sauga beno 'oina meYudiya 'idi Yoheyohe Guyaina 'ilehohoya.

³ Coinega Yesu tasinao sihegwaeya 'oina sigwae, “Casa bewa 'u'ebesine ma 'utauya Yudiya, ma 'a tomuliyao nobwa 'ino paihowa si'ita.”

⁴ Ma wete sigwae, “Geya 'eta taiya paihowa dahwana 'oinega sanina 'ida hemadouwa. Ceguma nuwanuwau ma tomota mabwaiyadi sisanapugo 'owa tuwa 'uboi 'uhe'itaego 'oidiya.”

⁵ Tasinaowedi gwae bewa si'inaneya 'oina weyahina geya sihemisae.

⁶ Coinega Yesu 'ihegwae hilediya, “Casainaina 'oina 'igu sauga tauya geya 'ana tuta 'iloba. Ma hesi 'omi 'ami lobwaina to tuta 'oina 'eguma nuwanuwami, watauya.

⁷ Weyahina 'omi nata geya'abwa mebale'u silolo'alehegomi, ma taugu hesi silo'alehegauwa,

weyahina mumugadi galanaina yahepwailediya 'oidiya.

⁸ Comi nata watauya guyaiina 'oina, taugu nata geya'abwa yatautauyawa, weyahina 'igu sauga 'abwa geya 'ilatu.”

⁹ Gwae bewa 'i'ebwaediya 'oinega sitauya, ma tauna tuwa Galili 'oina 'imiyahila.

Yesu 'ina loguguya Yoheyohe Guyaina 'oina

¹⁰ Coinega Yesu tasinaowedi si'ebesineya ma sitauya guyaiina 'oina. Muliyetega Yesu wete 'itauya dahwana ma 'asainaina 'oina 'ilatuwa, ma geya 'eta taiya 'isanapu toho.

¹¹ Tutaina 'oina meYudiya 'idi 'inapwanao Yesu sibesebeseya ma sigwaegwae, “Ta'eha tauna loheyaainaina?”

¹² Tomota baibaiwadi siboidimo 'oidiya sihehe'ahwa henahena Yesu weyahina. Tupwadi tomota sigwae, “Tauna loheya bwebwe'ana.” Ma tupwadi tomota sigwae, “Tauna wete to'e'abo'abo 'aigeda, tomota 'i'waya'wayamidi.”

¹³ Ma hesi geya 'eta taiya Yesu 'ihepwaila latuwe, weyahina meYudiya 'idi 'inapwanao simatautediya.

¹⁴ Ma guyai 'ana gamwagamwana 'oina Yesu Hada He'asisi 'oina 'iluhuwa ma 'ihehe'ita.

¹⁵ Beno 'oina meYudiya nuwadi 'ihenainaida madouna, sigwae, “To'ehega loheya bewa 'ina sanapu 'iloba 'eseya? Weyahina tauna geya 'eta 'ebe se'ulu madouna 'oina 'iluhu tohona.”

¹⁶ Coinega Yesu 'ihewaediya 'igwae, “Taugu geya yaboi 'igu nuwatuhwega yahehe'ita, ma

hesi tauna 'ihesumanegauma 'ina nuwatuhi
'oinega yahehe'ita.

17 Taiyawedi 'omi 'eguma Yehoba 'ina
nuwatuhi wapaipaihowa, 'omi nata
wasanapugau 'abehega 'igu he'itaina Yehoba
'oinega, ma geya yaboi 'igu nuwatuhiwega.

18 Ma hesi wanuwatuhuyahi 'eguma taiya
'iboimo 'ina nuwatuhi 'ihehe'ita, 'iboimo san-
ina weyahina 'ipaipaihowa. Ma hesi taugu
nuwanuwagu ma tauna 'ihesumanegauma san-
ina ya'abi hemadou. Weyahina taugu 'igu
gwaeyao moisa, ma wete geya 'igu puimo.

19 Ma togidega? Mosese loina
'i'ebwaegomiya wanuwa naideya? Ma
geya 'eta taiya 'oimiyega loinaedi 'imuliya
bwaibwainidi. Ma bewa watohotogau ma
'abehega walohe'amasigau.”

20 Coinega bodaedi Yesu sihegwae hileya,
“Yaluyaluwa bi'i debau 'i'abi heyauyauleya
'oinega beno gide 'ugwaegwae 'esa? Taiya hede
nuwanuwana ma 'abehega 'ilohe'amasigo?”

21 Coinega Yesu bodaedi wete 'ihewaediya
'igwae, “Wagamwasowalegauwa weyahina lo-
heya ya'abi hebwebwe'aneya Sabati 'ana sab-
welo 'oina? Ma 'omi togidega 'imi paihowa Sabati
'ina sabwelo 'oina?

22 Weyahina Mosese 'ina loina 'abehega
natumiyao loheloheyadi 'idi 'ebe selolo 'wapina
wa'upwa yahuledi. (Loinaina bewa geya Mosese
'oinega, ma hesi tubumiyao nugenugeti
'oidiyega loina bewa 'itauyama.)

23 Coinega 'eda'eda bewa 'eguma gide wapai-
howa 'esedi ma gwagwama loheloheyadi 'oidiya

gide wapaihowa 'esedi Sabati 'ana sabwelo 'oina, beno moisa Mosese 'ina lolina wamulimuliye. Ma to'aha hede weyahina ta walo'alehegauwa tutaina loheya Sabati 'ana sabwelo 'oina ya'abi hebwebwe'aniya?

²⁴ Coinega sahena 'iyamiyao 'adi 'ita 'oinega weyahidi wagwaegwae hesihesinuwa. Ma hesi soladiya lolina dumwalunega wagwae hesihesinuwa bwaibwaina.”

Yesu tauna 'abehega To'abihetenaina

²⁵ Saugaina 'oina meYelusalema tupwadi sigwaeya sigwae, “Loheya bewa nuwana tauna nuwanuwadi ma 'abehega silohe'amasi, 'awa?

²⁶ Ma hesi wa'ita, boda gamwagamwanidiya 'itoholowa ma 'oidiya 'ihehegwaegwae ma geya 'eta taiya 'enana 'ida hehileya. Togidega ma 'ida tohanugetao si'ahwa moisaeya 'abehega tauna tuwa To'abihetenaina, 'awa?

²⁷ Ma nuwana geya, weyahina mabwaiyada loheya bewa tasanapuya to 'asa 'oinega 'itauyama. Ma hesi To'abihetenaina 'eguma 'itauyama, geya 'eta taiya 'ina 'ebe tauyama 'isanapu.”

²⁸ Tutaina Yesu 'abwa Yehoba 'ina hada 'oina 'ihehe'ita, 'enana madouna 'oinega 'ihiegwaegwaeya 'igwae, “Moisa tuwa, wasanapu pwaigauwa to 'asa 'oinega yatauyama, ma hesi wanuwatuhuyahi 'abehega tauna 'ihesumanegauma 'ina lolina 'oinega yatauyama 'asa bewa 'oina. Geya yaboi 'igu lolina 'oinega ma 'asa bewa 'oina yatauyama. Cagu tohesumaneina tauna mumugana bwebwe'ana, ma 'omi geya wasanapu tauna.

29 Yaboi hesi yasanasanapu weyahina tauna 'ihesumanegauma ma wete tauna 'oinega yatauyama.”

30 Beno 'oina loheloheyaedi sitohoya ma 'abehega si'abiyahi, ma togidega ta geya 'eta taiya 'wapina 'i'abi toho. Weyahina 'ina 'amasa 'ana sauga geya 'iloba.

31 Ma hesi tomota tupwana baibaiwadi sihemisaeya, 'oinega sigwae, “Loheya bewa moisa To'abihetena, weyahina geya sowasowahina ma 'eta taiya 'itauyama ma loheya bewa 'ina paihowa waiwaina 'inugete.”

MeYudiya 'idi 'inapwanao nuwanuwadi ma Yesu si'abiyahi

32 Eeta tomota 'idi gwae dahwana meYudiya 'idi 'inapwanao sisanapuya, 'oinega taudi ma topwaoli madoudi 'idi tuilalao sihesumanediya sitauya Yesu 'abehega si'abiyahi.

33 Sitauyama ma Yesu 'ihegwaediya 'igwae, “Taugu tuwa sauga 'i'iunamo 'oina 'oimiya yamiyamiya ma wete yalohihila tauna 'ihesumanegauma 'oina.

34 Cabwa nata wabesegau ma gesowana walobegau. Casainaina 'oina yamiyamiya 'omi geya sowasowahimi 'oina watauyawa.”

35 Coinega meYudiyaedi siboidimo 'oidiya sigwae, “To'ehega 'abehega 'iha'esa ma geya'abwa talobaloba? Bo nuwana 'abehega taudi meYudiya siboi 'idi 'asa 'oinega silatuwa ma sitauya tupwa ganamuliyedi 'oidiya simiyamiya, ma nobwa tomiya ganamuliyedi 'ihe'itadi, 'awa?

36 Cina gwaaina togidega 'ana sanapu? Weyahina 'igwaeya 'igwae, 'Nata wabesegau, ma hesi gesowana walobegau'. Ma wete 'igwaeya 'igwae, 'Casainaina 'oina yamiyamiya 'omi geya sowasowahimi ma 'oina watauyawa.' ”

We'aha 'idaudau loheloheya yawasidi weyahina

37 Ma guyainaina 'ana 'ebe losaloha, beno 'ana sabwelo madouna 'oina, Yesu boda gamwagamwanidiya 'itoholowa ma 'enana madounega 'ihegwaediya 'igwae, “Taiyawedi 'omi 'eguma tani'omi siyahala, wanaoma 'oiguwa ma we'aha wanuma.

38 Weyahina Buki He'asisi 'oina 'ihepwaila 'igwae, ‘Taiyawedi 'agu tohemisaowedi, 'atediyega we'aha 'idaudau tomota yawasidi weyahina.’ ”

39 Yesu 'ihehegwaegwae Yaluyaluwa Tabuna weyahina, ma muliyetega 'abwa 'ana tohemisaowedi Yaluyaluwa Tabuna 'oidiya 'iluhu. Tutaina beno 'oina, Yaluyaluwa Tabuna 'abwa geya tomota 'oidiya 'iluhu, weyahina Yesu 'abwa geya 'ihane 'ina 'ebeloina 'oina.

Tomota 'oidiya miya wasiwasi 'ilatuwa

40 Yesu 'ina hegwaegwae tomota sihesagoheya 'oinega tupwana baibaiwadi siboidimo 'oidiya sigwae, “Moisa tuwa, loheya bewa palopitaina sigwaegwaeneya.”

41 Ma tupwadi sigwae, “Tauna tuwa To'abihetenaina.” Ma tupwadi wete sigwae, “Moisa wanuwatuhuya 'abehega

To'abihetenaina Galili 'oinega 'itauyama? Cana 'ita geya sowasawahina.

⁴² Weyahina Buki He'asisi 'oina 'ihewaila pwaiya 'abehega To'abihetenaina nata tubudai Debida 'ina susu 'oinega 'itauyama. Ma wete Debidaina 'ina 'asa Bedeliyema 'oina, nata To'abihetenaina 'oina 'ili'u.”

⁴³ Bewa 'oinega, tomota 'oidiya miya wasiwasi 'ilatuwa.

⁴⁴ Tomotaedi tupwadi nuwanuwadi ma Yesu si'abiyahi, ma hesi geya 'eta taiya 'oidiyega Yesu 'wapina 'i'abitoho.

MeYudiya 'idi 'inapwanao Yesu geya sihemisae

⁴⁵ Coinega tuilalaedi silohihila topwaoli madoudi ma wete Palisiyao 'oidiya, 'oinega 'inapwanaowedi 'idi tuilalaedi sihesilalediya sigwae, “To'aha weyahina geya wa'abiyahi ma watauyeyama?”

⁴⁶ Coinega tuilalaedi sigwae, “Loheya nage 'ina gwae mabwaiyana bwebwe'adi. Geya 'eta taiya gidemusa.”

⁴⁷ Coinega Palisiyedi sigwae, “Nuwana 'ihenuwa 'ewegomiya, 'awa?”

⁴⁸ Ma hesi wada sanapu 'abehega geya 'eta taiya 'inapwanao 'oidiyega bo wete tauma Palisiyao 'oimega Yesu 'ihemisae.

⁴⁹ Boda baibaiwadi hesi sihemisaeya, weyahina taudi Mosese 'ina loinao geya sisanapudi, 'oinega taudi Yehoba 'ina lina mwau hedadana nata siloba.”

⁵⁰ Toloinaedi 'oidiyega 'aigeda sanina Nikodimo, tauna mwalona nihuwanega Yesu

'oina 'itauya ma mahetena sihegwaegwaeya. Nikodimoina tololinaowedi 'ihiegwaediya 'igwae,

⁵¹ “Tauda 'ida lolina 'abehega geya'abwa taloiloina bwagabwaga, ma hesi loheya tahesilalae ma 'ina pui tabesa nugete, 'abwa muliyetega to'aha 'ana lolina ta'ebwae.”

⁵² Coinega 'inapwanaowedi Nikodimo sihegwae hileya, “Nuwana 'owa Galili loheyaina, 'awa? Ma hesi 'eguma Buki He'asisi 'uhasili, nata 'usanapu 'abehega geya 'eta wete palopita Galili 'oinega 'itauyama.”

⁵³ Muliyetega mabwaiyadi silohihila 'idi hada 'oidiya.

8

¹ Ma Yesu 'ilatuwa, 'itauya Olibe 'oyana 'oina.

Wahine 'aigeda silobeya 'ipuiya

² Gona 'i'adaleya ma Yesu wete 'ilohihila Hada He'asisi 'alona, ma tomota mabwaiyadi wete simiya 'wabu'wabuya ma tauna wete 'imiyatoiya ma 'ihe'itediya.

³ Muliyetega lolina 'adi tohe'itao* ma wete Palisiyao wahine 'aigeda sitoeyama Yesu 'oina. Weyahina wahineina si'italobeya pui 'ipaihoweya, 'oinega sihetoholoya tomota gamwagamwanidiya, ma Yesu sihegwaeya sigwae,

⁴ “Tohe'ita, wahine bewa 'alobeya pui 'ipaihoweya.

⁵ Tauda 'ida lolina Mosese 'i'ebwaegita 'abehega 'eguma taiyawedi tolopui talobadi wahine bewa gidemusa, 'abehega 'ilobwainediya ma da'ule

'oidiyega ta'ahu yamatedi ma si'amasa. Ma hesi 'owa togidega 'ino nuwatuhu wahine bewa weyahina?"

⁶ Gwae bewa si'inaneya ma 'abehega 'oinega Yesu 'ina 'abo siloba ma wete siheyatalae. Ma hesi 'idi gwaeina Yesu geya 'ihemaise, tuwa 'imiya kwasibwasi'a'a ma negwanegwala 'oina nimanega 'ilelelele.

⁷ Taudi 'abwa tuwa sihehesilala dada, 'oinega Yesu 'itoholowa ma 'ihewaediya 'igwae, "Ceguma 'omi 'oimiyega taiya geya 'ina puimo, bewa tuwa da'ule 'i'ewa ma wahineina 'oina 'iula nugeta."

⁸ Coinega 'imiya kwasibwasi'a'a hila ma wete negwanegwala 'oina 'ilelelele.

⁹ Beno 'oina Yesu 'ina gwae sihesagoheya ma 'aigeda 'aigeda 'idi pui sinuwatuhudiya ma 'oinega silatulatu. Cinapwanaowedi sihapwesa nugeta, ta baibaiwadi simuliya, eeta siteluwaedi Yesu ma wahineina 'itotoholo ba'idana si'ebesinediya.

¹⁰ Muliyetega Yesu 'isapaila hila ta wahineina 'ihesilaleya 'igwae, "Loheloheyaedi ta'ehega siha'esa? Ta geya 'eta taiya 'imiya hila ma tauna 'ihe'ewago?"

¹¹ Ma wahineina 'igwaeya, "Cinapwana, geya 'eta taiya." Coinega Yesu wete 'igwaeya, "Bwebwe'ana, taugu nata geya'abwa wete yahehe'ewago. Coinega bewa tuwa 'utauya ma hesi sahena wete 'upuipui hila."

Yesu tauna gogo gabulena 'ana 'asilala

12 Coinega Yesu wete 'ihegwae hilediya 'igwae, “Taugu gogo gabulena 'ana 'asilala. Ma taiyawedi 'omi 'eguma wamuliyegau, nata taugu 'asilalaina yawasimi 'oidiya yasae hane, ma 'oinega geya'abwa guguyou 'oina watautauya.”

13 Ma hesi Palisiyedi Yesu sihegwaeya sigwae, “Cowa hene 'uboi weyahiu 'uhehegwaegwae, 'oinega geya wete 'ahemisamo.”

14 Yesu wete 'ihegwaediya 'igwae, “Yaboi moisa weyahigu yahehegwaegwae, ma hesi to'aha gide 'igu hepwailla, mabwaiyadi hepwailla moisa. Weyahina yasanapuya ta'ehega yatauyama ma wete yasanapuya ta'eha yatautauya. Ma hesi 'omi geya wasanapu ta'ehega yatauyama ma wete geya wasanapu ta'eha yahaha'esa.

15 Comi, 'imi hesinuwa mebale'u 'idi hesinuwa gidemusa. Ma hesiyage taugu geya 'eta taiya weyahina yada hesinuwa, bo nuwana yada loina.

16 Ma 'eguma tomota weyahidi yahesinuwa, nata 'igu loina mabwaiyana bwebwe'ana. Weyahina loina geya yaboi 'igu loina, ma hesi Tamagu tauna 'ihesumanegauma mahetegu 'ima loinega yaloiloina.

17 Mosese 'ina loinaedi wasanapudiya 'abehega 'eguma tohepwailla siteluwa 'oidiyega 'idi hepwailla mahemahetena, beno hepwailla moisa.

18 Taugu yaboi weyahigu yahehepwailla, ma Tamagu wete weyahigu 'ihehepwailla, tauna 'ihesumanegauma.”

19 Coinega sihesilaleya sigwae, “Tamauina ta'eha 'imiyamiya?” Ma Yesu 'enadi 'ihemaiseya, 'igwae, “Geya wasanapugau, 'oinega Tamagu

wete geya wasanapu. Ma 'eguma moisa wada sanapugauwa, Tamagu wete wada sanapuya.”

²⁰ Yesu 'ina he'itaedi bewa, Hada He'asisi 'oina 'ihe'itaediya, helau 'adi 'ebe do'ona deidiya. Ma hesi geya 'eta taiya Yesu 'i'abiyahi, weyahina 'ina tuta 'abwa geya 'iloba.

“Casainaina 'oina yatautauya 'omi geya sowasowahimi ma 'oina watauyawa”

²¹ Yesu wete 'ihegwaediya, “Cabwa nata ya'ebe sinegomi, ma hesi 'asainaina 'oina yatautauya geya sowasowahimi ma 'oina watauyawa. Weyahina nata moisa wa'ebesegau, ma hesi nata 'imi pui 'oidiyega wa'amasa.”

²² Coinega meYudiyaedi siboidimo 'oidiya sigwae, “To'aha 'ina gwaeina 'ana sanapu, weyahina 'igwaeya 'abehega 'asainaina 'oina 'itautauya, geya sowasowahida ma 'oina tatauya? Bo nuwana 'iboimo 'abehega 'ilohe'amasa hile?”

²³ Ma Yesu wete 'ihegwaediya, 'igwae, “Comi gogo gabulena 'oinega walatuma, ma taugu hesiyage tabwanega yasuluma. Coinega 'omi moisa 'imi gogo bewa, taugu geya.

²⁴ Beno huhuna 'oinega yahegwaegomiya 'abehega 'imi pui nata 'oidiyega wa'amasa, 'eguma geya wahemisaegau taugu.”

²⁵ Coinega taudi wete Yesu sihegwaeya sigwae, “To loheya hede 'owa?” Ta tauna wete 'enadi 'ihemaiseya 'igwae, “Mwalona yahegwae pwaigomiya taugu taiya.”

²⁶ Ma wete 'ihegwae hilediya 'igwae, “Sowasowahigu ma ginaula baibaiwadi weyahidi

yahegwaegwae ma wete weyahidi yaloina, ma hesiyage tauna 'ihesumanegauma mumugana mabwaiyana bwebwe'ana. To'aha gidemusa 'oinega yahesagohediya, beno tuwa taudi weyahidi yahegwaegwae mebale'u 'oimiya.”

27 Ma hesi taudi tuwa Yesuina 'ina gwaeina 'oidiya Tamana weyahina geya nuwadi 'i'asilala tohona.

28 Ma Yesu wete 'igwaeya, “Taugu Loheyaiguina moisa 'abwa nata wa'abi hanehegau ma beno 'oina nata wasanapugau taugu taiya, ma wete wasanapu 'abehega taugu geya yaboi 'igu nuwatuhu 'oinega yada paihowa, ma hesi to'aha gide Tamagu 'ihe'itegauwa 'oidiyega yahegwaegwae.

29 Tauna 'ihesumanegauma geya 'i'ebesinegau, deiguwa 'imiyamiya. Weyahina tuta mabwaiyana 'oidiya 'igu paihowa 'oidiyega ya'abi'abi heyaliyaya.”

30 Yesu 'ina gwaeina bewa tomota tupwana baibaiwadi sihesagoheya, 'abwa hesi sihemisae bwaibwainiya.

Taiyawedi 'ilihasidi ma sihapwesa

31 Coinega meYudiyaedi taudi Yesu sihemisaeya, 'ihewaediya 'igwae, “Cigu he'ita 'eguma wamuliyedi, 'omi moisa 'agu tomuliyao.

32 Ma 'oinega sanapu moisa waloba, ma sanapuina 'oinega lihasa waloba.”

33 Ma taudi Yesu sihegwaeya sigwae, “Ciya, tauma hene Ebalahamo 'ina bodao, geya 'eta taiya wete 'ina loina 'oinega 'ipaimai. Ma to'aha

weyahina 'ugwaeya 'abehega lihasa 'oiuwega 'aloba?"

³⁴ Coinega Yesu wete 'ihewgae hilediya 'igwae, "Yagwae moisa 'oimiya, taiyawedi 'eguma 'idi paihowa galadi, taudi beno bodaedi geya lihasa 'oina simiyamiya. Weyahina ginaula galadi 'ina waiwai 'oinega 'ipaidiya.

³⁵ Weyahina topaihowa taudi geya lihalihasidi, tuta mabwaiyana geya susu 'ina boda 'oina sida miya hataya. Ma hesi toni hada natuna tauna susu 'ina boda 'ona miyamiya hatayana.

³⁶ Comi wete gidemusa, 'eguma toni hada natunaina 'ilihasigomi 'omi nata bewa tuwa lihalihasimi.

³⁷ "Yasanapu pwaigomiya 'omi Ebalahamo 'ina bodao, ma hesiyage watohotoho ma 'abehega walohe'amasigau. Weyahina 'igu he'itao geya 'atemiya wada lagudiya.

³⁸ Ma hesiyage taugu to'aha gide Tamagu 'ihe'itegauwa, wete gide 'oimiya yahehegwaegwaenedi. Comi hesi to'aha gidemusa tamamiu 'oinega wahesagoheya, wete gide wapaipaihowa 'esedi."

Tomotaedi taudi Yesu geya sihemisae taudi Seitani tamadiu

³⁹ Coinega Yesu 'enana sihemaiseya sigwae, "Ciya, tauma heneyage Ebalahamo tamamai." Ma Yesu wete 'ihewgaediya 'igwae, "Ceguma 'omi moisa Ebalahamo natunao, 'ina paihowega wada paihowa.

⁴⁰ Ma hesi 'omi 'imi paihowa hagana, weyahina watohotoho ma 'abehega taugu gwaeina moisaina 'ana tohepwailina Yehoba 'oinega

walohe'amasigau. Ma wete paihowaedi bewa gide wapaipaihowa 'esedi, geya gidemusa Ebalahamo 'ina paihowa.

⁴¹ Comi hene waboi tamamiu 'ina paihowa 'oinega watautauya.” Coinega Yesu 'enana sihemaiseya sigwae, “Tauma geya tama budabudaima, tauma hene tamamaina 'aigeda tuwa Yehoba.”

⁴² Yesu wete 'ihegwaediya 'igwae, “Comi 'eguma moisa Yehoba tamamiu, wada helauwegauwa. Weyahina taugu Yehoba 'ihesumanegauma, ma 'asa bewa 'oina yatauyama. Ma geya 'abehega yaboi 'igu nuwatuhegawa yatauyama 'asa bewa 'oina, ma hesi tauna 'ihesumanegauma 'ina nuwatuhegawa yatauyama.

⁴³ Coinega to'aha weyahina 'igu gwae geya wada sanapudiya? Nuwana 'igu hepwaileadi geya wada hesagoha bwaibwainidiya.

⁴⁴ Comi hesiyage Seitani tamamiu, 'oinega nuwanuwami ma tamamiuina 'ina nuwatuhegawa wapaihowadi. Weyahina sauga 'ebe hegaina hauhau 'oinega 'itauyama, tauna tolohe'amasa moisa. Geya 'eta wete 'eda dumwadumwaluna 'oinega 'ida tauya. Weyahina geya 'eta wete gwae moisa 'oina 'ida miyana. Tuta mabwaiyana 'oidiya 'e'abo'abo 'oidiyega 'ihehegwaegwae, weyahina tauna tuwa beno gidemusa mumugana, ma wete tauna to'e'abo'abowao mabwaiyadi tamadiu.

⁴⁵ Ma hesiyage taugu gwae moisa 'oimiya yahehepwaileadi, ma geya wada hemisaegauwa.

⁴⁶ “Ma togidega? Sowsowahimi ma 'eta taiya

'oimiyega 'igu 'eda galadi 'ihewailedi? Nuwana geya sowasowahimi, 'awa? Coinega 'eguma gwae moisa 'oidiyega yahehegwaegwae, to'aha weyahina geya wada hemisaegauwa?

⁴⁷ Weyahina taiya 'eguma moisa Yehoba 'oinega 'itauyama, tauna moisa Yehoba 'ina gwae 'ana tohesagoha bwaibwaina. Ma 'omi hesi nuwana geya Yehoba 'oinega watauyama, 'oinega Yehoba 'ina gwae geya wada hesagohediya.”

Yesu 'imiyamiya 'abwa muliyetega Ebalahamo 'ili'uwa

⁴⁸ MeYudiyaedi 'idi 'inapwanao Yesu 'ina gwaeina sihemisaeya, sigwae, “Mwalona 'ima gwae weyahiu, 'ana moisa 'ilatu pwaima. Weyahina 'agwaeya 'abehega 'owa Sameliya loheyaina, ma wete hi'ahi'a* 'oiuwa 'imiyamiya.”

⁴⁹ Ma Yesu 'ihewgaediya 'igwae, “Taugu geya hi'ahila 'oiguwa, weyahina Tamagu yahe'asisiyaneya, ma hesi geya wahe'asisiyanegau.

⁵⁰ Taugu moisa yaboi geya sanigu yada 'abi haneheya. Toloina 'aigeda tauna hesi sanigu 'i'abi'abi hanehe.

⁵¹ Coinega yagwae moisa 'oimiya taiyawedi 'omi 'eguma 'igu gwae wagwahu bigadi, 'omi nata geya'abwa wa'ama'amasa.”

⁵² Coinega meYudiyaedi wete sihegwaeya sigwae, “Cabwa hesi 'asanapu bwaibwainigowa, tomada 'abe hi'ahi'a 'oiuwa 'imiyamiya. Weyahina Ebalahamo 'asanapuya 'i'amasa pwaiya ma wete palopitao 'asanapudiya si'amasa

pwaiya. Ma 'ugwaeya 'abehega taiyawedi 'eguma 'ino gwae sihegwahu bigadi, geya'abwa si'ama'amasa.

⁵³ Tamamaina Ebalahamo 'i'amasa pwaiya, 'oinega sahena 'utohotoho ma 'abehega tamamaina 'ulagu suluhe ma 'uboi 'ulagu hanehego. Palopitao wete si'amasa pwaiya, 'oinega sahena wete 'utohotoho ma 'abehega 'ulagu suluhedi, 'awa?"

⁵⁴ Eema Yesu 'ihewgaediya 'igwae, "Taugu 'eguma yaboi moisa yahehepwatu hilegau, 'agu hepwatuina ginaula bwagabwaga. Ma hesi Tamagu tauna moisa 'agu tohepwatuina, tauna tuwa wagwaeneya 'abehega 'imi Yehoba.

⁵⁵ Ma hesi tauna geya wasanapu toho, yaboi tuwa yasanapuya. Ma 'eguma yagwae, 'Geya yasanapu,' nata ya'abowegomi gidemusa 'omi wa'e'abo'abo. Ma hesiyage tauna yasanapu bwaibwainiya 'oinega 'enanaina yagwahugwahu bigadi.

⁵⁶ Tamamiuina Ebalahamo ma'ina yaliyaya ma 'abehega 'igu sabwelo 'i'ita, 'oinega 'igu sabweloina 'i'iteya ma 'iyaliyaya madouna."

⁵⁷ Coinega meYudiyaedi Yesu sihegwaeya sigwae, "Cowa 'abwa geya 'ino bolime pipiti 'uloba ma 'ugwaeya 'abehega Ebalahamo 'u'iteya."

⁵⁸ Ma Yesu 'ihewgaediya, 'igwae, "Yagwae moisa 'oimiya, taugu nugeta yamiyamiya, 'abwa muliyetega Ebalahamo 'ili'uwa."

⁵⁹ Coinega meYudiyaedi da'uile si'ewediya ma 'abehega si'ahu yamate, ma Yesu 'oidiyega 'iha'waiha ma Hada He'asisi 'oinega 'ilatuwa ma 'िताуа.

9

*Yesu tomata gibugibu 'aigeda 'i'abi
hebwebwe'aniya*

¹ Hali sabwelo 'oina Yesu 'itautauya ta 'edai loheya 'aigeda mata gibugibuina 'ilobeya, loheyaina 'ina mata gibugibuina 'ina sauga li'u 'oinega.

² Ma Yesu 'ana tomuliyao sihegwae sigwae, “Tohe'ita, taiya 'ina pui 'oinega loheya nage 'ili'uwa mata gibugibuina? Ciboimo tuwa 'ina pui bo sinana ma tamana 'idi pui?”

³ Coinega 'enadi Yesu 'ihemaiseya 'igwae, “Geya tauna 'ina pui 'oinega, bo nuwana sinana ma tamana 'idi pui 'oinega. Ma hesi tuwa nage gidemusa matana 'igibuwa ma 'oinega to-mota mabwaiyadi Yehoba 'ina paihowa wai-waina si'ita, loheyaina 'oinega.

⁴ Tauna 'ihesumanegauma 'ina paihowa sowa-sowana tapaihowadi sabwelo 'oina, weyahina ni-huwana 'eguma 'ilatu, geya sowasowahina tapai-howa.

⁵ Coinega tutaina taugu bale'uwa yamiyamiya, taugu tuwa bale'uina 'ana 'asilalaina.”

⁶ Gwae bewa 'i'inatediya 'igumwala, ma bale'uwa 'i'esoha ma 'esohanaina 'oinega bale'u mahetena 'ihinisiya ta dobadoba'a 'ipaihoweya, ma 'oinega loheyaina mata gibugibuinaina matana 'oina 'i'e'abi'abiyeya. Cigumwala

⁷ ma 'ihegwaeya 'igwae, “Cutauya Sailome we'ahina 'oina matauina 'ubuyo.” (Sailome 'ana bui beno hesumane.) Coinega loheyaina 'itauya

Sailome we'ahina 'oina, matanaina 'ibuyoya ma 'ibwebwe'ana ma wete 'ihilama.

⁸ Muliyetega loheyaina 'iyanaowedi ma wete tomotaedi taudi loheyaina sisanapuya 'abehega tauna tolo'ahwa'ahwanoi ta sigwae, “Tauna bewa tolo'ahwa'ahwanoi hedahedada sauga mabwaiyana 'imiyamiya ma 'ilolo'ahwa'ahwanoi, 'awa?”

⁹ Coinega tupwadi sigwae, “Cehe, tauna tuwa beno loheyainaina.” Ma wete tupwadi sigwae, “Ciya, hagana, ma hesi loheya 'aigeda 'ana 'ita tauna gidemusa.” Ma 'iyamo loheyaina 'iboimo 'ihepwaila hileya 'igwae, “Geya, taugu tuwa tolo'ahwa 'ahwanoiina.”

¹⁰ Coinega sihesilaleya sigwae, “Togidega matau 'ibwebwe'ana 'esa?”

¹¹ Ma loheyainaina 'enadi 'ihemaiseya 'igwae, “Loheya 'aigeda sanina Yesu dobadoba'a 'ipaihoweya ma matagu 'oina 'i'e'abi'abiyeya, ma 'ihegwaegauwa 'igwae, ‘Cutauya Sailome we'ahina 'oina matauina 'ubuyo.’ Coinega yatauya we'ahina 'oina mataguina yabuyoya, 'oinega nige bewa mataguina 'ibwebwe'ana.”

¹² Ta wete sihesilala hileya sigwae, “Ta'eha tauna loheyainaina?” Ma 'ihegwaediya 'igwae, “Cinamuge, geya yasanapu.”

Palisiyao nuwanuwadi ma ginaulaedi bewa sisanapudi

¹³⁻¹⁴ Yesu loheyaina matana 'i'abi'abi hebwebwe'aneya Sabati 'ana sabwelo 'oina. Coinega tomata gibugibuina sitoeya ma sitauyeya Palisiyao 'oidiya.

15 Ma Palisiyedi tomata gibugibuina wete sihesilala hileya sigwae, “Togidega matauina 'ibwebwe'ana 'esa?” Coinega 'ihegwaediya 'igwae, “Dobadoba'a 'ipaihoweya ma mataguwa 'i'e'abi'abiyeya ma we'aha 'oina yabuyoya ma mataguina 'ibwebwe'ana.”

16 Coinega Palisiyedi tupwadi sigwae, “Matauina 'ana topaihowaina, tauna geya Yehoba 'oinega 'itauyama. Weyahina Sabati 'ana loina geya 'ida muliyediya.” Ma tupwadi wete sigwae, “Togidega, togala 'eta sowasowahina ma 'ila'ilala bewa gidemusa 'ipaihowa 'ese? Bo geya 'eta taiya sowasowahina, 'awa?” Bewa 'oinega wataha 'oidiya 'ilatuwa. Weyahina boda tupwadi 'idi gwae hagadi ma hali boda wete 'idi gwae hagadi.

17 Muliyetega Palisiyedi wete tomata gibugibuina sihesilala hileya sigwae, “Cowa togidega 'ino nuwatuhu matau 'ana to'abi hebwebwe'anaina weyahina?” Coinega tauna 'igwaeya, “Tauna palopita 'aigeda.”

18 Ma hesi meYudiyaedi loheyaina geya sihemisae 'abehega tauna moisa mata gibugibuina ma 'abehega bewa tuwa matana 'ibwebwe'ana hila. Coinega sinana ma tamana sibwauwediya

19 ma sihesilalediya sigwae, “Tauna bewa moisa natumiu? Ma wete wasanapuya 'abehega mamata gibugibuina 'ili'uwa? Ma wete togidega ta matana 'ibwebwe'ana hila?”

20 Coinega loheyaina sinana ma tamana Palisiyao 'enadi sihemaiseya sigwae, “Tauma bewa moisa natumai, ma wete 'asanapuya 'abehega mata gibugibuina 'ili'uwa.

21 Ma hesi geya 'asanapu togidega matana 'ibwebwe'ana 'esa. Ma wete geya 'asanapu taiya matana 'i'abi hebwebwe'aniya. Ma mane hana tauna wahesilala. Tauna bo'iyage 'ihemadou pwaiya, sowasowahina ma 'iboi weyahina 'ihegwaegwae.”

22 Sinanaina ma tamanaina gwae bewa si'inanediya weyahina meYudiya 'idi tohanugetao simatautediya. Weyahina meYudiya 'idi loina silaguya 'abehega taiyawedi 'eguma Yesu si'ahwa To'abihetena, taudi nata hada tapwalolo 'oinega sipa'idi.

23 Bewa huhuna 'oinega loheyaina tamana ma sinana sigwaeya sigwae, “Mane hana tauna wahesilala ma 'iboi weyahina 'ihegwaegwae, weyahina 'ihemadou pwaiya.”

24 Coinega wete tomata gibugibuina sibwau hileya ma sihegwaeya sigwae, “Cuhepwaila bwaibwaina 'oima, weyahina loheyaina 'asanapu bwaibwainiya tauna togala.”

25 Ma 'igwaeya, “Geya yasanapu nuwana tauna togala, bo nuwana geya. Ma tuwa beno yasanapuya matagu 'igibuwa ma 'i'abihe bwebwe'anigauwa.”

26 Coinega 'oina sihesilala, sigwae, “To'aha matauina 'oina 'ipaihoweya ma 'ubwebwe'ana?”

27 Ma tauna wete 'ihegwaediya, “Nige heneyage yahegwae pwaigomiya ma 'enagu geya wahesagohe. To'aha weyahina 'abehega wahesagoha hila? Nuwana nuwanuwami ma 'abehega wamuliye, 'awa?”

28 Ma hesi taudi siheliyeya sigwae, “Cowa tuwa 'ana tomuliyaina, taiya hedeyage. Ma tauma Mosese 'ana tomuliyao,

29 weyahina 'asanapuya 'abehega Yehoba 'ina hepwillao 'i'ebwaeya Mosese 'oina. Ma hesi loheyaina beno geya 'asanapu ta'ehega 'itauyama.”

30 Loheyaina 'enadi 'ihemaiseya 'igwae, “Cebe nuwa henainaida, weyahina loheyaina matagu 'i'abi hebwebwe'aneya, ma hesi geya wasanapu ta'ehega 'itauyama.

31 Ta wete mabwaiyada tasanasanapu 'abehega Yehoba geya sowasawahina ma togala 'enadi 'ihesagohedi, beno tuwa 'eguma taiya Yehoba 'ihe'asisiyane ma 'ina nuwatuhu 'ipaihowadi, nata tauna 'enana Yehoba 'ihesagohedi.

32 Ma wete tasanasanapu 'abehega bale'u 'ana hemasalaha hauhau 'oinega ta nige bewa, geya 'eta taiya wasana tahesagohe 'abehega tomata gibugibu 'i'abi'abi hebwebwe'anedi.

33 Loheyaina beno 'eguma geya Yehoba 'oinega, geya sawasawahina ma 'ila'ilala bewa gide 'ipaihowa 'ese.”

34 Ta Palisiyedi loheyaina sihegwaeya sigwae, “Cino li'u hauhau 'oinega 'itauyama 'owa 'aigeda topui. Ma bewa 'abehega 'utohotoho ma 'uhe'itemai, 'awa? Taiya 'owa nigeyage?” Coinega loheyaina hada tapwalolo 'oinega sipa'iya ma 'ilatuwa.

35 Loheyaina wasana Yesu 'ihesagoheya 'abehega hada tapwalolo 'oinega sipa'iya, 'oinega 'itauya loheyainaina 'ibeseya, ta 'ilobeya,

ma 'ihewgwaeya 'igwae, “Loheyaina moisa 'uhemisaeya?”

³⁶ Ma loheyaina 'igwae, “Cinapwana, taiya 'abehega yahemisaeya?”

³⁷ Coinega Yesu wete 'ihewgwa hileya 'igwae, “Loheyainaina 'u'ita pwaiya ta tauna bewa tuwa maheteu wahehegwae.”

³⁸ Coinega loheyaina 'igwae, “Cinapwana, 'abwa hesi yahemisaegowa,” eeta 'i'etuluha Yesu 'oina.

³⁹ Muliyetega Yesu 'igwae, “Taugu yatauya pwaima bale'uwa ma yaloinaegomi ma 'oinega taiyawedi 'omi mata gibugibuimi, matami sibwebwe'ana hila. Ma hesi taudi sigwaeya 'abehega matadi bwebwe'ana, nata matadi sigibu.”

⁴⁰ Ta Palisiyedi Yesu deina sitotoholo 'ina gwaeina sihesagoheya ma sigwae, “Togidega ma tauma 'abehega wete mata gibugibuima, 'awa?”

⁴¹ Ma Yesu 'ihewgwaediya 'igwae, “Comi 'eguma mata gibugibuimi, geya'abwa 'imi mumuga galadi. Ma hesi wagwaeya 'abehega matami bwebwe'adi, 'oinega 'imi mumuga galadiyedi 'abwa tuwa simiyamiya.”

10

Sipi 'adi gwae hegehegediina

¹ Yesu wete 'ihewgwaediya 'igwae, “Yagwae moisa 'oimiya, taiyawedi 'eguma sipi 'adi 'ali 'ana 'ahwa'eda geya 'oinega siluhu, ma sinao hali tupwega siluhu, taudi sanidi toyagaha.

² Ma hesi taiya 'eguma sipi 'idi 'ahwa'eda moisa 'oinega 'iluhu, tauna sipi 'adi to'itayahina.

³ Weyahina 'idi 'ahwa'edaina 'ana to'itayahina 'ahwa'edaina 'iso'e. Ciso'eya ma sipi 'adi to'itayahinaina 'iluhu ma 'ina sipiyedi 'aigeda 'aigeda sanidi 'oidiyega 'ibwauwauwedi. Cibwauwedi ma 'enana sihesagohe, ma 'inugetedi, silatulatu 'atamana.

⁴ Silatu mabwaiyadi ma 'adi to'itayahinaina 'inugenugeta ma taudi simulimuliyaya. Weyahina 'adi toniina 'enana sisanasanapu ma wete simanasameya.

⁵ Sipiyedi geya sowasowahina ma 'eta taiya hagahagana sihemuli tabubu, ma hesi nata hali loheya 'oidiyega sidena. Weyahina hali loheya 'enadi geya sisanapu ma wete geya simanasamedu.”

⁶ Yesu gwae hegehegedi bewa 'oidiya 'i'inaneya, ma hesi taudi tuwa geya 'oidiya 'imaedana to'hona to'aha weyahina 'ihehegwaegwae.

Yesu tauna sipi 'adi to'itayahina

⁷ Coinega Yesu wete 'ihewgae hilediya 'igwae, “Yagwae moisa 'oimiya, taugu sipi 'idi 'ahwa'eda moisa.

⁸ To'itayahinedi mwalona sinugetama taudi toyagaha, 'oinega 'enadi sipiyedi geya sihesago-hedi.”

⁹ Coinega wete 'ihewgae hilediya 'igwae, “Taugu tuwa bewa sipiyedi 'idi 'ahwa'edaina. Coinega taiyawedi 'omi 'eguma 'oiguwega waluhu, nata bwebwe'ana waloba. Weyahina sauga 'aigeda 'aigeda nata 'oidiya 'oiguwega

waluhuluhu ma wete 'oiguwega walatulatu ma modumodu bwebwe'ana 'oidiya wa'ai'ai.

¹⁰ Ma hesi toyagaha 'idi paihowa beno nata sitauyama siyagaha ma silohe'amasa, ma wete sipi si'abi hegaladi. Taugu hesiyage yatauyama ma 'oinega 'oiguwega tomota yawasidi bwebwe'ana ma mahamahana siloba.”

¹¹ Coinega wete 'ihegwae hilediya 'igwae, “Taugu moisa sipi 'adi to'itayahina bwebwe'agu, weyahina yawasigu yatagwaleya ma 'abehega 'igu sipi weyahidi ya'amasa.

¹² Ma hesiyage taiya 'eguma geya sipi 'adi to'itayahina moisa ma maisamo weyahina 'ipaipaihowa, tutaina 'eguma 'edewa sasasasaina 'i'ita 'itautauyama, nata sipiyedi 'i'ebesinedi ma 'idena. Cabwa hesi 'edewaina sasasasaina 'inaoma ma sipi tupwadi 'ilohe'amasidi ma mabwaiyadi 'ipa'i lelewanedi.

¹³ Loheyaina bewa gidemusa nata 'idena weyahina tauna tuwa maisamo weyahina 'ipaipaihowa, tauna geya sipiyedi weyahidi 'inuwatuhu.”

¹⁴ Coinega wete 'ihegwaediya 'igwae, “Ma taugu hesi sipi 'adi to'itayahina bwebwe'agu, weyahina 'igu sipiyao mabwaiyadi yasanasanapudi ma wete taudi sisanasanapugau.

¹⁵ Gidemusa tuwa, Tamagu 'isanasanapugau ma wete taugu Tamagu yasanasanapu. Eema yawasigu yatagwaleya ma 'igu sipi weyahidi ya'amasa.

¹⁶ Cigu sipi tupwadi wete simiyamiya taudi tuta bewa 'oina geya 'igu 'ali 'alona simiyamiya. Ma hesi yatohotoho ma sipidiyedi yatoedima, ma

'oinega 'enagu sihesagohe ma 'oiguwa sinaoma ma'iyadiyao siheboda 'aigeda, ma wete 'aneyage 'adi to'itayahina 'aigeda tuwa.

17 Tamaguina tauna 'ihelauwegauwa madouna, weyahina yawasigu yatagwaleya ma ya'amasa 'abwa muliyetega yawasigu ya'ewahila.

18 Cigu 'amasaina geya 'eta taiya 'iloinaegau ma ya'amasa, yaboi tuwa yatagwalegauwa ma ya'amasa. Sowasowahigu yatagwalegau ya'amasa, ma weteyage sowasowahigu yawasigu ya'ewa hila, weyahina Tamagu bewa gide 'ina nuwatuhu ta wete 'ina laina 'oiguwa.”

19 Yesu 'ina gwaeyedi weyahidi meYudiya siboidimo sihe'ohe'ohena madouna, 'oinega 'oidiya wataha 'ilatuwa.

20 Nage 'oina tomota baibaiwa hedade sigwae, “Loheya beno hi'ahi'a 'oina 'imiyamiya, 'oinega 'i'abi'abi heyauyaule. Sahena 'ina gwae wahehesagohedi.”

21 Ma hesiyage tomota tupwadi sigwae, “Ciya, bewa geya gidemusa hi'ahi'a 'ina gwae. Weyahina yaluyaluwa bi'i geya sowasowahina tomata gibugibu bewa gidemusa 'i'abi hebwebwe'ana 'ese.”

MeYudiya Yesu silogwahateya

22 Gogagogai 'ana tuta 'oina guyai 'aigeda Yelusalema 'oina sipaihoweya, beno meYudiya 'idi 'ebe nuwatuhuyahina weyahina beno Hada He'asisi si'abi hemaedana hileya ma sibwa'a he'asisiyane Yehoba 'oina.

23 Guyainaina 'oina Yesu Hada He'asisi 'oina 'iyawala dadana 'aigeda biliupa 'oina. Biliupainaina sibwauweya Kini Solomoni 'ina biliupa.

24 Nage 'oina meYudiya Yesu siha'wabu'wabuya ma sihegwaeya sigwae, “Tuta mabwaiyana 'oidiya 'owa 'ima nuwatuhu 'uhehe lahalahadi. Ma to tuta 'oina 'abwa 'oima 'uhepwaila bwaibwaina, 'owa moisa To'abihetenaina bo geya?”

25 Ma Yesu 'ihegwaediya 'igwae, “Coimiya yahewpaila pwaiya ma geya wahemisaegau. Ma wete paihowaedi Tamagu saninega yapaipaihowadi ta 'oidiyega wete sihepwaila pwaigauwa,

26 ma hesiyage geya wahemisa tohogau, weyahina 'omi geya 'igu sipiyao moisa.

27 Weyahina taugu 'igu sipiyao 'enagu sisanasanapu, ma wete taugu yasanasanapudi eema simulimuliyegau.

28 Ma wete 'igu sipiyedi yawasidi miyamiya hatayana ya'ebwaediya ma 'oinega geya'abwa sigalagala. Ma wete taudi nata geya'abwa 'eta taiya nimaguwega 'i'waye'wayegau.

29 Sipiyedi Tamagu tauna 'i'ebwaegauwa, 'oinega geya 'eta taiya sowasowahina ma Tamagu nimanega 'i'waya. Weyahina tauna ginaula mabwaiyana 'ihemadou sinediya.

30 Taugu ma Tamagu 'aigeda tuwa.”

31 Coinega meYudiyaedi da'ule wete si'ewediya ma 'abehega Yesu si'ahu he'amasi,

32 ma Yesuina 'i'itediya ma 'ihegwaediya 'igwae, “Paihowa bwebwe'adi ma wete baibaiwadi Tamagu 'oinega yapaihowediya 'oimiya ma wa'itediya, ma to paihowa hede

weyahina nuwanuwami ma 'abehega da'uleyega walohe'amasigau?"

³³ Coinega meYudiyaedi Yesu 'enana sihemaiseya sigwae, "Geya 'abehega 'ino paihowa bwebwe'adi weyahidi 'ahunugo, ma hesiyage 'ino gwae hohopa'ala weyahidi 'ahunugo. Weyahina 'owa tuwa loheya masiha ma 'ugwaeya 'abehega 'owa tuwa Yehobaina."

³⁴ Coinega Yesu wete 'ihewgae hilediya 'igwae, "Cima lolina 'oidiya Buki He'asisi 'oina silele pwaiya Yehoba 'ina gwae 'abehega, 'Comi tuwa yehobaedi.'

³⁵ Ma moisa tuwa Yehoba 'ina hepwillaina 'ina Buki He'asisi 'oidiya mabwaiyana geya 'ida 'abowa. Ma bukinaina 'oina 'ihepwaila 'abehega tomotaedi taudi Yehoba 'ina gwae 'i'ebwaediya, ma 'i'ahwa yehobaediya.

³⁶ Coinega to'aha weyahina 'igu gwae wanuwatuhuya 'abehega gwae hohopa'ala tuta'ina yagwaeya 'abehega taugu Yehoba natuna? Ma hesi wa'ita, taugu 'ihesinuwanegauwa ma 'ihesumanegauma ma yatauyama bale'uwa ma 'ina paihowa yapaipaihowadi.

³⁷ Coinega 'eguma taugu geya Tamagu 'ina paihowa yada paihowediya, sahena wete wahemisaegau.

³⁸ Ma 'eguma taugu moisa Tamagu 'ina paihowa yapaipaihowadi, ma geya wahemisaegau, tuwa hede paihowaedi wahemisaedi, 'abwa hesi 'igu paihowaedi 'oidiyega wasanapu bwaibwainigau 'abehega taugu moisa Tamagu 'oiguwa 'imiyamiya ma

wete taugu Tamagu 'oina yamiyamiya.”

³⁹ Nage 'oina meYudiyaedi wete sitohoya ma 'abehega si'abiyahi, ma hesi nimadiyega 'ilatuwa ma 'itauya.

⁴⁰ Ci'ebesinediya ma 'ihabala hila Yolidani we'ahina 'oina, beno Yoni 'ina 'ebe hehabitaiso nugenugeta deina, ma 'oina nobwa 'ilo'asa.

⁴¹ Nage 'oina boda si'autama 'oina ma siboidimo 'oidiya sihegwaegwaeya sigwae, “Yoni moisa geya 'eta paihowa waiwaina 'ipaihowadi, ma hesiyage 'ina hepwailla loheya bewa weyahina 'ana moisa 'ilatu pwaima, ta wete ta'ahwa moisaeya.”

⁴² Casainaina 'oina tomota baibaiwadi Yesu sihemisaeya.

11

Lasalo 'ina 'amasa weyahina

¹ Loheya 'aigeda lolohalaina sanina Lasalo, Bedani loheyaina. Loheyainaina nuhunao siteluwa mahetenao simiyamiya, 'aigeda sanina Meli ma 'aigeda sanina Malida.

² Meliina tauna 'abwa nata Yesu 'ahena 'ihholoi ma wete debanega Yesuina 'ahena 'ilogogosi.

³ Coinega tutaina nuhudiuna Lasalo 'ilohala taudi tuwa nuhunaowedi wasa sitauyeya Yesu 'oina sigwae, “Cinapwana, 'iyauina Lasalo 'ilohala.”

⁴ Nage 'oina Yesu Lasalo wasana 'ihesagoheya 'oinega tomota 'ihegwaediya 'igwae, “Lohalaina beno 'ana sanapu nata geya'abwa yawasina 'igumwagumwala. Ma hesi lohala nage 'oina

'ilatuwa ma 'oinega tomota mabwaiyadi Yehoba sihepwatuwe ma wete natunaina sihepwatuwe.”

⁵ Yesu Malida matasina ma wete nuhudiuina Lasalo 'ihelauwediya madouna.

⁶ Eeta tutaina Lasalo wasana 'ihesagoheya 'asainaina 'oina 'imiyamiya, 'oina sabwelo 'eluwa 'imiya hila.

⁷ Sabwelowedi 'eluwa sigumwala ma 'ana tomuliyaedi 'ihegwaediya 'igwae, “Bewa tuwa talohihila Yudiya.”

⁸ Coinega 'ana tomuliyaedi sihegwaeya sigwae, “Cinapwana, sahena tatautauya 'asainaina 'oina. Weyahina 'eguma tatauya, nata meYudiya da'uleyega si'ahu he'amasigo.”

⁹ Coinega Yesu 'ana tomuliyaedi 'ihegwaediya 'igwae, “Sabwelo 'ana mabwaiyana beno gonagona 'oinega ma 'itauya 'ana siga lahilahi. Sabweloina 'oina 'eguma 'eta taiya loheya 'itauya, nata geya'abwa 'ihehetupatupa. Weyahina gogo gabulena 'ana maedana 'imiyamiya.

¹⁰ Ma hesi 'eguma 'eta loheya nihuwanega 'itauya, nata 'ihetupa deyadeya. Weyahina nihuwana 'oina geya 'eta wete he'ala hemaedana 'imiyamiya.”

¹¹ Gwaeyedi 'i'inatediya ma wete 'oidiya 'igwaeya, “Ciyadaina Lasalo 'i'eno sineya, 'oinega yatauya ma yahano.”

¹² Coinega 'ana tomuliyaedi sigwae, “Cinapwana, 'eguma moisa 'i'eno sineya, nata moisa 'ana lohalaina 'oinega 'ibwebwe'ana hila.”

¹³ Weyahina tomuliyaedi 'idi nuwatuhu 'abehega Lasalo moisa 'i'eno sineya Yesu weyahina 'ihehegwaegwae. Ma hesi Yesu

'ina gwae 'ana sanapu 'abehega Lasalo moisa yawasina 'igumwala pwaiya.

¹⁴ Coinega Yesu 'igwae latu bwaibwaina 'oidiya 'igwae, “Lasalo yawasina 'igumwala pwaiya.

¹⁵ Ma hesiyage ma'igu yaliyaya, weyahina 'ina 'amasaina geya 'oina yamiyamiya ma 'oinega 'igu paihowa waiwaina wa'ita ma wahemisae-gau. Ma tuwa wete bwebwe'ana, ma hana tuwa tatauya ma ta'ita.”

¹⁶ Coinega Tomasi tauna sibwauweya Didiluwaluwa 'iyanaowedi 'ihegwaediya 'igwae, “Cida tohe'ita tuwa mahetedai tatauya, 'eguma 'i'amasa, tauda wete ta'amasa.”

Yesu tauna toholo hila huhuna

¹⁷ Coinega tutaina Yesu Bedani deina 'ilatuwa ma wasa 'ihesagoheya 'abehega sabwelo 'ehata sigumwala 'oidiya Lasalo sigaliheya.

¹⁸ Bedani beno geya bwaga Yelusalema 'oinega,

¹⁹ eeta meYudiya baibaiwadi ma'idi 'ate muyamuya sitauyama Malida ma Meli 'abehega nuwadi si'abi hebwebwe'anidi.

²⁰ Sauga nage 'oina Malida Yesu wasana 'ihesagoheya 'abehega 'itauyama, 'oinega 'iboinamo 'ilatuwa 'edai Yesu sabi helatuina. Ma Meli beno hadai 'imiyamiya.

²¹ Malidaina Yesu 'ilobeya ma 'ihegwaeya 'igwae, “Cinapwana, 'owa 'eguma 'ebwa 'uda miyamiyana, nuhugu geya'abwa yawasina 'ida gumwagumwala.

²² Ma hesiyage yasanapuya 'abehega 'eguma to'aha weyahina Yehoba 'oina 'u'ahwanoi nata tuwa 'ino 'ahwanoiina maisana 'i'ebwaego.”

23 Coinega Yesu Malida 'ihewgwaeya 'igwae, “Nuhuina nata 'itoholo hila.”

24 Coinega wahineina 'igwae, “Cehe, yasana-puya nata moisa tuta 'ana 'ebe losaloha 'oina galihega 'itoholo hila.”

25 Coinega Yesu wahineina wete 'ihewgwaeya hileya 'igwae, “Taugu moisa toholo hila huhuna ma wete yawasi moisa. Ma taiyawedi 'eguma sihemisaegau, tutaina 'eguma yawasidi 'igumwala, yawasi miyamiya hatayana siloba.

26 Ma taiyawedi 'eguma mayawasidi ma sihemisaegau, nata geya'abwa yawasidi 'igumwagumwala. Coinega togidega 'igu gwae bewa 'oiuwa, 'uhemisaegauwa bo geya?”

27 Ta Malida 'igwae, “Cinapwana, yahemisaegowa 'abehega 'owa To'abihetenaina, Yehoba natuna, gogo gabulena bewa 'oina 'utauyama.”

Yesu Lasalo weyahina 'idouwa

28 Malida 'ina gwae mulina 'ilohihila hadai ma tasinaina Meli 'ihewgwaeya gahuya 'igwae, “Ciyagu, Tohe'itaina 'ilatuma ma 'ihesilalegowa.”

29 Nage 'oina Meli tasina 'enana 'ihesagoheya 'oinega 'isiwa toholo mwayamwayauwa ma 'itauya Yesu 'oina.

30 Ma hesiyage Yesu 'abwa geya 'asainaina 'oina 'iluhuma, 'abwa tuwa tupwaina Malida 'oina 'ilobeya 'oina 'itotoholo.

31 Sauga nage 'oina meYudiyaedi taudi Meli mahetedi sihedoudouwa Meliina 'ina tauya 'oina si'iteya, ma 'idi nuwatuhu 'abehega 'itautauya galiha 'idou, 'oinega sihemuli tabubuya mahetedi sitauya.

³² Coinega tutaina Meli Yesu 'oina 'ilatuwa 'ahena 'ituluha ma 'ihe'asisiyaneya, ma 'igwaeya, 'igwae, “Cinapwana, 'owa 'eguma 'ebwalai 'ebwa 'uda miyamiya geya'abwa wete nuhuguina yawasina 'ida gumwagumwala.”

³³ Yesu nage 'oina 'i'iteya Meli ma meYudiyaedi mahetenao sitauyama sidoudou. Cidi douwega Yesu wete 'atena 'imuyamuya ma nuwana 'igala madouna.

³⁴ Ma 'ihewgaediya 'igwae, “Mane 'oina 'ana galihina?” Ma taudi sigwae, “Cinapwana, 'unaoma tatauya ma 'ahe'itago.”

³⁵ Ta Yesu wete 'idouwa.

³⁶ Coinega meYudiyaedi Yesu si'iteya ma sigwaeya, “Ciyannina moisa 'ihelauweya madouna.”

³⁷ Ta 'oidiyega tupwadi sigwae, “Tauna tuwa Yesuina mwalona tomata gibugibu 'i'abihe bwebwe'aniya. Ma to'aha weyahina geya 'itauyama ma 'iyanaina bewa 'ilemema geya'abwa yawasina 'igumwagumwala?”

Yesu Lasalo galihega 'i'abi hetoholo hileya

³⁸ Beno 'oina Yesu tuwa ma'ina nuwagala madouna ma galihina 'oina 'ilatuwa. Galihina duluha, 'oinega 'ahwanaina da'ule tabatabana 'oinega silagu 'ausiya.

³⁹ Ta Yesu boda 'ihewgaediya 'igwae, “Da'uleina nage galihina 'oinega wa'ewa yahule.” Coinega Malida tauna tuwa loheyaina yawasina 'igumwagumwala nuhuna Yesu 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Cinapwana, tuta bewa 'oina 'imwahulu pwaiya. Weyahina 'ebwalai

heneyage 'ahemiya taona pwaiya ta nige bewa sabwelo hehatana 'ilobeya.”

40 Ma Yesu Malida 'ihewaeya 'igwae, “Mwalona yahegwae pwaigowa, 'eguma moisa 'uhemisaegauwa, nata Yehoba 'ina waiwai 'u'ita.”

41 Coinega da'uleinea sibui wasiyeya, ma Yesu 'i'ita haneya galewa, ma 'i'ahwanoiya 'igwae, “Tamagu yawedo, weyahina 'owa 'enagu 'ana tohesagoha.

42 Yasanapuya 'owa moisa 'enagu 'ana tohesagoha bwaibwaina, 'oinega 'igu 'ahwanoi bewa 'oiuwa 'uda hesagohe ma 'oinega 'ino waiwai tomotaedi bewa si'ita ma sihemisa 'abehega 'owa moisa 'uhesumanegauma.”

43 Yesu 'ina 'ahwanoi mulina 'enana madouna 'oinega 'ibwauwa 'igwae, “Lasalo, 'ulatuma!”

44 Nage 'oina Lasalo galihega ma'ana wadu 'ilatuma. Weyahina nimana ma 'ahena ma wete manina 'ale'o 'oidiyega siwaduhidiya. Ta Yesu boda 'ihewaediya 'igwae, “Cana waduhedi wal-ihasi ma 'itauya.”

MeYudiya nuwanuwadi ma Yesu silohe'amasi

45 Nage 'oina meYudiyaedi taudi Meli 'ana tohabo'enedi Yesu 'ina paihowa si'iteya ma 'oinega sihemisaeya.

46 Ma hesiyage tupwadi geya sihemisae, 'oinega Palisiyao 'oidiya silohihila sihepwaila to'aha gide 'idi 'ita Yesu 'ina paihowa weyahina.

47 Coinega Palisiyaowedi ma wete topwaoli 'idi 'inapwanao simiya 'auta, ma sihegwae-gwaeya sigwae, “To'aha loheyaina 'oina tapai-

howa? Weyahina bewa tuwa ginaula waiwaidi 'ipaipaihowadi.

⁴⁸ Ma 'eguma geya'abwa to'aha 'oina tapaipaihowa, nata tomota mabwaiyadi 'ilisidi, 'abwa hesi meLoma 'idi lolina mwauna 'oida 'ilatu, ma 'ida Yehoba 'ina hada ma wete 'ida boda mabwaiyadi si'abi hegaladi.”

⁴⁹ Coidiyega loheya 'aigeda sanina Kaiyapa, tauna bolime nage 'oina topwaoli 'idi 'inapwana madouna. Ciyanaowedi 'ihegwaediya 'igwae, “Comi hede nuwa potapotaimi?”

⁵⁰ Ma hesi wa'ita! Ceguma loheya 'aigeda tuwa 'i'amasa mabwaiyada weyahida, beno bwebwe'ana. Ma hesi geya 'ana 'ita bwebwe'ana 'eguma meLoma sitauyama ma 'ida boda mabwaiyana Yudiya 'oina si'abi hegaladi.”

⁵¹ Kaiyapaina gwae bewa 'i'inaneya geya tauna 'ina nuwatuhuwega, ma hesi bolimeina beno 'oina tauna topwaoliyedi mabwaiyadi 'idi 'inapwana madouna. Coinega tuta beno 'oina 'ipalopisai 'abehega tuta muliya 'oina, nata Yesu 'i'amasa meYudiya mabwaiyadi weyahidi.

⁵² Ma geya 'abehega meYudiya siboidimo weyahidi, ma hesi Yehoba 'ina tomotaiyao mabwaiyadi gogo gabulena 'oina simiyamiya, 'ihemiya 'autedi boda 'aigeda tuwa 'oina.

⁵³ Sauga nage 'oina toloinaedi 'idi lolina silaguya ma 'abehega Yesu silohe'amasi.

⁵⁴ Nage 'oina Yesu meYudiyaedi geya matadiya 'ida ha'ata'atamana, 'oinega 'i'ebesinediya ma 'itauya 'asa 'aigeda madouna 'oina sanina Epileimi, yoho 'awawa deina, ma nobwa ma'ana tomuliyaedi 'oina simiyamiya.

⁵⁵ Sauga nage 'oina meYudiyaedi 'idi Hataona Guyaina 'ana sauga 'ilobeya, 'oinega tomota baibaiwadi 'idi 'asa 'oidiyega sihanema Yelusalema 'oina sabi 'abi'ehau hiladi 'abwa muliyetega 'idi Guyaiina sipaihowa.

⁵⁶ Nage 'oina Yesu si'ebeseya, 'idi 'ebesaina 'oina Hada He'asisi deina sitotoholo ma sihe-hegwaegwae sigwae, “Togidega, loheyaina nata geswana 'itauyama guyai bewa 'oina, 'awa?”

⁵⁷ Tomota 'idi gwae bewa gide, weyahina 'idi babadao 'idi loina pa'alina silaguya, beno top-waoliyedi 'idi 'inapwanao ma wete Palisiyedi siloinaediya 'abehega 'eguma to tupwa 'oina Yesu siloba, mwayamwayau babadaowedi 'oidiya si-hepwaila ma si'abiyahi.

12

Yesu 'ana heholowa weyahina

¹ Sabwelo sikisi simiyamiya ma Hataona Guyaina sipaihowa, ma Yesu 'itauya Bedani, beno Lasalo 'ina 'asa 'oina. Lasalo tauna mwalona Yesu 'amasa 'oinega 'i'abi hetoholo hileya.

² Yesu 'itauya 'asainaina 'oina ma nobwa 'ana sipaihowa. Malida tauna 'adi 'ipaipaihowa, ma Yesuina ma'ina bodao ma Lasalo si'ai'ai.

³ Muliyetega Meli holowa 'aigeda bwebwe'ana sanina nadi ma wete 'ana maisa madouna, 'i'eweyama Yesu 'ahena 'iheholoiya ma wete Meliina debanega Yesuina 'ahena 'isaudiya. Holowainaina mahaina madou hedadena 'oinega mahainega hada 'alona mabwaiyana 'imiya hegagaleya.

4 Ta 'oinega Yudasa Isakaliyota, tauna tuwa Yesu 'ana tomuliya 'aigeda ma wete tauna tuwa loheyainaina 'abwa nata Yesu 'ihe'ebwayae, 'ilomugiya 'igwae,

5 “To'aha weyahina holowa nage geya 'ihegimwaneya ma 'ana maisa gide teli handeledi kina 'i'ewa ma wewelohe 'oidiya 'iheguyai?”

6 Yudasa 'ina gwae geya 'abehega moisa wewelohe weyahidi 'ihehegwaegwae, ma hesi tauna tuwa weyahina 'ihehegwaegwae. Tauna tuwa toyagaha 'aigeda ma Yesu 'ana tomuliyao 'idi mane 'ana to'ita yahina tauna. Coinega 'idi maneina 'i'ita'ita yahi ma maneinaina 'oinega 'iyagayagaha.

7 Ma Yesu Yudasa 'ihewaeya, “Tuwa 'ulolagu, sahena wete to'aha 'oina 'ugwaegwaene. To'aha gide 'oiguwa 'ipaihoweya, beno tuwa 'agu hemiya taona weyahina.

8 Ta 'owa nige wewelohe weyahidi 'uhehegwaegwae, taudi tuta mabwaiyana 'oidiya mahetemiya wamiyamiya. Ma hesi taugu nata geya'abwa tuta saliyana 'oimiya yamiyamiya.”

Lasalo wete 'abehega silohe'amasi

9 Ma meYudiya boda madouna Yesu wasana sihesagoheya 'abehega Bedani 'oina 'imiyamiya, 'oinega 'asainaina 'oina sitauya. Nuwanuwadi Yesu ma Lasalo si'itadi, Lasaloina tauna mwalona 'amasega Yesu 'i'abi hetoholo hileya.

10 Coinega topwaoliyao 'idi 'inapwanao Lasalo weyahina sihetala gwaeya ma 'abehega silohe'amasi.

11 Weyahina meYudiya baibaiwadi Lasalo si'iteya ma 'adi tohanugetaowedi 'oidiyega sihawahawasi ma Yesu simulimuliye.

Yesu 'ina luhu Yelusalema 'oina

12 Hali sabwelowa boda madouna taudi sitauyama Yelusalema Hataona Guyaina weyahina Yesu wasana sihesagoheya 'abehega 'abwa nata Yesu Yelusalema 'oina 'iluhuma.

13 Coinega tomotaedi sadasada lahwaina si'ewediya ma silatuwa 'edai Yesu sabi lobaina. Cedaina 'oina sitotoholo ma 'enadi madouna 'oidiyega sibwaubwau sigwae, “Yauwedo Cinapwana, Yehoba saninega 'utauyama, ma 'uhetoloina madouna 'ima 'asa Isileli 'oina.”

14 Yesuina hebai 'aigeda sanina 'ase 'oina 'igeluwa ma 'iluhuluhi Yelusalema. Tuwa gide to'aha Buki He'asisi 'oina 'ihepwaila, gide wete 'ilatu 'esa, tutaina 'igwae,

15 “MeSaiyoni, sahena wamatamatauta, bewa tuwa 'imi kini 'oimiya 'iluhuluhiwa. Tauna 'ase hauhauna 'oina 'igeluwa.”

16 Sauga nage 'oina tomuliyaedi gwae bewa sihesagoheya ma hesi geya 'oidiya 'imaedana. Yesu 'ina 'amasa 'oinega ma 'ina toholo hila 'oina 'abwa hesi Yehobaina 'ina gwaeina Buki He'asisi 'oina sinuwatuhu yahiya ma sisanapuya to'aha gide tomota 'idi paihowa Yesu 'oina, gwaeina 'ana moisa 'ilatuwa.

17 Ma bodaedi taudi matadiya Yesu Lasalo galihaga 'ibwauweya ma 'amasega 'i'abi hetoholo hileya, taudi sitauya 'iyadiyao 'oidiya ma Lasalo 'ina toholo hila wasana sihepwaila dadaneya.

18 Nage 'oina meYudiya baibaiwadi Yesu 'ina paihowa waiwaina wasana sihesagoheya, 'oinega sitauya Yesu 'ina tauyama 'ana sauga 'oina ma 'abehega 'ina luhu Yelusalema 'oina sihelatu.

19 Beno 'oina Palisiyao siboidimo 'oidiya sigwae, “Moisa tuwa, 'ida waiwai 'igumwala. Weyahina tomota mabwaiyadi Yesu 'ina boda 'oina sitautauya.”

MeGilisi tupwadi nuwanuwadi ma Yesu si'ita

20 Tuta nage 'oina meGilisi tupwadi bodaedi soladiya simiyamiya. Taudi tuwa totapwalolo 'idi 'asega siliya hanema Yelusalema 'oina sabi tapwalolo, Hataona Guyaina 'ana tuta 'oina.

21 MeGilisiyedi sitauyama Pilipi 'oina, ma sihesilala, sigwaeya, “Cinapwana, nuwanuwama Yesu 'a'ita.” Pilipiina tauna Bedeseida loheyaina, beno Galili 'ina tupwa 'oina.

22 Coinega Pilipi 'itoholowa ma 'itauya Andulu 'ihewgaeya, ma siteluwaedi sitauya Yesu 'oina, ma meGilisiyedi 'idi nuwatuhuina sihepwaileya 'oina.

23 Coinega meGilisiyedi 'enadi Yesu 'ihemaiseya, 'igwae, “Bewa tuwa tuta 'ilatu pwaima ma taugu Loheyaiguina 'agu hep watu yaloba.

24 Coinega bewa tuwa yahegwae bwaibwainigomi, 'eguma hewana bale'u 'oina wadauni, 'italasawala ma solanega nata 'isiwa 'e'enina madouna ma bwebwe'ana taloba. Weyahina hewana 'eguma geya'abwa bale'u 'oina tadaudauni, ma 'italasawala,

nata geya'abwa wete 'e'enina bwebwe'ana talobaloba.

²⁵ Coinega 'eda 'aigedanaina wete gide, 'eguma taiya bale'u 'oina yawasina 'ihelauwe bale'u 'ana miya weyahina, nata yawasina bwebwe'ana geya'abwa 'ilobaloba. Ma hesi taiya 'eguma bale'u 'oina yawasina 'itagwale, nata tauna moisa tuta 'inaonaoma 'oidiya yawasi hataya 'iloba.

²⁶ Coinega taiyawedi 'omi 'eguma nuwanuwami ma 'oiguwa wahetopaihowa, 'omi wamuliyegau. Ma to 'asa 'oina yamiyamiya, 'omi wete 'asainaina 'oina wamiyamiya. Ma taiya 'eguma wete weyahigu wahetopaihowa, nata 'omi Tamagu 'i'ahwa bwebwe'anegomi.”

Yesu 'ina 'amasa weyahina 'ihegwaegwaeya

²⁷ Yesu wete 'igwaeya, “Tuta nage 'oina nuwagu 'igala hedadeya 'oinega togidega nata Tamagu 'oina ya'ahwanoi 'esa? Nuwana bewa gidemusa 'oina ya'ahwanoi 'esa ma 'abehega mwau bewa 'oinega 'ilemegau. Ma geya'abwa bewa gide ya'ahwa'ahwanoi 'esa. Weyahina mwau bewa tauna weyahina yatauyama.

²⁸ Ma hesiyage bewa gidemusa ya'ahwanoi 'esa, yagwae, ‘Tamagu, saniu 'u'abi hanehe.’” Nage 'oina 'enana 'aigeda galewega 'igwae, “Sanigu ya'abi hanehe pwaiya, ma 'abwa nata wete ya'abi hanehe hila.”

²⁹ Tuta nage 'oina bodaedi sitotoholowa 'enana nage sihesagoheya, 'oinega siboidimo 'oidiya sigwae, “Tutu 'itutututu.” Ma hesi tupwadi

sigwae, “Geya, Yehoba 'ina anelose 'aigeda 'ihehegwaegwae.”

³⁰ Ma Yesu bodaedi 'ihewaediya 'igwae, “Cenanaina nige wahesagoheya geya taugu weyahigu, ma hesi 'omi weyahimi.

³¹ Eeta tuta 'ilatu pwaima ma Yehoba gogo gabulena 'ana tomiyao 'iloinaedi, ma wete togala 'adi toloina gogo gabulena bewa 'oinega 'ipa'i.

³² Ma hesi taugu 'eguma bale'uwega si'abi hanehegau 'aiwe 'oina, nata tomota mabwaiyadi yalisidima ma sinaoma 'oiguwa.”

³³ Yesu 'ina 'amasa weyahina bewa gidemusa 'ihe'ita 'esediya.

³⁴ Bodaedi Yesu 'ina gwae sihesagoheya 'igumwala ma 'enana sihemaiseya sigwae, “Cima Buki He'asisi 'oina 'ihewaila 'abehega To'abihetena miyamiya hatayana. Ma hesi 'owa 'ugwaeya 'abehega Loheyainaina si'abi hanehe. Taiya tauna Loheyainaina?”

³⁵ Cidi gwaeina Yesu 'ihemaiseya 'igwae, “Sauga 'i'iuna 'oina maedana 'oimiya 'imiyamiya, 'oinega bewa tuwa maedanaina 'oina watauya. Weyahina guguyou 'eguma 'ilatuma, nata geya sowasawahimi ma 'eda wa'ita. Weyahina taiya 'eguma guguyou 'oina 'itauya, geya sawasawahina ma 'isanapu to'eha 'itautauya.

³⁶ Coinega tuta bewa 'oina watoho ma maedanaina 'ina miyana 'oimiya wahemisa ma 'oinega 'omi maedanaina natunao ma maemaedanimi.”

MeYudiya 'abwa geya sihemisa

Yesu 'ina gwae bewa 'oidiya 'igumwala, ma 'िताуа, eeta 'oidiyega 'i'waiha.

³⁷ Yesu 'ila'ilala moisa baibaiwadi 'ihe'itediya, ma hesiyage geya sihemisae toho.

³⁸ Coinega to'aha gidemusa mwalona palopita Aiseya 'ina hepwaila Buki He'asisi 'oina, 'abwa hesi 'ana moisa 'ilatu bwaibwainama 'igwae, “Cinapwana, wasaedi 'ahepwaileidiya, taiya hede 'ihemisaediya? Ma wete Cinapwanaina 'ina waiwai taiyawedi 'oidiya 'ihe'itaediya?”

³⁹ MeYudiyaedi geya sihemisa, weyahina Aiseyaina Buki He'asisi 'oina wete 'ihepwaila, 'igwaeya,

⁴⁰ “Yehoba matadi 'i'abi heguguyou pwaiya, ma wete 'idi nuwatuhu 'i'ausiya. Coinega geya sawasawahidi ma matadi 'oidiyega si'ebubuna ma wete geya sawasawahidi ma 'idi nuwatuhu 'i'asilala. Coinega geya sawasawahidi ma sitauyama 'oiguwa ma ya'abi hebwebwe'anidi.”

⁴¹ Aiseya gwae bewa 'i'inaneya weyahina Yesu 'ina hewaiwai 'isanapu nugeteya 'oinega weyahina 'ihepwaila nugeta.

⁴² Nage 'oina meYudiyaedi 'idi tohanuge-tao tupwana baibaiwadi Yesu sihemisaeya, ma hesiyage geya sihepwaila hapwesa. Weyahina Palisiyao simatautediya, nata gide hada tap-walolo 'oinega silohesohesoiyedi.

⁴³ Ma wete tomotaedi taudi nuwanuwadi ma 'adi 'ahwa bwebwe'ana tomota 'oidiyega siloba, ma hesi geya nuwadi ma Yehoba 'oinega 'adi 'ahwa bwebwe'ana siloba.

Yesu 'ina gwae hesihesinuwa weyahina

44 Eeta Yesu 'enana madouna 'oinega 'ihegwaediya 'igwae, “Taiyawedi 'omi 'eguma wahemisaegau, 'omi wete tauna 'ihesumanegauwa wahemisaeya.

45 Ma wete taiyawedi 'omi 'eguma wa'itegauwa, 'omi wete 'agu tohesumaneina wa'ita pwaiya.

46 Taugu bewa maedanaina yatauyama bale'uwa ma 'oinega taiyawedi 'omi 'eguma wahemisaegau, nata geya'abwa guguyou 'oina watautauya.

47 Ma wete taiyawedi 'omi 'eguma 'enagu wahesagohedi, ma geya wapaihowadi, nata geya'abwa 'imi pui weyahidi yaloiloinaegomi. Weyahina taugu yatauyama geya 'abehega tomota 'idi pui sabi heyatalaina, ma hesi yatauyama tomota 'idi pui 'oidiyega ya'abihetedi.

48 Weyahina taiyawedi 'omi 'eguma walog-wahategau ma 'igu gwae wete walogwahate-diya, nata tuta 'ana 'ebe losaloha 'oina lolina waloba. Loinaina beno 'igu gwaeyedi 'oidiyega nata waloba.

49 Weyahina gwaeyedi taugu geya 'igu nuwatuhu 'oidiyega, ma hesi to'aha gide tauna 'ihesumanegauma 'ina nuwatuhu 'oidiyega 'ilohatotogauwa, wete gide 'oimiya yahehepwaileliwa.

50 Cina lohatotowedi mabwaiyadi yasanapudiya yawasi miyamiya hatayana 'oidiya simiyamiya. Coinega to'aha gidemusa Tamagu 'ina lohatoto 'oiguwa, wete gide bewa 'oimiya yahehepwaileliwa.”

13

Yesu 'ana tomuliyao 'ahedi 'ibuyodiya

¹ Hataona guyaina 'ana sauga 'i'e'ehoho, ma Yesu 'isanapuya 'abehega 'ina sauga 'iloba pwaiya ma bale'u bewa 'i'ebesine ma 'ilohihila Tamana 'oina. Yesu 'ina bodaowedi 'ihelauwediya madouna, 'ina tuta 'ebe hegaina hauhau 'oinega ma 'ana 'ebe losaloha 'oina 'ihelauwediya.

² Sauga nage 'oina Yesu ma 'ana tomuliyao nima bwaubwau ma 'eluwa mahetenao si'ai'ai. Ma Yudasa Isakaliyota, tauna Saimoni natuna, Seitani 'oina 'iluhu pwaiya 'ihenuwa laguweya ma 'abehega Yesu 'itebae.

³ Ma hesi Yesu 'isanapu pwaiya 'abehega ginaula mabwaiyana Tamana 'i'ebwaya pwaiya ma 'iboimo 'iloina. Ma wete Yesu 'isanapuya 'abehega Yehoba 'oinega 'itauyama ma 'isanapuya 'abehega Yehoba 'oina nata wete 'ilohihila.

⁴ Eeta 'idi 'ebe 'aiina 'oinega Yesu 'itoholowa, 'ana 'ale'o 'i'ewa yahuleya, ma tawelo 'i'oteya.

⁵ Muliyetega gaeba 'oina we'aha 'isiweya, ma 'ana tomuliyaeadi 'ahedi 'ibuyodiya, 'abwa muliyetega taweloina 'oinega 'ahediyedi 'isaudiya.

⁶ Coinega Yesu Saimoni Pita 'oina 'ilatuwa ma Saimoniina Yesu 'ihegwaeya 'igwae, “Cinapwana, sahena 'aheguweri 'ubuyobuyodi.”

⁷ Ma Yesu Saimoni 'enana 'ihehileya 'igwae, “Geya 'usanapu to'aha bewa tuwa 'oiuwa ya-paipaihowa, ma hesi tuta muliya 'oina 'abwa hesi 'usanapu.”

8 Coinega Saimoni Pita 'ihegwae hileya 'igwae, “Sahena 'eta wete tuta 'oina 'ahegu 'ubuyobuyodi.” Coinega Yesu wete 'igwae, “Ceguma geya'abwa 'aheu yabuyobuyodi, 'owa geya 'iyagu.”

9 Saimoni Pita Yesu 'oina 'itagwala 'igwae, “Cinapwana, bwebwe'ana. Ta geya 'abehega 'ahegumo, ma hesi nuwanuwagu nimagu wete debagu mabwaiyana 'ubuyodi.”

10 Coinega Yesu 'ihegwaeya 'igwae, “Taiyawedi 'omi 'eguma wahatui pwaiya, 'ilobwainegomiya ma 'ahemimo yabuyodi ma 'oinega wahimi mabwaiyadi si'ehau. Yasanapugomiya 'omi bwebwe'ami, ma hesi geya mabwaiyami bwebwe'ami.”

11 Yesu gwae bewa 'i'inaneya weyahina 'isanapu nugeteya taiya nata 'oidiyega Yesu 'itebae, tutaina 'igwae, “Geya mabwaiyami bwebwe'ami.”

12 Cahediyedi 'ibuyodiya 'igumwala ma 'ana 'ale'oina 'isipwa hileya ma 'imiya toiya. Cabwa hesi 'ihegwaediya 'igwae, “Nuwamiya 'imaedana to'aha yapaihoweya 'oimiya, bo geya?”

13 Comi wabwauwegauwa 'abehega taugu Tohe'ita ma wete 'imi Cinapwana. Ta beno moisa, geya wa'abo.

14 Taugu moisa 'imi Tohe'ita ma wete 'imi Cinapwana ma 'ahemi yabuyodiya. Coinega 'omi wete 'ilobwainegomiya ma 'iyamiyao 'ahedi wabuyodi.

15 Wahetotowanegau ma to'aha gide 'oimiya yapaihoweya, 'omi wete gidemusa 'iyamiyao 'oidiya wapaihowa 'esedi.

16 Bewa yahegwae bwaibwainigomi 'abehega geya 'eta taiya topaihowa 'ina 'inapwana 'ida hanesineya. Tohewasa wete gidemusa, geya sowasowahina ma 'ana tohesumaneina 'ihanesine.

17 He'itaedi mabwaiyadi wasanapudiya, ma 'eguma wapaihowadi, nata 'omi 'ebe yaliyaya bwebwe'ana waloba.

18 “Cigu gwae bewa geya 'abehega mabwaiyami weyahimi, ma hesiyage taiyawedi taudi yahesinuwana pwaidiya weyahidi yahehegwae-gwae. Ma hesi Buki He'asisi 'oina hali loheya weyahina 'ihewwaila, 'ana moisa 'ilatu bwaibwaina tutaina 'igwae,

'Loheyainaina tauna 'ana ya'ebwa'ebwaeya, tauna tuwa loheyainaina nata 'imiya lohihila ma 'ilo'alehegau.’

19 “Ginauledi bewa yahepwaila pwaidiwa 'oimiya, ma 'oinega 'abwa tuta muliya 'oina silatuma, 'abwa wa'itadi ma wahemisaegau 'abehega taugu tuwa Loheyaiguina bewa yahehegwae-gwae.

20 Moisa tuwa, 'abwa yahewasaegomi tomota 'oidiya, ma 'eguma taiya 'itagwala 'oimiya, beno tauna 'itagwala pwaiya 'oiguwa, ma wete 'itagwala 'agu tohewasaina 'oina.”

Yesu 'ana he'ebwaya weyahina

21 Gwae bewa 'igwaenediya 'igumwala, ma nuwana 'igala madouna, 'oinega 'ana tomuliyaedi 'oidiya 'ihewwaila latuwa 'igwae, “Yagwae moisa 'oimiya, nata 'oimiyega loheya 'aigeda 'itebaegau.”

22 Nage 'oina tomuliyaedi mabwaiyadi nuwadi 'ihenainaida 'oinega mabwaiyadi sihe'ebu'ebubuna hilediya, weyahina geya sisanapu taiya weyahina 'idi Cinapwanaina 'oidiya 'ihehegwaegwae.

23 Tuwa 'ana tomuliyaina 'aigeda, tauna moisa 'iyana, Yesuina deina 'imiyana.

24 Eeta Saimoni Pita nimanega tomuliyainaina 'ihewgaeya 'igwae, “Cuhesilala taiya weyahina 'ihehegwaegwae?”

25 Ma tomuliyaina tauna Yesu deina 'i'eno hilahila, Yesu 'ihewgaeya 'igwae, “Cinapwana, taiya weyahina 'uhehegwaegwae?”

26 Coinega loheyaina 'enana Yesu 'ihemaiseya 'igwae, “Cu'ita'ita nata 'eguma beledi yahisi ma 'wayahi 'oina yahepwasa ma ya'ebwae, tauna beno loheyainaina.” Coinega Yesu beledi 'i'iuna 'i'eweya 'wayahi 'oina 'ihewpaseya ma Yudasa 'i'ebwae, tauna tuwa Saimoni Isakaliy-ota natuna.

27 Sauga nage 'oina Yudasa beledi 'i'eweya ma Seitani 'oina 'iluhuwa. Coinega Yesu Yudasaina 'ihewgaeya 'igwae, “Culomwayamwayau ma 'ino paihowaina 'upaihowa.”

28 Ma 'iyamo bodaedi, taudi mahetediyo simiyamiya, Yesuina 'ina gwaeina Yudasa 'oina geya sisanapu to'aha weyahina 'ihehegwaegwae.

29 Yudasaina tauna 'idi mane 'ana to'itayahina, 'oinega 'idi nuwatuhu 'abehega Yesu Yudasa 'ihewgaeya ma 'itauya guyaina weyahina gin-aula 'igimwane, bo nuwana 'itautauya wewelohe 'oidiya ma 'idi mane 'i'ebwaedi.

30 Eeta Yudasa belediina 'i'aiya, ma 'ilomwayamwayauwa 'ilatuwa 'atamana. Beno nihuwana.

Yesu 'ina loinao hauhaudi

31 Yudasaina 'i'ebesinediya, ma Yesu 'ana tomuliyaedi 'ihegwaediya 'igwae, “Taugu Lo-heyauina 'igu sauga 'ilatu pwaima, ma 'igu wasawasa 'ilatu, ma wete taugu Yehoba 'ina wasawasa ya'abilatuhe.

32 Cabwa nata 'oiguwega Yehoba sanina 'i'abi hanehe, ma wete Yehoba 'iboi 'oinega taugu sanigu 'i'abi hanehe mwayamwayauwe.

33 Natugwao, tuta 'i'iunamo taugu mahetemiui tamiyamiya. Ma 'abwa nata ya'ebesinegomi ma wabesegau. Ma hesi bewa tuwa yahegwaegomi gide mwalona meYudiya yahegwae 'esediya yagwae, 'Casainaina 'oina yatautauya, 'omi geya sowasowahimi ma 'oina watauyawa.’

34 “Coinega wete 'omi loina hauhauna bewa ya'ebwaegomi ma 'aigeda 'aigeda 'atemiyege wahelau hilegami. Ma wahelau hilegami gidemusa taugu yahehelauwegomi.

35 Ma 'oinega 'imi helauina tomota baibaiwadi si'ita, ma sisanapugomi 'abehega 'omi moisa 'agu tomuliyao.”

Pita 'ina mwehihi Yesu 'ilagu latuheya

36 Ma Saimoni Pita Yesu 'ihesilaleya 'igwae, “Cinapwana, ta'eha 'uhaha'esa?” Coinega Yesu Saimoni 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Sauga bewa 'oina geya sowasowahiu ma 'umuliyegau, ma hesi sauga 'inaonaoma 'oina 'abwa hesi 'umuliyegau 'asainaina 'oina yatautauya.”

37 Ma Pita Yesu wete 'enana 'ihemaiseya, 'igwae, “Cinapwana, to'aha weyahina sauga bewa 'oina geya'abwa yamulimuliyego? Hesi 'uda sanapu yatagwalegauwa ma weyahiu ya'amasa.”

38 Coinega Yesu 'igwae, “Cino gwaeyedi geya yahemisaedi, ma hesi 'oiuwa yahepwaila dumwalu nata nihuwanega 'umwehihiyegau matoi, 'abwa muliyetega 'am'am 'idou.”

14

Yesu tauna 'eda Tamadai 'oina

1 Yesu wete 'ihegwaediya, 'igwae, “Sahena nuwami sihehelalalaha, ma hesi Yehoba wahemisaega ma wete taugu wahemisaega.

2 Casainaina Tamagu 'oina 'imiyamiya hada baibaiwadi sitotoholo, 'oinega 'asainaina 'oina yatauya ma 'imi 'ebemiya ya'atububudi. Gwae bewa 'eguma geya moisa, geya'abwa wete 'oimiya yahehepwaile.

3 Ma 'eguma yatauya ma 'imi 'ebe miya ya'atububudi 'igumwala, nata yahilama yatoegomi ma tatauya gogoinaina 'oina yamiyamiya, ma 'omi wete 'oina wamiyamiya.

4 Cedainaina 'oinega yatautauya 'omi wasanapu pwaiya.”

5 Ma Tomasi Yesu 'ihesilaleya 'igwae, “Cinapwana, to 'eda 'oinega 'utautauya? Togidega ma 'edainaina 'ada sanapu?”

6 Coinega Yesu Tomasi 'ihegwaeya 'igwae, “Taugu 'eda, ma gwae moisa, ma wete yawasimi huhudi. Weyahina geya 'eta taiya sowasowahina

ma Tamagu 'oina 'itauya 'eguma loheyainaina geya 'oiguwega 'itauya.

⁷ Taugu moisa wasanapu pwaigauwa ma Tamagu wete wasanapuya, 'oinega bewa tuwa Tamagu wasanasanapu ma wete 'ana 'ita wa'ita'ita.”

⁸ Nage 'oina Pilipi Yesu 'ihesilaleya 'igwae, “Cinapwana, Tamauina hede 'uhe'itemai.”

⁹ Ma Yesu 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Pilipi, sauga saliya hedadena 'oimiya yamiyamiya ma hesi geya 'usanapu tohogau. Taiyawedi 'omi wa'ita pwaigauwa, 'omi Tamagu wete wa'ita pwaiya. Coinega to'aha weyahina 'ugwaeya, ‘Tamauina hede 'uhe'itemai?’

¹⁰ Bo nuwana geya wahemisaegau 'abehega taugu Tamagu 'oiguwa 'imiyamiya, ma taugu wete 'oina yamiyamiya.”

Coinega wete 'ihewgaediya 'igwae, “Gwaeyedi yagwaenediya 'oimiya, taugu geya 'enagu. Ma hesi Tamagu tauna 'enana yagwaenediwa, weyahina tauna 'oiguwa 'imiyamiya ma 'oiguwega 'ipaipaihowa.

¹¹ Coinega bewa tuwa wahemisaegau 'abehega taugu Tamagu 'oina yamiyamiya ma wete Tamagu tauna 'oiguwa 'imiyamiya. Ma 'eguma 'igu gwaeyedi geya wahehemisaedi, hede 'igu paihowaedi waiwaidi wanuwatuhudi ma 'oidiyega wahemisaegau.

¹² Bewa tuwa 'oimiya yahepwaila dumwalu, 'eguma taiyawedi 'omi wahemisaegau nata paihowaedi waiwaidi yapaihowediya, 'omi wete gidemusa wapaihowa 'esedi. Ma wete tuta muliya 'oina 'imi paihowa waiwai hedadena

wa'abi latuhedi, weyahina taugu yatautauya Tamagu 'oina.

13 Ma 'eguma to'aha nuwanuwami ma saniguwega wa'ahwanoi, nata ya'ebwaegomi, ma 'oinega Tamagu 'ana hep watu 'iloba 'igu paihowega.

14 Ceguma to'aha nuwanuwami ma saniguwega wa'ahwanoi, nata taugu yapaihowa.”

Yesu 'ina gwae hemisa Yaluyaluwa Tabuna weyahina

15 Coinega Yesu 'ana tomuliyaedi wete 'ihewgaediya 'igwae, “Ceguma moisa wahelauwegauwa, 'igu loinao mabwaiyadi wahematamatedi.

16 Ma wete Tamagu 'oina ya'ahwanoi ma 'ami tolema 'aigeda 'ihesumaneyama,

17 tauna tuwa Yaluyaluwa moisa ma dumwadumwaluna. Ma 'oinega tauna 'oimiya 'imiya hataya. Mebale'u geya sowasowahidi ma Yaluyaluwanaina 'oina sitagwaledi, weyahina 'ana 'ita geya si'ita ma geya wete sisanapu. Ma hesiyage 'omi Tolemainaina wasanasanapu, weyahina sauga 'aigeda 'aigeda 'oidiya 'atemiya 'imiyamiya.

18 Ma hesiyage 'eguma ya'ebesinegomi, sahena 'imi nuwatuhu 'abehega wahesina sinageheya, weyahina nata yatauya 'abwa wete yalohihilama 'oimiya.

19 “Ci'iunamo ma ya'ebesinegomi. Ma hesi mebale'u taudi geya sihemisaegau nata geya'abwa si'ita'ita hilegau. Ma hesiyage

'omi nata moisa wa'ita hilegau mayawasigu yamiyamiya. Beno 'oinega 'omi nata wete yawasi miyamiya hatayana 'oiguwega waloba.

²⁰ “Sabwelo nage nata 'oina 'abwa hesi wasanapugau 'abehega taugu Tamagu 'oina yamiyamiya, ma 'omi wete 'oiguwa wamiyamiya, ma taugu wete 'oimiya yamiyamiya.

²¹ Ma taiyawedi 'omi 'eguma 'igu loina wasanapudiya ma wahematamatedi, 'omi moisa wahelauwegauwa. Coinega Tamagu 'omi nata wete 'ihelauwegomi, ma wete taugu nata yahelauwegomi, ma yaboi yahe'itaegau 'oimiya.”

²² Sauga beno 'oina hali Yudasa, geya Isakaliyota natuna, Yesu 'ihegwaeya 'igwae, “Cinapwana, to'aha weyahina 'abehega tauma 'oima 'uhe'itaego ma 'abehega mebale'u 'oidiya geya'abwa?”

²³ Coinega Yesu loheyaina 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Taiyawedi 'omi 'eguma wahelauwegau ma 'igu gwae wamuliyedi, nata Tamagu wete 'ihelauwegomi. Ma 'oinega tauna ba'idagu 'atauyawa 'oimiya ma 'omi ma tauma tamiya hegogona.

²⁴ Ma taiyawedi 'omi 'eguma geya wahelauwegau 'omi geya 'igu gwae 'ana topaihowao. Ma hesi gwaeyedi wahesagohediya, taugu geya 'oiguwega, ma hesi Tamagu 'oinega, tauna 'ihesumanegauma.

²⁵ Sauga bewa 'oina taugu ba'idamiu tamiyamiya 'oinega 'igu gwae bewa ya'ebwa'ebwaegomi.

26 Ma hesi sauga muliya 'oina 'abwa hesi tolemaina saniguwega Yehoba 'ihesumaneyama 'oimiya, tauna tuwa Yaluyaluwa Tabuna, nuwatuhu mabwaiyana 'ihe'itegomi ma wete 'igu gwaeyedi mabwaiyadi 'oimiya 'l'abi henuwatuhu yahigomi.

27 “Ma hesi taugu sauga 'i'iunamo ma ya'ebesinegomi, 'oinega taugu tuwa 'igu nuwadaumwala 'oinega nuwadaumwala ya'ebwaegomi. Nuwadaumwala bewa geya gidemusa mebale'u 'oidiyega, 'oinega sahena nuwami sihehelalaha bo 'atemi siyohoyoho.

28 “Cigu gwae bewa wahesagoha pwaidiya, beno 'Nata yatauya, 'abwa wete yahilama 'oimiya.’ Ma hesi 'omi 'eguma wahelauwegau, 'igu tauyaina Tamadaina 'oina weyahina wayaliyaya. Weyahina Tamadainaina tauna 'ihane sinegauwa.

29 “Sauga bewa 'oidiya ginaulaedi yahepwaila pwaidiya 'oimiya, ma 'eguma sauga sinaonaoma 'oidiya ginaulaedi silatu, nata wa'ahwa moisae-gau.

30 Nata geya'abwa wete sauga saliyana 'oimiya yahehegwaegwae, weyahina bewa tuwa mebale'u 'idi toloina galana 'itautauyama. Tauna geya sawasawahina ma 'ihewaiwai sinegau.

31 Ma hesi 'agu lohatoto Tamagu 'oinega sauga baibaiwana yapaipaihowadi, bewa 'oinega ma mebale'u sisanapugau 'abehega Tamagu yahe-lauweya. Tuwa tauna beno. Watoholo ma tatauya.”

15

Yesu tauna 'aiwe huwahuwa moisa

¹ Coinega Yesu wete 'ihewaediya 'igwae, “Taugu 'aiwe huwahuwa moisa waini weyahina, ma Tamagu tauna topaihowa.

² Lahagwao 'eguma geya sida huwa bwaibwaina nata tauna lahagwaowedi 'i'upwa yahuledi. Ma hesi lahagwaowedi 'eguma huwaidi bwebwe'adi nata moisa 'i'abi bwaibwainidi ma sihuwa bwaibwaina.

³ Comi wete gidemusa 'igu gwae 'oidiyega ya'abihe bwebwe'anegomiya.

⁴ Comi 'oiguwa wamiyamiya ma taugu wete 'oimiya yamiyamiya. Comi 'eguma geya'abwa 'oiguwa wamiyamiya nata geya'abwa huwaimi bwebwe'adi silagulagu. Ceda 'aigedanaina wete gide, 'eguma 'aiwe madouna laganao 'oinega simiyawasi nata laganawedi geya huwaidi bwebwe'adi silagulagu.

⁵ “Taugu gide 'aiwe 'aigeda madouna ma 'omi gide lahagwao. Coinega taiyawedi 'omi 'eguma 'oiguwa wamiyamiya nata huwaimi bwebwe'adi silagulagu. Weyahina taugu 'eguma geya, nata geya sowasowahimi ma paihowa bwebwe'adi wapaihowadi.

⁶ Coinega taiyawedi 'omi 'eguma geya'abwa 'oiguwa wamiyamiya, nata Tamagu 'oiguwega 'i'ewa yahulegomi ma wawelai. Gidemusa 'aiwe lagalaganao siwelawelai ma 'aiwe 'ala'alasidi 'oidiya sigabugabudi.

⁷ Ma hesi 'oiguwa 'eguma wamiyamiya, ma wete 'igu gwae 'oimiya simiyamiya, ma

to'aha 'eguma nuwanuwami ma saniguwega wa'ahwanoi, nata tuwa wete walobadi.

⁸ Ma 'eguma moisa wamuliya bwaibwainigau, nata huwaimi bwebwe'adi silatu ma 'oidiyega tomota si'ita ma Yehoba sihepwatuwe.

⁹ Tamagu 'ihelauwegauwa madouna, 'oinega taugu wete yahelauwegomiya madouna, ma 'oinega 'igu helauina 'oina wada miyamiya.

¹⁰ Ma 'igu loinao 'eguma wete wamuliya bwaibwainidi nata 'omi wete 'igu helau 'oina wamiyamiya. Gide taugu Tamagu 'ina loinao yamuliya bwaibwainidiya, 'oinega 'ina helau 'oina yamiyamiya.

¹¹ “Beno tuwa tauna gidemusa yahegwae-gomiya, ma 'oinega 'igu yaliyayega wayaliyaya ma nuwami mabwaiyana sibwebwe'ana.

¹² Ma bewa 'igu loina 'oimiya ma 'aigeda 'aigeda wahelau hilegomi gidemusa yahehelauwegomi.

¹³ Ma taiya 'eguma 'iyanao weyahidi 'i'amasa, beno moisa helau madou hedadena.

¹⁴ Comi 'eguma 'igu loinao wagwahu bigadi 'omi moisa 'iyagwao.

¹⁵ Sauga bewa 'oinega ma 'ilagalaga geya'abwa wete ya'ahwa'ahwa topaihowaegomi. Weyahina topaihowa geya 'ilobwainedi ma 'idi 'inapwanao 'idi nuwatuhu sisanapudi. Ma hesi 'ilobwainegomiya bewa tuwa ya'ahwa 'iyaguwegomi, Weyahina to'aha gidemusa Tamagu 'oinega yahesagohediya, bo'iyage yahepwaila pwaidiwa 'oimiya.

¹⁶ “Comi geya wahesinuwegau ma 'oimiya yahe'inapwana. Taugu hesiyage yahesinuwane-

gomiya ma 'abehega yahesumanegomi, wapai-howa, ma 'imi paihowaedi 'oidiyega huwaimi bwebwe'adi silatu, ma wete 'oimiya simiya hataya. Ma 'oinega to'aha nuwanuwami, ma saniguwega wa'ahwanoi, nata wete Tamagu 'i'ebwaegomi.

¹⁷ Ma yalohatotogomi 'abehega wahelau hile-gomi.”

Yesu 'ina bodao mebale'u silogwahatediya

¹⁸ Coinega Yesu wete 'ihegwaediya 'igwae, “Mebale'u 'eguma silogwahategomi, wanuwatuhuyahi 'abehega taugu mwalona wete gide si'esegauwa.

¹⁹ Ma 'eguma mumugami tomiya bale'u gidemusa tomiya bale'u sihelauwegomi, weyahina sisanapuya 'abehega 'omi 'iyadiyao. Ma 'iyamo sauga bewa 'oina, 'omi yahesinuwane pwaigomiya, 'oinega mebale'u 'oidiyega ya'ewa yahulegomiya. Eeta 'omi geya wete mebale'u 'idi boda 'oidiya wamiyamiya. Beno huhuna 'oinega mebale'u silogwahategomiya.

²⁰ “Gwaeyedi ya'ebwaegomiya wanuwatuhuyahi pa'alidi, tutaina yagwaeya 'abehega geya 'eta topaihowa sowasowahina ma 'ina 'inapwana 'ihanesine. Weyahina taugu mwalona gide silo'alehegauwa, 'oinega 'omi nata wete gide silo'alehegemi. Ma 'eguma mwalona 'igu gwae sida muliyaediya, 'omi wete gide 'imi gwae nata simuliya.

²¹ Ginaulaedi galadi bewa nata 'oimiya sipai-howadi weyahina 'omi 'igu bodao, ma wete tauna 'ihesumanegauma geya sisanapu.

22 Ma 'eguma mwalona geya'abwa 'oidiya yatautauya ma 'oidiya yahehepwaila, geya'abwa wete 'idi pui 'oidiya sida miyamiya. Ma hesi yatauya pwaiya 'oidiya ta wete yagwae pwaiya 'oidiya. Coinega geya sowasowahidi ma 'idi puiyedi weyahidi sigwae hila.

23 Ma taiyawedi 'eguma silogwahategau, bo-daedi beno taudi wete Tamagu silogwahateya.

24 “Ma wete 'eguma mwalo geya'abwa 'igu paihowa waiwaidi matadiya yada paipaihowadi, beno geya 'idi puimo. Ma hesi paihowaedi yapaihowa pwaidiya 'oidiya, paihowaedi geya 'eta taiya gide 'ida paihowa 'esediya. Ma paihowaedi si'ita pwaidiya, ma hesi Tamagu ma taugu tuwa silogwahatemaiya.

25 Ma 'idi paihowa galadiyedi silatu bwaibwaina weyahina Buki He'asisi 'oina 'ihewwaila 'igwae, ‘Silogwahategauwa geya huhunamo.’

26 “Comi nata 'ami tolema Tamagu 'oinega yahesumaneyama. Tauna Yaluyaluwaina, gwae moisa huhuna. Tauna nata 'ihetohepwaila weyahigu.

27 Ma wete 'omi weyahigu wahetohepwaila. Weyahina 'omi 'igu paihowa hauhau 'ebe hegaina eema 'ana siga bewa, 'omi mahetgwao.”

16

1 Yesu 'ana tomuliyaedi wete 'ihewwaila 'igwae, “Ginaulaedi yagwaenediya 'oimiya ma 'oinega geya'abwa 'oiguwega wabe'ube'u.

2 Weyahina 'abwa nata hada tapwalolo 'oidiyega sipa'igomi, ma wete tuta sinaonaoma

'oidiya taiyawedi silohe'amasigomi nata taudi 'idi nuwatuhu 'abehega ginaula bwebwe'ana sipaipaihowa Yehoba 'ina 'ebe yaliyaya.

³ Cidi paihowaedi galadi nata 'oimiya sipaihowadi weyahina Tamagu ma taugu geya sisana-pumai.

⁴ Ginaula bewa yahepwailediwa, ma 'eguma sauganaina silatu, nata wanuwatuhu hila 'abehega ginaulaedi 'oimiya hepwailediya.”

Yaluyaluwa Tabuna 'ina paihowa

Coinega wete 'ihewaediya 'igwae, “Ginaulaedi bewa mwalona geya yahepwaila nugetedi 'oimiya, weyahina sauga baibaiwana 'oidiya taugu ba'idamiu.

⁵ Ma hesi 'i'iunamo ma ya'ebesinegomi ma yatauya tauna 'ihesumanegauma 'oina, 'oinaga ginaulaedi yahepwailedi 'oimiya. Bewa tuwa nata ya'ebesinegomi ma hesi geya 'eta taiya 'ida hesilalegau nuwana 'ida gwae, ‘Cinapwana, ta'eha 'utautauya?’

⁶ “Ma ginaulaedi yagwaenediya 'oimiya weyahidi wanuwagala madouna.

⁷ Ma hesiyage bewa yagwae moisa 'oimiya 'abehega bwebwe'ana 'oimiya 'eguma ya'ebesinegomi. Weyahina 'eguma geya'abwa ya'ebe'ebe sinegomi, nata geya'abwa wete Tolemaina 'itautauyama 'oimiya. Ma hesi 'eguma ya'ebesinegomi ma yatauya, nata 'ami Tolemaina yahesumaneyama 'oimiya.

⁸ Ma tutaina 'eguma 'itauyama 'oimiya, nata ginaula 'etoi mebale'u 'ihe'itadi ma sisanapudi.

Ginaulaedi beno taudi, paihowa galadi, ma paihowa bwebwe'adi, ma wete heyatala weyahidi.

9 “Ma tutaina 'eguma 'ihe'itadi ma geya sihemisaegau, tomotaiyedi taudi ginaula galadi 'adi topaihowao moisa.

10 Ma wete tauna nata mumuga bwebwe'ana 'ihe'itegami, weyahina taugu yatautauya Tamagu 'oina ma geya'abwa wete wa'ita'ita hilegau.

11 Tolemaina tauna nata wete mebale'u bwa'omatana 'ihe'itadi ma 'oinega mebale'u sisanapu 'abehega bwa'omatana 'itauya pwaima bale'uwa. Weyahina bale'uina 'ana toloinaina 'ina paihowa galadi 'oidiyega 'ana heyatala 'iloba pwaiya.

12 “He'ita baibaiwa hedadedi simiyamiya, ma hesi nata geya'abwa yahehepwailediwa sauga bewa 'oina, weyahina geya sowasowahimi ma wasanapudi.

13 Ma hesiyage 'abwa nata Yaluyaluwa Tabuna 'itauyama 'abwa hesi tauna 'ihanugetegomi ginaula mabwaiyana 'ausaladi 'oidiya. Tauna nata geya'abwa 'ina loina 'oinega 'iloiloina, ma hesiyage to'aha gidemusa Tamagu 'oinega 'ihesagoheya nata 'oidiyega 'iloina. Ma wete nata 'ihegwaegomi to'aha 'abwa sauga sinaonaoma 'oidiya silatu.

14 Tauna nata wete 'igu sonogega 'ihe'itegomi ma 'oinega sanigu wa'abi hanehe.

15 Ma to'aha gidemusa Tamagu 'ina 'ebe loinao, mabwaiyana taugu 'igu 'ebe loinao. Beno 'oinega yagwaeya 'abehega 'igu sonogega 'ihe'itegomi.”

Nuwagala 'ibui yaliyaya 'oina

16 Coinega Yesu wete 'ihegwaediya 'igwae, “Sauga 'i'iunamo ma geya'abwa wa'ite'itegau. Ma sauga 'i'iunamo 'oina 'abwa wete wa'ita hilegau.”

17 Coinega tomuliyaedi tupwadi sihegwae hilediya sigwae. “Togidega 'ina gwaeina 'ana sanapu, weyahina 'igwaeya 'abehega sauga 'i'iunamo 'oina ma 'i'ebe sinegita ma wete sauga 'i'iunamo 'oina 'abwa wete ta'ita hila? Ma wete 'igwaeya 'abehega 'itautauya Tamana 'oina.

18 Coinega to'aha sauga 'i'iuna 'ana sanapu?” Ma tomuliyaedi sigwae, “Cinamuge, geya tasanapu to'aha weyahina 'ihehegwae.”

19 Eeta Yesu 'ana tomuliyaedi 'idi nuwatuhu 'isanapuya, 'oinaga 'ihegwaediya 'igwae, “To'aha weyahina wahehegwae? Bo nuwana yahegwae gomiya 'abehega sauga 'i'iunamo ma ya'ebesinegomi 'abwa wete sauga 'i'iunamo 'oina wa'ita hilegau weyahina wahehegwae, 'awa?

20 Ma hesiyage bewa yahegwae bwaib-wainigomi 'abehega 'abwa nata ma'imi nuwagala weyahigu wadou. Ma tomiya bale'u nata 'igu tauya weyahina siyaliyaya. Ma hesiyage 'imi nuwa galaedi nata sauga sinaonaoma 'oidiya 'i'abibui ma wayaliyaya.

21 Tuwa gide 'eguma wahine 'ina tuta henatuna 'oina, nata ma'ina nuwagala weyahina muya 'iloba. Ma tutaina 'eguma 'ihenatuna, muya mabwaiyana 'inuwenaide, ta 'iyaliyaya tuwa, weyahina gwama 'i'ahala pwaiya.

22 Coinega 'omi wete gide, sauga bewa 'oina ma'imi nuwagala. Ma tutaina 'eguma yahilama

'oimiya ma wa'itegau, nata weyahigu wayaliyaya madouna. Yaliyayaina nata geya'abwa 'eta taiya 'i'ewa'ewa yahuledi 'oimiyega.

²³ Ma tuta nage 'oina geya'abwa 'eta to'aha weyahidi wahehesilalegau, ma moisa hesi saniguwega Tamagu 'oina ginaulinaina weyahina wa'ahwanoi, nata tuwa 'i'ebwaegomi.

²⁴ Comi mwalo ta bewa 'oina saniguwega geya 'eta to'aha weyahina wada 'ahwanoiya. Coinega bewa tuwa 'eguma 'eta to'aha nuwanuwami, wa'ahwanoi ma 'i'ebwaegomi, ma 'oinega wayaliyaya moisa.”

Yesu bale'u 'ana loina 'ihewaiwai sineya

²⁵ Coinega Yesu wete 'ihegwaediya 'igwae, “Ginaulaedi gwae hegehegedi 'oidiyega yahepwaile pwaidiwa 'oimiya. Ma hesi sauga sinaonaoma 'oidiya nata geya'abwa wete gwae hegehegedi 'oidiyega yahehegwaegomi, ma hesiyage nata Tamagu weyahina 'abwa hesi yagwae hapwesa bwaibwaina 'oimiya.

²⁶ Ma sauga nage 'oina nata 'omi saniguwega Tamagu 'oina wa'ahwanoi, taugu nata geya'abwa weyahimi ya'ahwa'ahwanoi,

²⁷ weyahina Tamagu 'ihelauwe pwaigomiya. Cina helauina huhuna weyahina 'omi wahelauwegauwa, ma wete wahemisaegauwa 'abehega taugu Yehoba 'oinega yatauyama.

²⁸ Ta moisa tuwa beno, taugu Tamagu 'oinega yatauyama ma bale'u bewa 'oina yamiyamiya. Coinega bewa tuwa bale'u ya'ebe'ebesine ma yalolohihila Tamagu 'oina.”

29 Coinega 'ana tomuliyaedi sihegwaeya sigwae, “Cinapwana, bewa tuwa 'oima 'ugwaelatu bwaibwaina, weyahina geya gwae hegehegedi 'oidiyega 'ugwae.

30 Coinega bewa tuwa 'asanapu bwaibwainigowa 'abehega 'owa moisa ginaula mabwaiyana 'usanapudiya. Coinega bewa tuwa geya'abwa wete 'ahehesilala hilago, weyahina 'ima nuwatuhi mabwaiyadi 'usanapu pwaidiya. Beno 'oinega 'ahemisaegowa 'abehega 'owa moisa Yehoba 'oinega 'utauyama.”

31 Coinega Yesu wete 'ihewgae hilediya 'igwae, “Bewa tuwa 'abwa hesi wahemisaegauwa, 'awa?

32 Ma hesiyage wada sanapu 'abehega tuta 'inaonaoma 'oina, bo nuwana tagwae tuta bewa 'ilatu pwaima, ma mabwaiyami waliya sawala 'imi 'asa 'oidiya ma yaboigumo 'ebwa yamiyamiya. Ta geya 'abehega moisa yaboigumo, weyahina Tamagu ba'idagu 'amiyamiya.

33 Gwae bewa ya'inatediwa 'oimiya ma 'oiguwega wanuwa daumwala. Ma hesiyage 'imi miya gogo gabulena 'oina nata 'igala. Ma hesiyage wa'atepatu, weyahina taugu gogo gabulena 'ana lolina mabwaiyana yahewaiwai sinediya.”

17

Yesu 'ana tomuliyao weyahidi 'i'ahwanoiya

1 Gwae bewa Yesu 'igwaenediya 'igumwala, ma 'i'ita haneya galewa ma 'i'ahwanoiya, 'igwae, “Tamagu, bewa tuwa 'igu tuta 'ilatu pwaima ma

taugu tuwa natuina sanigu 'u'abi hanehe ma 'oinega taugu wete saniu ya'abi hanehe.

² Weyahina loina mabwaiyana tomota weyahidi 'u'ebwaya pwaigauwa ma taugu yawasidi miyamiya hatayana baibaiwadi ya'ebwaedi, tomotaedi 'u'ebwaegauwa 'oidiya.

³ Yawasiina miyamiya hatayana bewa gide-musa 'ina 'eda: Ceguma tomota sisanapugo 'abehega 'owa moisa Yehoba, ma wete 'eguma sisanapugau 'abehega taugu To'abiheteguina 'owa 'uhesumanegauma.

⁴ Gogo gabulena bewa 'oina saniu ya'abi hanehe pwaiya, weyahina paihowaedi 'u'ebwaegauwa yapaihowa pwaidiya.

⁵ Coinega Tamagu, bewa tuwa matauwa sanigu 'u'abi hanehe, gidemusa mwalona tuwa 'owa ma taugu 'ida wasawasaina, muliyetega 'abwa gogo gabulena 'ilatuma.

⁶ “Tamagu, mumugau mabwaiyana yahe'ita pwaidiya taudi tomotaedi gogo gabulena 'oina 'u'ebwaegauwa 'oidiya. Ma wete 'enau mabwaiyana si'obigaiya, weyahina tomotaedi 'owa 'u'ebwaegauwa.

⁷ Ginaulaedi mabwaiyadi 'u'ebwaegauwa sisanapu pwaidiya 'abehega mabwaiyadi 'owa 'oiuwega sitauyama.

⁸ Weyahina gwaeyedi 'u'ebwaegauwa yahe'ita pwaidiya ma wete sihemiseya. Coinega sisanapu bwaibwainigauwa 'abehega 'owa moisa 'oiuwega yatauyama ma wete sihemisaegauwa 'abehega 'owa 'uhesumanegauma.

⁹ Coinega bewa tuwa weyahidi ya'ahwa 'ahwanoiwa 'oiuwa. Ta geya 'abehega

mebale'u weyahidi, ma hesi tomotaedi taudi 'u'ebwaegauwa weyahidi, weyahina taudi 'ino tomotaiyao.

10 Weyahina to'aha gidemusa 'oiguwa simiyamiya, 'owa mabwaiyana 'ino 'ebeloinao. Ma wete 'owa to'aha gidemusa 'oiuwa simiyamiya, mabwaiyana taugu 'igu 'ebeloinao, ma 'oidiyega sanigu 'ihemadou pwaiya.

11 Sauga 'i'iunamo ma yalohihilawa 'oiuwa, nata geya'abwa bale'u bewa wete 'oina yamiyamiya. Ma hesiyage tomotaedi taudi 'u'ebwaegauwa nata tuwa bale'u bewa 'oina simiyamiya. Tamagu, 'owa moisa sanu hehe'asisiyanaina, 'oinega bewa tuwa ya'ahwa'ahwanoi 'oiuwa ma tomotaedi 'owa 'ino waiwai 'oinega 'u'itayahidi ma 'oinega siheboda 'aigeda, tuwa gide 'owa ma taugu huhunida 'aigeda.

12 “Weyahina tutaina taugu mahetediu, 'owa 'ino waiwai 'oinega ya'ita'ita yahidi. Waiwaiina 'owa 'u'ebwaegauwa 'oinega ya'ita'ita yahidi. Ma Tamagu, bo'iyage 'usanapu pwaiya beno tomotaedi 'u'ebwaegauwa, geya 'eta taiya 'oidiyega yahe'waihi. Beno tuwa loheyaina 'ino buki 'oina lele 'imiyamiya 'abehega tauna 'i'waiha, loheyainaina 'iboinamo 'ihesilae.

13 “Ma hesiyage taugu 'i'iunamo ma yahilawa 'oiuwa, ma 'igu gwaeyedi yagwaenediya 'igu tomotaiyao gogo gabulena 'oidiya, ma 'oinega 'igu yaliyayega sida yaliyaya madouna.

14 Cino gwaeyedi ya'ebwaya pwaidiya, ma hesiyage mebale'u 'ino tomotaedi silogwahatediya. Weyahina taudi mebale'u 'idi boda geya

'oina simiyamiya. Taugu tuwa wete gidemusa mebale'u geya 'idi boda 'oina yamiyamiya.

¹⁵ Ma geya 'abehega ya'ahwa'ahwanoi ma bale'uwegu 'u'ewa yahuledi, ma hesi nuwanuwagu ma 'abehega togalaina 'oinega 'u'ahu su'wasu'wanidi.

¹⁶ Taudi geya mebale'u 'idi boda 'oina simiyamiya, gide wete taugu.

¹⁷ Taudi weyahidi ya'ahwa'ahwanoi 'oiuwa ma 'ino gwae moisanega 'u'abihe bwebwe'anidi ma 'oinega 'ino bodao 'ehaudi taudi.

¹⁸ Tuwa gidemusa 'owa 'uhesumanegauma bale'u bewa 'oina 'oinega taugu wete gidemusa tomotaedi yahesumanedi tomiya bale'u 'oidiya.

¹⁹ Tomotaedi weyahidi yatagwalegauwa 'oiuwa ma 'oinega sauga 'inaonaoma 'oina taudi wete sitagwaledi moisa 'oiuwa.

²⁰ “Tamagu, geya 'abehega taudi siboi weyahidi ya'ahwa 'ahwanoiwa, ma hesiyage taudi 'abwa nata 'idi gwae 'oidiyega sihemisaegau, taudi wete weyahidi ya'ahwa 'ahwanoiwa.

²¹ Ya'ahwa'ahwanoi 'oiuwa ma 'abehega mabwaiyadi sida heboda 'aigeda 'oida, gide 'owa ma taugu 'aigeda tuwa. Ma 'oinega mebale'u sihemisaegau 'abehega 'owa moisa 'uhesumanegauma.

²² Mwalona 'ino wasawasaina bwebwe'anaina 'u'ebwaegauwa, taudi wete gide ya'ebwae pwaidiya, ma 'oinega mabwaiyadi sida heboda 'aigeda. Gidemusa 'owa ma taugu 'aigeda.

²³ Taugu moisa 'oidiya yamiyamiya ma 'owa wete gide 'oiguwa 'umiyamiya, ma 'oinega sida heboda 'aigeda bwaibwaina. Ma 'oinega

mebale'u si'itadi ma sida sanapugau 'abehega 'owa moisa 'uhesumanegauma. Ma wete sisana-pugo 'abehega moisa 'uhelauwediya gidemusa 'uhelauwegauwa.

²⁴ “Tamagu, tomotaedi 'u'ebwaegauwa, nuwanuwagu ma 'asainaina 'oina yatautauya taudi wete 'asainaina 'oina mahetegwao 'ada miyamiya ma 'oinega 'igu wasawasaina 'u'ebwaegauwa nage 'oina si'ita. Weyahina muliyetega ma bale'u bewa 'upaihoweya, taugu 'uhelauwe nugetegauwa.

²⁵ “Tamagu, 'owa moisa bwebwe'au. Ma hesiyage me bale'u geya sisanapugo, yaboi hesi yasanasanapugo. Ma wete tomotaedi sisanapugauwa 'abehega 'owa 'uhesumanegauma.

²⁶ Coinega mumugau yahelita pwaiyeya 'oidiya, ma 'abwa nata wete yahel'ite hiladi, ma 'oinega 'ino helauina 'ateguwa 'imiyamiya taudi 'atediya wete gidemusa 'ida miyamiya, ma taugu wete 'oidiya yada miyamiya.”

18

Yesu 'ana 'abiyahina weyahina

¹ Yesu 'ina 'ahwanoi mulina, ma'ana tomuliyao sitauya papali 'aigeda sanina Kidiloni we'ahina sihabaleya, ma Olibe tanohina 'oina siluhuwa.

² Ma Yudasaina totebaina tupwaina 'isanapu bwaibwainiya. Weyahina sauga baibaiwana Yesu ma'ana tomuliyao 'oina sitautau.

³ Coinega Yudas tolo'alehaowedi ba'idanao sinao tupwaina 'oina, ma'idi wodam ma may-ale, ma wete ma'idi gwegwe 'aleha. Ma

tolo'alehaowedi 'adi tohewasao taudi topwaoli ma Palisiyao.

⁴ Ma hesi Yesu ginaula mabwaiyadi 'isanapu nugetediya to'aha nata 'oina 'ilatu. Coinega Yesu 'inaowa tolo'alehaedi 'oidiya ma 'ihesilalediya 'igwae, “Taiya wa'ebe'ebese?”

⁵ Ma taudi sigwae, “Caigeda Nasaleta loheyaina, sanina Yesu.” Coinega Yesu 'ihegwae hilediya, “Taugu!” Ma totebaina tolo'alehaowedi ba'idadiu sitohotoholo.

⁶ Sauga nage 'oina tutaina Yesu 'igwaeya, “Taugu,” beno 'oina tolo'alehaedi tupwana sihutu hila ma sibe'uwa bale'uwa.

⁷ Muliyetega tolo'alehaedi bale'uwegu sitoholo hila, ma Yesuina wete 'ihegwae hilediya 'igwae, “Taiya wa'ebe'ebese?” Coinega taudi sigwae, “Nasaleta loheyaina 'aigeda, sanina Yesu.”

⁸ Coinega wete 'ihegwae hilediya 'igwae, “Nige yahegwae pwaigomiya, taugu. Ma 'eguma taugu moisa wabesebesegau, hede 'agu tomuliyaowedi bewa watagwaledi ma sitauya 'idi 'asa.”

⁹ Yesu gwae bewa 'i'inaneya ma 'oinega 'ina lahwanoiina Tamana 'oina 'ana moisa 'ilatu bwaibwaina, tutaina 'igwae, “Tamagu, loheloheyaowedi 'u'ebwaegauwa geya 'eta taiya 'oidiyega yahe'waihi.”

¹⁰ Ma Saimoni Pita Yesu deina 'itotoholo 'ina 'elepa 'aleha tolobwanega 'ilisi 'eweya, ma Topwaoli Madouna 'ina topaihowa tenana 'ebeulega 'i'upwa yahuleya. Topaihowaina sanina Maleko.

¹¹ Coinega Yesu Saimoni Pita 'ihegwaeya 'igwae, “Cino 'elepa 'aleha 'ana 'ebe laguwa 'ulagu hila, sahena 'agu muya biyoina

'usu'wasu'wani. Weyahina biyo bewa Tamagu 'i'ebwaegauwa ma 'abehega yanuma.”

Yesu Anasa matana sihetoholoya

¹² Nage 'oina tolo'alehaowedi ma'idi tohanuge-tao ma wete meYudiya 'idi hewahewaliyao Yesu si'abi yahiya ma nimana sipaiya.

¹³ Nugeta sitauyeya Anasa 'ina hada. Anasa tauna Kaiyapa bwahiyana. Bolime nage 'oina Kaiyapaina tauna topwaoliyao 'idi taubada madouna.

¹⁴ Tauna tuwa Kaiyapaina mwalona meYudiya 'ihewgaediya 'abehega 'ilobwaineya ma loheya 'aigeda tuwa 'i'amasana tomota mabwaiyadi weyahidi.

Pita Yesu 'imwehihiyeya

¹⁵ Coinega Yesu sitoeya ma 'ana tomuliya 'eluwa boda simuliyedi. Taudi Saimoni Pita ma wete 'aigeda tomuliya tauna Topwaoli Madouna 'iyana. Coinega boda ba'idadiyao siluhuwa Topwaoli Madouna 'ina hada.

¹⁶ Pita hesiyage geya 'iluhu hadai, 'atamana 'itotoholo. Muliyetega tomuliyaina tauna tuwa Topwaoli Madouna 'iyanaina 'ilatuwa, ma wahine 'aigeda tauna 'ahwa'eda 'ana to'itayahina 'ihewgaeya ma 'abehega Pita 'oina 'itagwala ma 'iluhu hadai. Coinega wahineina Pita 'itagwaleya ma 'iluhuwa hadai.

¹⁷ Nage 'oina wahineina Pita 'ihewgaeya 'igwae, “Cowa nuwana Yesu 'ana tomuliya 'aigeda, 'awa?” Ta Pitaina 'imwehihiya 'igwae, “Ciya, taugu hene geya!”

18 Ma sauga nage 'oina gogagogai 'ana tuta, 'oinega topaihowa ma tolo'alehaedi 'aiwe si-hataliya ma 'oina simwaimwailu. Coinega Pitaina 'i'itediya simwaimwailu, ta wete tauna 'iluhuwa 'oidiya, ma mahetenao simwaimwailu.

Topwaoli Madouna Yesu 'ibwa'a hesilaleya

19 Nage 'oina Topwaoli Madouna Yesu 'ihesilaleya 'igwae, “Taiyawedi taudi 'a tomuliyaowedi? Ma wete togidega 'uhehe'ita 'esedi?”

20 Coinega Yesu Topwaoli Madouna 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Sauga mabwaiyana 'oidiya 'atamana ta hada tapwalolo 'oidiya ta Yehoba 'ina Hada He'asisi solana yahehe'ita. Coinega meYudiya mabwaiyadi 'igu he'ita sihesagohediya ta sisanapudiya. Weyahina 'igu he'ita geya yada dahweya. Tuta mabwaiyana tomota matadiya yahehe'ita.

21 Coinega to'aha weyahina taudi geya 'oidiya wahesilala? Weyahina 'igu gwae mabwaiyadi taudi sihesagoha pwaidiya to'aha 'igu hegwaeg-wae 'oidiya mabwaiyana sisanasanapudi.”

22 Yesu 'ina hemaisao 'ihepwalediya 'igumwala, 'oinega 'aigeda tolo'aleha deina 'itoholo ma nimana 'oinega Yesu 'i'ahu nahenaheya, ma 'ihewgaeya, 'igwae, “Taiya 'owa nige Topwaoli Madouna 'oina bewa gidemusa 'ugwae 'esa?”

23 Coinega Yesu loheyaina 'enana 'ihemaiseya, 'igwae, “Ceguma moisa 'usanapuya 'abehega yagwae puiya, bewa tuwa 'igu gwae puiina 'ugwae latuhe. Ma 'eguma 'igu

gwae bwebwe'adi, to'aha weyahina 'u'ahu nahenahegauwa?"

²⁴ Coinega Anasa Yesu ma'ana pai 'ihesumane hileya ma 'ilohihila Topwaoli Madouna 'oina, sanina Kaiyapa.

Pita Yesu 'imwehihi hileya

²⁵ Ma Pitaina 'abwa 'aiweina 'oina 'imwaimwailu bodaedi mahetedi ma sihesilaleya sigwae, "Cowa nuwana 'aigeda bewa loheyaina 'ana tomuliya, 'awa?" Ma Pitaina wete 'imwehihi hila 'igwae, "Ciya, taugu hene geya."

²⁶ Coinega Topwaoli Madouna 'ina topaihowa 'aigeda, tauna mwalo Pita loheyaina 'aneyage tenana 'i'upwe'upweya 'ina susu 'aigeda, 'ihegwaeya Pitaina 'igwae, "Cowa nuwana mahetena Olibe tanohina 'oina ya'itegomiya mwalo, 'awa?"

²⁷ Ta Pitaina wete 'imwehihi hila 'igwae, "Ciya, geya." Tuwa beno ma 'am'am loheyana 'idouwa.

Yesu 'ina lauhetala Pailato 'oina

²⁸ Coinega Yesu Kaiyapa 'ina hadega sitoehileya ma sitauyeya toloina madouna tauna Loma loheyaina sanina Pailato 'ina hada 'oina. Silatuwa ma gona 'i'adaleya. Coinega meYudiyaedi geya sawasawahidi ma toloinaina 'ina hada 'oina siluhu. Weyahina mumugadi 'eguma nuwanuwadi ma Hataona Guyaina si'ai, geya'abwa meLoma 'idi hada 'oina siluhuluhu, beno taudi 'idi he'asisi.

²⁹ Beno 'oinega Pailato 'ilatuwa 'atamana ma 'ihesilalediya 'igwae, "Togidega 'imi nuwatuhu

loheya bewa 'ana he'ewa weyahina, hana wag-wae ma yahesagohe.”

³⁰ Coinega meYudiyaedi sihemaiseya sigwae, “Loheya bewa 'eguma moisa geya 'ina puimo, geya'abwa wete 'atoetoeyama 'oiuwa.”

³¹ Ma Pailatoina wete 'ihewgae hilediya 'igwae, “Hede 'omi wanaoma watoe ma watauye nobwa waboi 'imi lolina 'oidiyega waheyatalae.” Coinega meYudiyaedi sigwae, “Geya 'eta wete 'ama tag-wala ma 'eta taiya 'ina 'amasa weyahina 'aloina ma 'aloh'e'amasi.”

³² Gwae bewa 'ilatuwa ma 'oinega Yesuina 'ina gwaeina 'ina 'amasa weyahina 'ana moisa 'ilatu bwaibwaina, beno mwalona 'igwaeya togidega nata 'i'amasa 'esa.

³³ Coinega Pailato 'iluhu hila 'ina 'ebe miyaina 'oina ma Yesu 'ibwauweya 'iluhuwa ma 'ihesilaleya 'igwae, “Cowa moisa meYudiya 'idi kini?”

³⁴ Coinega Yesuina Pailato 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Cino hesilalaina 'owa tuwa 'uboi 'oiuwega bo 'eta taiyawedi weyahigu sihegwaegwaeya 'oiuwa?”

³⁵ Ma Pailato 'igwaeya, “Cino nuwatuhu 'abehega taugu Yudiya loheyaina? Cowa hene 'uboi 'ino bodao ma'idi topwaoli 'idi babadao sitoegoma, 'oinega 'uhepwaila bwaibwaina to'aha 'ino pui?”

³⁶ Ma Yesu 'igwaeya, “Bale'u bewa taugu geya 'igu 'ebeloina. Weyahina taugu 'eguma moisa bale'u bewa 'igu 'ebeloina, 'agu to-muliyaedi sawasawahidi ma weyahigu silosabiau ma meYudiya geya'abwa si'abi'abi yahigau.

Ta moisa tuwa, bale'u bewa taugu geya 'igu 'ebeloina.”

³⁷ Coinega Pailatoina Yesu wete 'ihesilala hileya 'igwae, “Cabehega 'owa 'aigeda kini?” Ma Yesu 'igwae, “Beno tuwa 'ugwae pwaiya, weyahina yali'uma ta bale'u bewa 'oina yatauyama gin-aula bewa weyahina, ma 'oinega sanapu moisa weyahina yahetohewwaila, ma taiyawedi 'eguma sanapu moisaina sihemisae ma si'abiyahi, taudi beno 'enagu 'ana tohesagohao moisa.”

³⁸ Coinega Pailatoina wete Yesu 'oina 'ihesilala, 'igwae, “To'aha sanina sanapu moisa?”

Pailato 'abwa hesi 'itagwala ma Yesu 'i'amasa

Pailato 'ihesilala 'igumwala, ma 'ilatuwa 'atamana, ta meYudiyaedi 'ihewgaediya 'igwae, “Loheya bewa geya 'eta wete pui 'oinega yaloba.

³⁹ Ma hesiyage 'omi tuta mabwaiyana 'oidiya mumugami ma 'abehega Hataona Guyaina 'aigeda 'aigeda 'adi tuta 'oidiya, deli 'adi tomiya 'oidiyega 'aigeda loheya yalihasi weyahimi. Coinega togidega 'imi nuwatuhu, meYudiya 'imi kini bewa 'oimiya yalihasi?”

⁴⁰ Coinega bodaedi mabwaiyadi si'apu lagata ma 'enadi madounega sigwaeya, “Geya, tauna sahena 'ulihalihasi, nuwanuwama Balabasa hesi 'ulihasi weyahima.” (Balabasaina tauna toyagaha.)

19

¹ Coinega Pailato Yesu 'itoeya 'inaowa 'ina tolo'alehaedi 'i'ebwaediya ma gulahega sisapiya.

2 Muliyetega tolo'alehaedi talitali si'eweya, Yesu 'ana talatala sipaihoweya, ma Yesu debana silaguya. Cabwa wete 'aigeda 'ale'o wasawasa bwehabwehalina si'eweya ma sihe'oteya.

3 Coinega sinaowa deina ma sigwae lotuyaneya, sigwae, “MeYudiya 'idi kini yo, yauwedo.” Ma wete nimadiyega sisapiya.

4 Ma Pailato 'ilatu hila ma bodaedi 'ihegwaediya, 'igwae, “Loheya bewa yatoeyama 'oimiya, ma waboi matamiyega wa'ita ma wasanasanapu 'abehega geya 'eta wete pui 'oinega yaloba toho.”

5 Coinega Yesu ma'ana talatala, ma wete ma'ana 'ale'o wasawasa bwehabwehalina 'ilatuwa 'atamana, ma Pailatoina wete bodaedi 'ihegwaediya 'igwae, “Bewa tauna loheyainaina wa'ita!”

6 Nage 'oina topwaoliyao 'idi 'inapwano ma wete 'idi topaihowao Yesu si'iteya, 'oinega 'enadi madounega sibwauwa, sigwae, “Kelose 'oina watutu hepa'ine!” Coinega Pailatoina 'ihegwaediya, 'igwae, “Hede 'omi wanaoma watoe watauye ma watutu hepa'ine, weyahina taugu geya 'eta 'ina pui yaloba toho.”

7 Coinega meYudiyaedi sigwae, “Tauma 'ima loina 'abehega bewa tuwa 'ida 'amasa. Weyahina 'i'abowa 'abehega tauna Yehoba natuna.”

8 Cidi gwaeina Pailato 'ihesagoheya eeta 'imatauta madouna.

9 Coinega Yesu 'itoehileya ma siluhuwa 'ina hada 'oina, ma 'ihesilaleya 'igwae, “Cowa ta'ehega 'utauyama?” Ma hesiyage Yesuina geya 'eta to'aha 'igwaene.

10 Coinega Pailatoina wete 'ihesilala hileya 'igwae, “To'aha weyahina 'igu hesilala geya 'uhemaisa? Geya 'usanapu 'abehega taugu sawasawahigu ma yaloinaego? Ceguma yagwae silihasigo, nata wete lihasa 'uloba, ma 'eguma yagwae silohe'amasigo, nata wete tuwa silohe'amasigo.”

11 Ta Yesu Pailato 'ihegwaeya 'igwae, “Geya 'eta wete 'ino loina 'oiguwa 'imiyamiya, 'eguma Yehoba geya 'oiuwa 'itagwala. Ma hesiyage 'uda sanapu 'abehega loheyaina tauna 'ihe'ebwayaegauma 'ino loina 'oina, 'ina pui gala hedadena, 'abwa 'owa 'ino pui.”

12 Pailatoina Yesu 'ina gwae gidemusa 'ihesagoha 'eseya, 'oinega nuwanuwana madouna Yesu 'ilihasi. Ma hesiyage meYudiyaedi geya nuwadi, 'oinega mabwaiyadi 'enadi madounega sigwaeya, “Yesu 'eguma 'ulihasi, 'owa geya Sisa 'iyana. Weyahina loheya beno 'i'abowa 'abehega tauna kini 'aigeda, ma hesiyage Sisa 'iboinamo kini. Coinega tasanapuya 'abehega tauna Sisa 'ana 'aleha.”

13 Pailato gwae bewa gidemusa 'ihesagoha 'eseya, 'oinega Yesu 'ilatueya 'atamana, ma Pailato 'ebeloina bwasaina 'oina 'imiyatoiya. Bwasaina 'ane da'ule 'oinega sipaihoweya ma sibwauweya Gabata, beno meYudiya 'enadi.

14 Tuta nage 'oina 'asu diladila gamwana 'oina. Cabwa 'i'adale hali sabwelo 'oina Hataona Guyaina si'ai. Tutaina 'oina Pailato meYudiya 'ihegwaediya 'igwae, “Wa'ita, loheya bewa tauna 'imi kini.”

15 Ma taudi sigwae, “Geya, watauya kelose 'oina watutu hepa'ine.” Coinega Pailatoina wete 'ihesilala hilediya 'igwae, “Togidega ta 'imi kini ma 'abehega 'alohe'amasi?” Coinega top-waoliyao 'idi babadao sigwae, “Tauma hene Sisa 'iboinamo 'ima kini, geya 'eta wete taiya.”

16 Eeta Pailatoina 'itagwala 'oidiya ma Yesu Kolose 'oina situtu hepa'ine.

Yesu 'ana tutu hepa'ina kelose 'oina

Coinega tolo'alehaedi Yesu si'abi yahiya ma sitauyeya.

17 Sitauyeya ma Yesu 'iboinamo 'ana kelose 'i'ahaliya, ma tolo'alehaedi mahetenao sitauya 'asa 'aigeda sanina Bulubulu 'oina, ma hesiyage sanina meYudiya 'enadiyega sigwae Goligota.

18 Casainaina 'oina Yesu situtu hepa'ineya 'ana kelose 'oina. Ma 'ana keloseina deina loheloheya siteluwa wete situtu hepa'inediya 'adi kelose 'oidiya, loheya 'aigeda 'ina 'ebeulega ma 'aigeda 'ina 'adigeyegeyega, ma Yesu gamwagamwana.

19 Yesuina 'ana kelose debana Pailato gwae 'ileleya ma 'i'ahu hepa'ineya 'igwae, “Yesu gwama Nasaleta tauna meYudiya 'idi kini.”

20 Casainaina 'oina Yesu si'abi hekeloseyeya geya bwaga Yelusalema 'oinega. Coinega meYudiya baibaiwadi gwaeina sihasiliya, weyahina gwaeina sileleya 'ena 'etoi 'oidiyega. MeYudiya 'enadiyega ma meLoma 'enadiyega ma wete meGilisi 'enadiyega.

21 Coinega topwaoliyao 'idi babadao sitauya Pailato sihegwae sigwae, “Cinapwana, to'aha weyahina ‘MeYudiya 'idi kini’ 'uleleya? Ma

hesiyage 'uda lele 'ugwae, 'Loheya bewa 'igwaeya 'abehega tauna meYudiya 'idi kini.' ”

²² Coinega Pailato babadaedi 'ihegwaediya 'igwae, “Nata geya wete yalagulagu lohihili, tuwa nage gidemusa 'imiyamiya.”

²³ Muliyetega tolo'alehaedi taudi Yesu si'abi hekeloseyeya sitehataedi Yesuina 'ana 'ale'o si'ewediya ma siboidimo 'oidiya siheguyaiyeya. Cana hewanu wete si'eweya ma sigwae, “Cale'o bewa tabataba hedadena ma wete saliyana, geya 'ana tubwemo. Coinega nata geya'abwa taha-haigaigali, ma hesiyage 'e'opi'opi 'aigeda tapai-howa gidemusa kati. Ma 'oinega 'eguma taiya 'inugeta hewanu bewa 'i'ewa.”

²⁴ Nuwatuwu bewa gidemusa sipaihowa 'eseya, ma 'oinega Yehoba 'ina Buki He'asisi 'oina gwaeina 'ana moisa 'ilatu bwaibwaina, tutaina 'igwae,

“Cagu 'ale'o siheguyaiyediya, ma hesi 'agu hewanu si'e'opi'opiyediya.”

Ma 'ina gwaeina bewa gidemusa moisa tuwa tolo'alehaedi sipaihowa 'eseya.

²⁵ Ma Yesuina 'ana kelose deina wahiwahine sitehata sitotoholo, taudi beno Yesu sinana matasina, ma wete hali Meli tauna Kilopa mwana, ma wete Meli Magidala.

²⁶ Ta Yesu 'i'ita suluwa sinana ma wete 'ana tomuliya tauna 'ihelauweya madouna sitotoholo, 'oinega sinanaina 'ihegwaeya 'igwae, “Sinagu, loheya beno natuu.”

²⁷ Yesu loheyaina wete gidemusa 'ihegwae 'eseya 'igwae, “Ciyagu, sinau beno.” Coinega

Yesuina 'ina 'amasa mulina, loheyaina Yesu sinana 'itoeya 'ina hada ma 'i'itayahiya.

Yesu yawasina 'ina gumwala

²⁸ Tuta nage 'oina Yesu 'isanapuya 'abehega ginaula mabwaiyana 'ilohegumwalidiya, 'oinega 'igwaeya, “Tani'ogu 'iyahala.” Ma 'oinega Yehoba 'ina buki 'ina gwaeina 'ana moisa 'ilatu bwaibwaina.

²⁹ Tupwaina 'oina we'aha payupayuyuna, sanina waini, mabiyona silaguya 'imiyamiya. Coinega balou si'eweya, we'ahina 'oina sihebuteya, ma 'aiwe 'aigeda sanina hisopa 'oina si'atubadiyeya, ma si'eyoyowe haneheya Yesu sopana ma 'abehega 'imala'u'u.

³⁰ Cimala'u'u 'igumwala ma 'igwae, “Cigumwala pwaiya.”

Tuwa beno ma mwaguna 'ilotasouwa, 'isuluwa 'ahalana, ma yawasina 'igumwala.

Yesu lisulisuna sibadiya

³¹ Ma meYudiyaedi 'idi tohanugetao Pailato 'oina si'ahwanoiya, ma 'eguma sawasawahina 'itagwala 'oidiya ma loheloheyaedi kelose 'oidiya sisanasanana 'ahedi silasadi, ma 'oinega si'amasa mwayamwayau, eeta 'adi kelose 'oidiyega si'ahala suluhedi. Weyahina sisanapuya 'idi sabwelo madouna 'ihohoya, 'oinega geya nuwadi ma 'abehega loheloheyaedi 'adi kelose 'oidiya sisanasanana 'idi Sabatinaina 'oina.

³² Coinega tolo'alehaedi Pailato 'oidiya 'itagwala ma sitauya keloseyedi 'oidiyega loheloheyaedi siteluwa 'ahedi si'ahu lasediya.

Loheya 'aigeda 'ahena silasediya 'igumwala, ma wete hali loheya 'ahena silasediya.

³³ Muliyetega Yesu 'oina sitauyama, ma si'iteya yawasina 'igumwala pwaiya, 'oinega 'ahena geya silasadi.

³⁴ Beno namo tolo'aleha 'aigeda 'aliliya 'i'eweya ma Yesu lisulisuna 'ibadiya, ma lisulisunega bweyaha ma we'aha sidauwa.

³⁵ Taugu tuwa mataguwega ya'iteya, 'oinega weyahidi 'oimiya yahehewasa, ma 'oinega gwaeyedi bewa moisadi wahesagohedi ma wahemisaedi.

³⁶ Ginaulaedi bewa silatuma ma 'oinega Yehobaina 'ina gwaaina 'ina Buki He'asisi 'oina 'ihewaiya, 'ana moisa 'ilatu bwaibwaina, tutaina 'igwae,

“Geya'abwa wete hilihiliyana silasalasadi.”

³⁷ Yehoba 'ina buki 'oina wete 'ihewaila 'igwaeya,

“Cana tobadiyedi nata 'oina si'ebubuna.”

Yesu 'ana hemiya taona

³⁸ Muliyetega loheya 'aigeda sanina Yosepa 'itauyama Pailato 'oina ma Yesu wahina 'ihetalamuya. Loheyainaina tauna Alimatiya loheyaina, tauna tuwa 'aigeda wete Yesu 'ana tomuliya dahwadahwaina, weyahina meYudiya 'imatautediya. Coinega Pailato Yosepa 'oina 'itagwala, ma Yesu wahina kelose 'oinega 'i'ahala suluheya ma 'itauyeya.

³⁹ Loheya 'aigeda wete 'itauyama, Yosepaina 'ilemeya ma Yesu wahina si'ahaliya. Loheyaina

sanina Nikodimo, tauna tuwa mwalona ni-huwanega 'itauya Yesu 'oina ma mahetena si-hegwaegwaeya. Loheyainaina holowa 'aigeda mahaina bwebwe'ana ma wete madouna ma mwauna 'i'ahaliyama, 'ana mwauina gide lo-heyaya 'ana mwau. Holowinaina solana, mulo ma alowesi mahetena sihebweliya.

⁴⁰ Eeta loheloheyaedi siteluwaedi Yesu wahina si'ahaliya, ma holoina 'oinega wahinaina sihe-holoiya, 'abwa muliyetega 'ale'o wa'ewa'e'ena ma dudulena si'eweya ma 'oinega wahina si-waduhiya holoina 'ana tupwa mahetena si-waduha hegogoya. MeYudiya 'idi to'amasao 'adi hemiya taona gidemusa sipaihowa 'eseya.

⁴¹ Yesu 'ina 'ebe 'amasaina deina gogo 'aigeda 'imiyamiya. Gogoina 'oina galiha 'aigeda hauhauna 'imiyamiya, geya 'eta taiya to'amasa 'oina silagu toho.

⁴² Coinega galihinaina 'oina Yesu wahina silaguya. Weyahina galihaina deidiya, ma wete sisanapuya 'abehega meYudiya 'idi Sabati madouna deina silatu pwaiya.

20

Yesu 'ina toholo hila

¹ Wiki 'ana sabwelo nugenugetaina gona 'ada'adale 'oina Meli Magidala 'itauya galiha 'i'iteya, 'ana 'ahusu'wana sibui wasiyeya.

² Coinega 'ipili lohihila Yesu 'ana to-muliyaowedi 'ihegwaediya 'igwae, “Cinapwana galihega si'eweya ma ta'eha nana silaguya, geya tosanapunamo.” Tomuliyaedi beno Saimoni Pita ma loheyaina tauna Yesu 'iyana moisa.

³ Coinega siteluwaedi sigogona sitauya galihina 'oina.

⁴ Cidi tauyaina 'oina sipiliyamowa, ma loheyaina tauna Yesu 'iyanaina moisa galihina 'oina 'ilatu nugeta

⁵ ma galihina 'oina 'i'etuluha 'i'ita luhuwa galihinamo, beno 'ale'odimo si'eno'eno. Loheyainaina galihina 'oina geya 'iluhu.

⁶ Muliyetega Saimoni Pita 'ipili latuwa, ta dumwaluna galihina 'oina 'iluhuwa, ma wete 'i'iteya galihinamo, ma hesiyage 'ale'owedi 'i'itediya si'eno'eno.

⁷ Cale'owedi 'eluwa 'i'itediya, 'aigeda mwa-guna 'ana samu, ma 'aigeda wahina mabwaiyana 'ana samu. Mwagonaina 'ana samuina 'i'iteya tuwa losilosipwana, ma wete 'i'iteya wahinaina 'ana samu 'oinega 'i'eno wasiya.

⁸ Loheyaina tauna 'ilatu nugeta galihina 'oina, 'iyanaina Pita mulinega wete 'iluhuwa galihina 'oina, ma 'ale'odimo wete 'i'itediya, ma 'i'ahwa moisa.

⁹ Ma hesiyage ma'iyanaina geya Yehoba 'ina gwaeina 'ina buki 'oina sinuwatuhuyahi, tutaina 'igwaeya 'abehega 'abwa nata galihega 'itoholo hila.

¹⁰ Coinega siteluwaedi silohihila 'idi hada.

Yesu Meli Magidala 'oina 'ilatuwa

¹¹ Ma hesiyage Meli 'abwa tuwa galihina 'oina 'itotoholo ma 'idoudou. Cidoudou ma 'i'etuluha galihina 'oina

¹² 'i'ita luhuwa Yehoba 'ina anelose 'eluwa simiyamiya Yesu 'ina 'ebe'eno 'oina, ma'adi

'ale'o wa'ewa'e'edi. Caigeda 'aba 'ununega ma 'aigeda 'aba 'ahenega.

¹³ Siteluwaedi Meli sihegwaeya sigwae, “To'aha weyahina 'udoudou?”. Ma Meli 'igwaeya, “Cigu Cinapwana galiha bewa 'oinega si'eweya ma ta'eha nana silaguya, ma weyahina yadoudou.”

¹⁴ Muliyetega Meli 'i'ita lohihila Yesu deina 'itotoholo, ma 'iyamo geya 'isanapu toho 'abehega tauna Yesu.

¹⁵ Ta Yesu Meli 'ihesilaleya 'igwae, “Taiya weyahina 'ubesabesa ma 'udoudou?” Ma Meli-ina 'ina nuwatuhu 'abehega tanoha 'ana topai-howa 'aigeda, 'oinega 'ihegwaeya 'igwae, “Cinapwana, 'eguma 'owa moisa 'u'eweya, bewa tuwa 'uhepwaile ta'eha 'ulaguya, ma ya'ewa hila.”

¹⁶ Muliyetega Yesu Meli sanina 'i'inaneya 'igwae, “Meli.” Meliina 'ihutu lohihila, ma Yesu 'oina 'igwaeya, 'igwae, “Labonai.” (Labonai 'ana sanapu 'Tohe'ita.)

¹⁷ Ma Yesu 'ihegwa hileya 'igwae, “Sahena 'u'abi'abi tohogau, weyahina 'abwa geya Tamagu 'oina yahane. Ma hesiyage 'utauya tasigwao 'oidiya, ma 'uhegwaedi 'abehega bewa tuwa taugu yahanehane Tamagu 'oina, tauna 'omi wete Tamamiu. Tauna taugu 'igu Yehoba ma 'omi wete 'imi Yehoba.”

¹⁸ Coinega Meli Magidala 'itauya tomuliyaedi 'oidiya ma 'oidiya 'ihepwaila 'igwae, “Cinapwana ya'iteya 'itoholo hila pwaiya.” Meli Yesuina 'enanaedi 'ihepwaila latuhediya tomuliyaedi 'oidiya.

Yesu 'ilatuwa 'ana tomuliyaowedi 'oidiya

19 Ma wete wiki 'ana sabwelo nugenugetaina lahilahiyega Yesu 'ana tomuliyaowedi 'oidiya 'ilatuwa. Tutaina 'oina, 'ana tomuliyaedi hada 'aigeda 'oina siluhuwa ma si'eda gudu su'wasu'wana ma solana simiyamiya, weyahina meYudiya simatautediya. Coinega Yesu 'oidiya 'ilatuwa ma gamwagamwanidiya 'itoholowa ma 'ihegwaediya 'igwae, “Sahena wa'ate'ate yoho.”

20 Muliyetega nimana ma lisulisuna 'ana tomuliyaedi 'ihe'itediya. Beno 'oina 'ana tomuliyaedi si'iteya ma siyaliyaya madouna, weyahina 'idi Cinapwanaina si'iteya.

21 Coinega Yesu wete 'ana tomuliyaedi 'ihegwae hilediya 'igwae, “Wa'ate patu, sahena 'ateyoho. Weyahina Tamagu tauna 'ihesumanegauma, 'oinega taugu wete gidemusa 'omi yahesumanegemi.”

22 Cina gwaeina mulina, yawasina 'imu'a baleya 'oidiya, ma wete 'ihegwaediya 'igwae, “Yaluyaluwa He'asisi wa'ewa.

23 Ma 'oinega 'eguma tomota 'idi puiyao wanuwasamudi, nata Yehoba wete 'inuwasamudi. Ma 'eguma taiyawedi 'idi puiyao geya wanuwasamudi, nata 'oidiya simiya hataya.”

Yesu ma Tomasi 'idi hegwaegwae

24 Tutaina beno 'oina Tomasi geya mahetediu ma Yesu 'ilatuwa. Tomasiina tauna tuwa Yesu 'ana tomuliya 'aigeda sitetuwelo 'oidiyega, sanina heluwena Didiluwaluwa.

25 Coinega tutaina Tomasi 'ilohihilama 'iyanaowedi sihegwaeya sigwae, “Ciyamai,

tauma 'ida Cinapwanaina 'a'iteya.” Ma hesi Tomasi 'i'ahwa 'abo'abowediya, 'igwae, “Taugu 'eguma yaboi mataguwega 'ana 'ila'ilalaeidi nimanaina 'oidiya situtudiya ya'itadi ma wete nimaguwega ya'abi tohodi, ya'ahwa moisa. Ma wete 'eguma lisulisunaina sibadiya 'oina nimagu yalagu luhuwe, 'abwa hesi ya'ahwa moisa.”

²⁶ Coinega wiki 'aigeda 'igumwala ma tomuliyaedi wete simiya 'autahila, hada 'aigeda solana si'edagudu hila simiyamiya, ma Yesuina 'oidiya 'ilatu hila. Tuta bewa 'oina Tomasi mahetedi. Coinega Yesu 'oidiya 'ilatuwa ma gamwagamwanidiya 'itoholowa ma 'ihewgaediya 'igwae, “Sahena 'ateyoho.”

²⁷ Eeta Yesu Tomasi 'ihewgaeya 'igwae, “Nimagu bewa 'u'itadi, ma nima 'uyamosiu 'ebwa 'ulagu ma 'agu 'ila'ilala bewa 'u'abi tohodi. Ma wete nimau 'uyasi 'ebwa 'agu badi lisulisuguina 'oina 'ulagu luhuwe, ma 'uhemisaegau. Ma sahena 'ahwa 'abo'abo.”

²⁸ Coinega Tomasi 'igwae hila, ma 'igwaeya, “Cowa moisa 'igu Badaina ma wete 'igu Yehobaina.”

²⁹ Ma Yesu 'igwaeya, “Tomasi, 'abwa hesi 'u'itegauwa ma 'uhemisaegauwa, 'awa? Ma hesiyage taiyawedi taudi 'eguma geya 'itegau ma sihemisaegau, nata moisa siyaliyaya.”

Buki bewa hegwaegwaeina

³⁰ Yesu 'ina 'ila'ilala waiwaiidi 'ana tomuliyao matadiya 'ipaihowediya, baibaiwa hedada simiyamiya, geya mabwaiyana buki bewa 'oina yaleledi.

³¹ Ma hesiyage hisadimo tuwa bewa yalelediya ma 'oinega wahasilidi ma Yesu wasanapu ma wahemisae 'abehega tauna moisa To'abihetena Yehoba natuna. Ma 'oinega Yesu saninega yawasimi miyamiya hatayana waloba.

21

Yesu Hola Taibiliya 'oina 'ilatuwa

¹ Yesu wete 'iboinamo 'ihe'itae hileya 'ana tomuliyao 'oidiya, tutaina Hola Taibiliya 'oina sigomagomana. 14. Cina latuina bewa het-oina 'ana tomuliyaeidi 'oidiya tutaina 'amasega 'itoholo hila. Bewa gidemusa 'ilatu 'esa 'oidiya:

² Tutaina 'oina Saimoni Pita, Tomasi tauna sanina Didiluwaluwa, Nataniyela tauna Kena loheyaina Galili tupwanega, ma Sebedi natu-nao, ma tomuliyao 'eluwa wete mahetediyao simiyamiya.

³ Ma Saimoni Pita 'iyanaowedi 'ihegwaediya 'igwae, “Ciyagwao, yatautauya taugu yagomana.” Ma 'iyanaowedi sigwae, “Bwebwe'ana, tauma wete 'anaonaowa.” Coinega mabwaiyadi 'ewou 'aigeda sigeluya ma siwoseya sitauya. Nihuwana beno 'oina, sigomana masaliya, ma 'iyamo geya 'eta silahana si'onatoho.

⁴ Gona 'i'adaleya, ma tomuliyaeidi Yesu si'iteya 'oya'oya 'itotoholo, ma 'iyamo geya si'inana toho 'abehega tauna Yesu.

⁵ Coinega 'ihegwaediya 'igwae, “Ciyagwao, hisa silahana wa'onediya?” Ta taudi sigwae, “Geya 'eta silahana 'a'onatoho.”

6 Ma wete 'ihewgaediya 'igwae, “Cimi gomanina wa'abi ma 'ateyaniyega wayahuwe ma silahana wa'onadi.” Coinega 'idi gomanaina si'abiya ma 'ateyaniyega siyahuweya, ma silahana baibaiwadi si'onediya, ma gomana 'abina sigagadeya.

7 Coinega loheyaina tauna Yesu 'iyana moisa Saimoni Pita 'ihewgaeya 'igwae, “Ciyagu, nage tauna tuwa 'ida Cinapwanaina.” Saimoni Pita gwae bewa 'ihewgaheya, ma 'ilomwayamwayauwa, 'ana 'ale'o 'i'ote hileya, weyahina tutaina 'oina 'i'elolowa ma 'igomagomana. Ee 'ana 'ale'oina 'i'ote hileya, ma 'i'eno hatuiya ni'uwa, ma 'ilaga 'oya'oya.

8 Muliyetega 'iyanaowedi mabwaiyadi wagega gomana masilahaina silisi lagaheya 'oya'oya. Weyahina 'idi 'ebe gomanaina 'oya'oya deina.

9 Silaga 'oya'oya, si'iteya 'aiwe 'i'ala ganiyala 'i'ala'alata ma wete ganiyalainaina 'oina si'iteya beledi ma silahana 'ibwasabwasadi.

10 Ma Yesu 'ihewgaediya 'igwae, “Ceta wete silahana wa'ewedima ma talagu baledi.”

11 Coinega Saimoni Pita wagai 'igelu hila, ma gomana 'i'abi lagaheya 'oya'oya. Gomanaina 'oina silahana 'imaha geyogeyoiya, silahanedi 'adi baibaiwa gide wani handeledi pipti teli (153) ma wete madomadoudimo. Ma 'iyamo gomanaina geya si'enosabu toho.

12 Ma Yesu 'ihewgaediya 'igwae, “Wanaoma wa'ai.” Beno 'oina 'abwa hesi sisanapu bwaibwainiya 'abehega tauna tuwa 'idi Cinapwanaina. Coinega geya 'eta to'aha wete 'oina sigwaene, bo nuwana 'ihewsilala ma 'igwae, “Taiya 'owa?”

13 Coinega Yesu beledi ma silahana 'i'ewediya ma 'ana tomuliyaedi 'i'ebwaediya.

14 Tuta bewa 'oina Yesu 'iboinamo 'ihe'itaeya hetoina 'ana tomuliyaedi 'oidiya tutaina 'ina 'amasa 'oinega 'itoholo hila.

Yesu ma Pita 'idi hegwaegwae

15 Silohepa'ala 'igumwala, ma Yesu Saimoni Pita 'ihewgaeya 'igwae, “Saimoni, Yoni natuna, 'owa moisa 'uhelauwegauwa 'abwa bewa taudi?” Coinega Saimoni 'igwae, “Cinapwana, 'usanapu pwaigauwa 'abehega moisa tuwa yahelauwegowa.” Ma Yesu Saimoni 'ihewgaeya 'igwae, “Cigu lamiyao 'u'ita yahidi.”

16 Muliyetega Yesu Saimoni wete 'ihesilala hileya 'igwae, “Saimoni, Yoni natuna, moisa 'uhelauwegauwa?” Coinega Saimoni wete 'igwae, “Cinapwana, 'usanapu pwaigauwa 'abehega yahelauwegowa.” Ma Yesu Saimoni 'ihewgaeya 'igwae, “Cigu sipi 'u'ita yahidi.”

17 Coinega Yesu Saimoni Pita 'ihesilaleya hetoina 'igwae, “Saimoni, Yoni natuna, 'uhelauwegauwa?” Ta Saimoni Pita nuwana 'igala weyahina Yesu 'ina hesilala 'oina matoi, 'oinega Yesu 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Cinapwana, 'owa ginaula mabwaiyana 'usanasanapudi, ma 'usanapu pwaigauwa 'abehega yahelauwegowa.” Coinega Yesu wete Saimoni Pita 'ihewgaeya 'igwae, “Cigu sipi 'u'ita yahidi.

18 Ma wete yagwae moisa 'oiuwa 'abehega 'ino tuta gwama 'oina, 'uboi 'a 'ale'o 'u'ote'ote, ma wete to 'asa 'oina 'eguma nuwanuwau,

ma 'oina 'utau. Ma hesiyage tutaina 'eguma 'uhe'ina'ina'pwana, nata nimau 'uyasidi ma to-mota hagadi 'a 'ale'o sihe'otego, ma wete to 'asa 'oina geya nuwau ma 'oina 'utauya, 'asainaina nata 'oina sitauyego.”

¹⁹ Gwae bewa 'oinega Pita 'ina 'amasa weyahina Yesu 'ilihasa, ma 'ina 'amasaina 'oinega nata Yehoba sanina 'i'abi hanehe. Muliyetega Yesu Pita 'ihewgae hileya 'igwae, “Cumuliyegau.”

Yesu ma'ana tomuliyao Yoni weyahina siheg-waegwaeya

²⁰ Ma Pita 'i'ita lohihila loheyaina tauna Yesu 'iyana moisa 'i'iteya. Loheyaina tauna mwalona 'idi 'ai solana Yesu deina 'imiya toiya ma 'aneyage 'ihewgaeya 'igwae, “Cinapwana, taiya tauna nata 'itebaego?”

²¹ Loheyainaina tauna Pita 'i'iteya mulinega 'itautauya, 'oinega Pitaina loheyaina weyahina Yesu 'oina 'ihewgaegwaeya 'igwae, “Cinapwana, loheya bewa togidega 'ana loina?”

²² Coinega Yesu Pita 'enana 'ihemaiseya 'igwae, “Beno geya 'eta to'aha 'oiuwa, ma 'eguma nuwanuwagu ma loheyainaina tuwa 'imiyamiya 'ana siga yahilama, nata wete gidemusa 'ilatu 'esa. Ma hesiyage 'owa bewa tuwa 'umuliyegau.”

²³ Yesu 'ina gwaeina bewa 'ana tomuliyaeidi sihesagoheya 'oinega siboidimo 'oidiya siheg-waegwaeya weyahina 'idi nuwatuhu 'abehega to-muliyaina geya'abwa 'i'ama'amasa. Ma hesiyage Yesu bewa geya gidemusa 'igwae 'esa. Ma hesi 'ina gwaeina 'igwae, “Loheyainaina 'eguma

nuwanuwagu ma 'imiyamiya 'ana siga yahilama, beno geya 'eta to'aha 'oiuwa.”

²⁴ Tomuliyainaina beno taugu tuwa ginaula bewa weyahidi yahehepwaila ma yalelediya he'ote'otetela bewa 'oina. Coinega tasana-puya 'abehega 'igu hepweila mabwaiyana gwae moisadi.

²⁵ Yesu 'ina paihowao baibaiwa hedadedi simiyamiya, ma 'eguma 'ina paihowaedi mabwaiyadi taleledi, yanuwatuhuya nata bale'u bewa buki 'imaha geyogeyoi.

LOINA HAUHAUNA
The New Testament in the Bunama language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Bunama long Niugini
copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bunama

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0. You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

45dc0516-b235-59d5-bb1e-9b6a4ca7d904